

S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

**PROJECTES PRESENTATS
AL CONCURS DE LA PLAÇA
C. DE CENT – COMTE BORRELL**

PROJECTES PRESENTATS AL
CONCURS DE LA PLAÇA
CONSELL DE CENT – COMTE BORRELL

S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

1. *L'illa de les illes*. UTE Clara-Solà Morales – Albert Casas Álvarez + Frederic Villagrasa Álvarez
2. *TOPOS2*. UTE Enginyeria Raventós, SL – Mar & Boris, SARL – Adrià Escolano i Ferrer
3. *IMPLUVIUM 2021*. Paauw Architecture, SLP
4. *Àgora verda*. Eloi Ruana Gironès
5. *4 CANTONS*. Anna Naomi Amano Casas
6. *CRUÏLLES D'ESTAR*. UTE Sara Bartumeus Ferré – Anna Renau Permanyer
7. *A perfect circle*. UTE Asociación Todo por la praxis – Enorme Studio, SLP
8. *Suaveypeluda*. **
9. *Panot-Jardí*. **

* Es manté l'anonimat de la proposta per petició expressa del concursant.

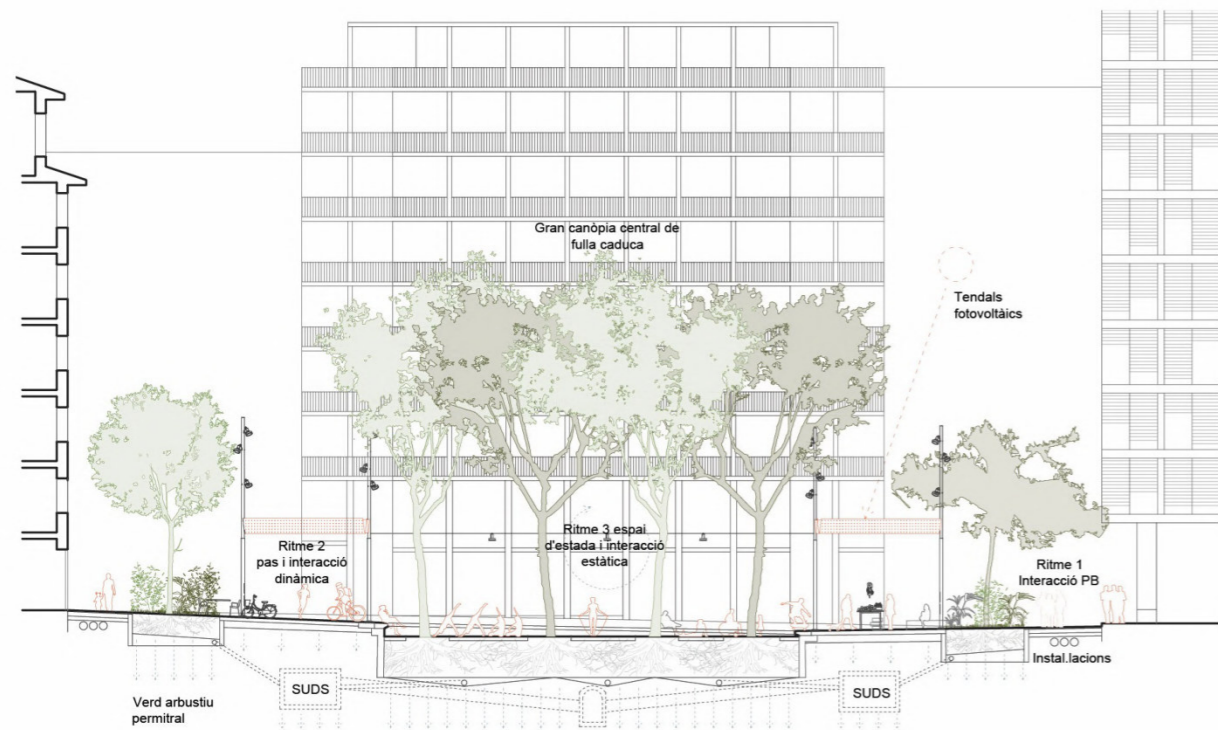
** La puntuació d'aquest concursant no ha superat el mínim de puntuació (50 punts) per a poder optar a l'adjudicació del lot, motiu pel qual no procedeix l'obertura del sobre identificatiu.

PROJECTES PRESENTATS AL
CONCURS DE LA PLAÇA
CONSELL DE CENT – COMTE BORRELL

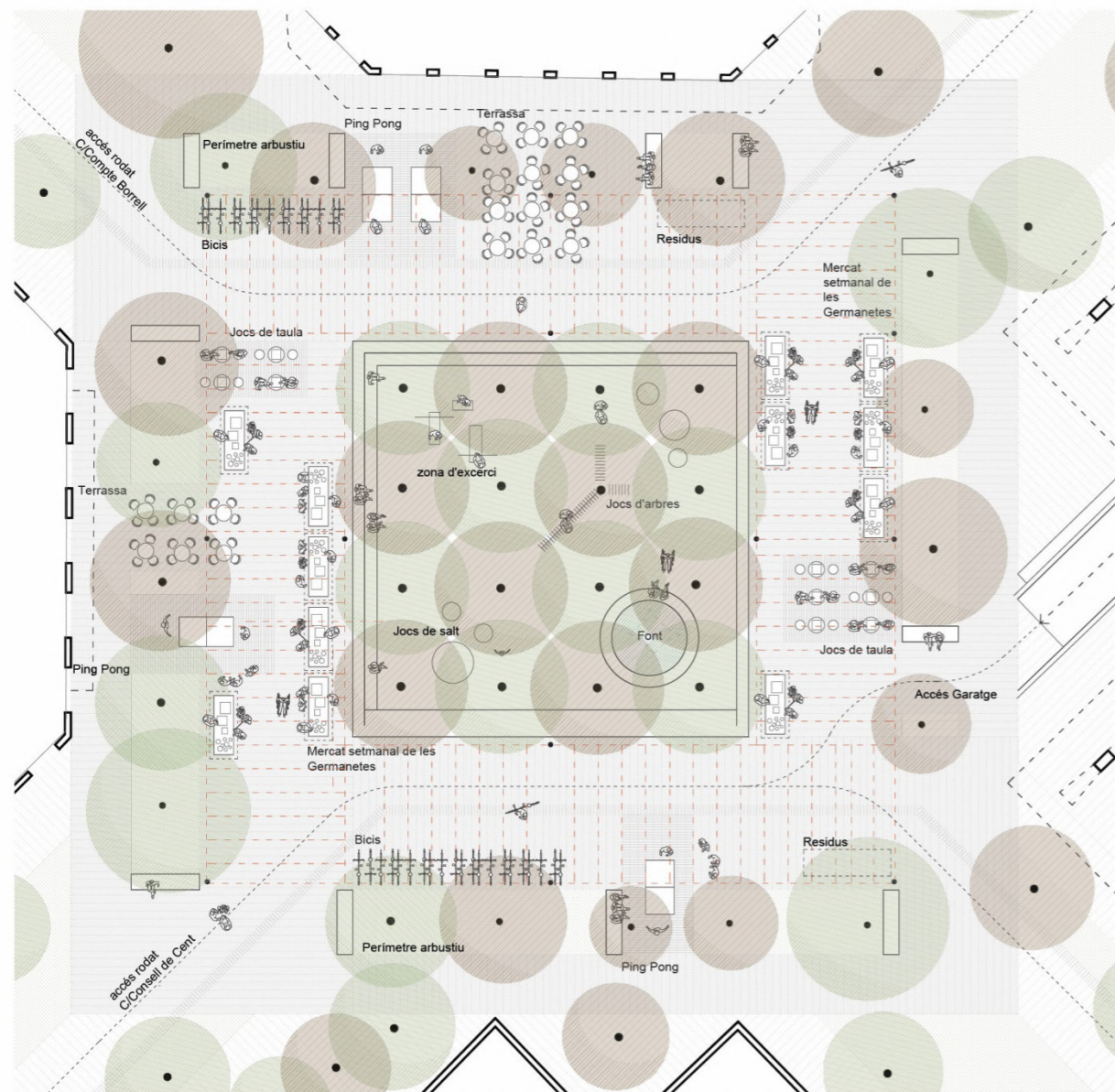
S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

LOT 2_PLAÇA COMPTE BORRELL AMB CONSELL DE CENT

Estratègia de plaça reproduïble i adaptable a qualsevol cruïlla de l'eixample. Una opció sistèmica adaptada al context específic

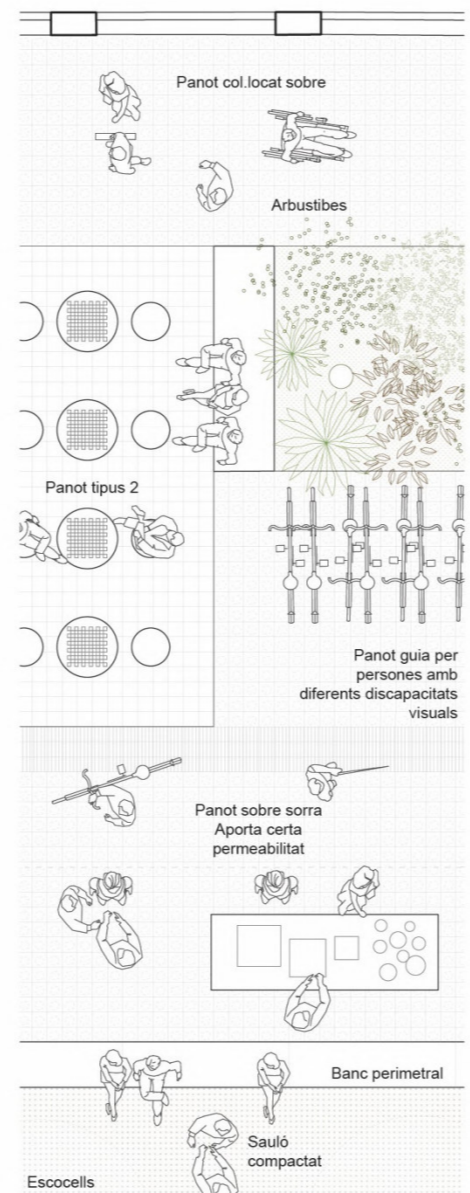
Secció E 1.350_ Estratègia d'ombra amb diferents elements de verd i tèxtils-fotovoltaics combinada amb una estratègia de permeabilitat del sòl vinculat a les aigües pluvials amb la incorporació de mecanismes per fer-les més eficient

Planta E 1.350_ Seqüència d'espais programàtics diferenciats amb incorporació d'usos diversos per assegurar un espai inclúsiu i integrador, medidor cultural i dinamitzador veïnal. Incorporació de infraestructura pel mercat setmanal de les Germanetes

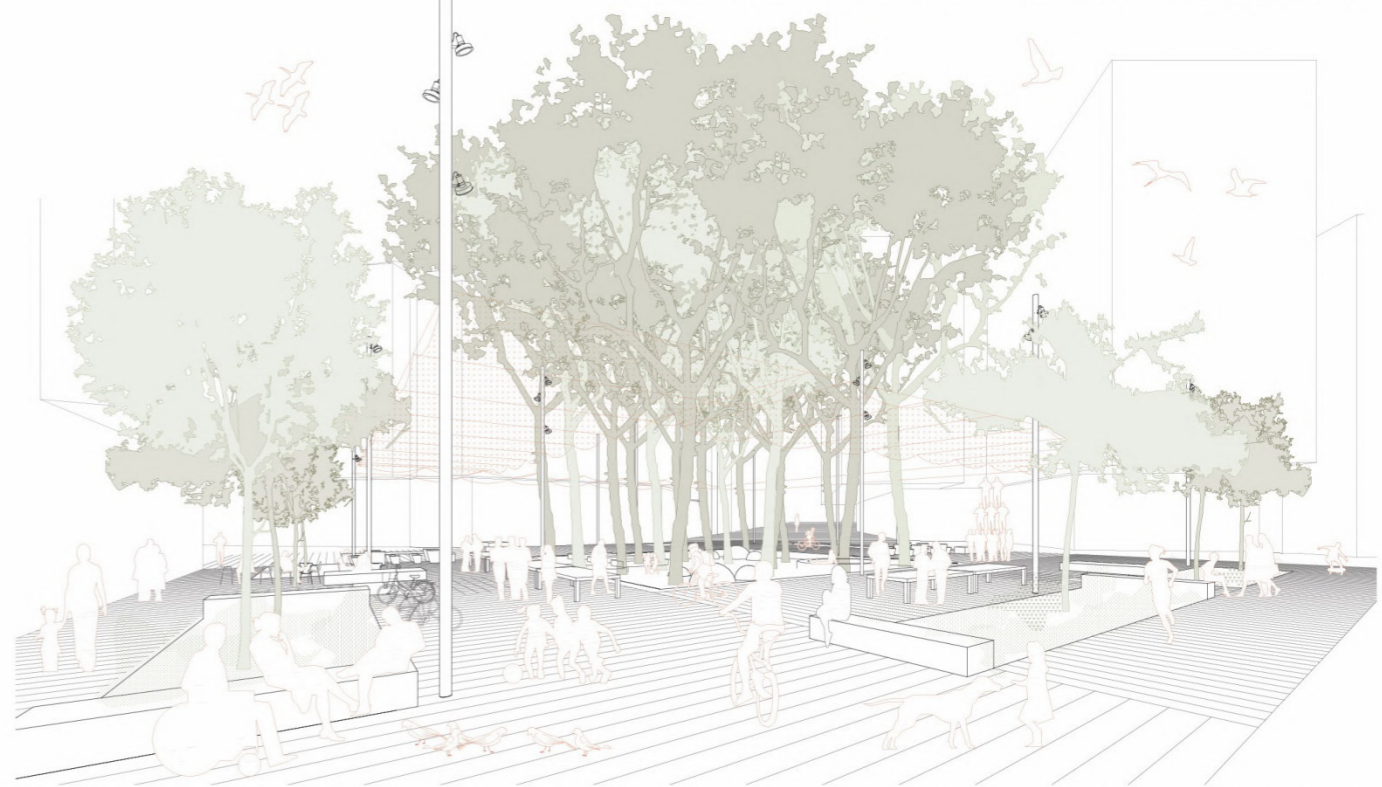
Estratègia conceptual del projecte. Anelles concèntriques

- Illa Verda**
El projecte ocupa el centre de la plaça amb un lloc central d'estada. Zona arbrada amb una canòpia elevada de fulla caduca. Regularitat i transparència a través dels troncs
- Vorera de panot** acotada entre la línia de façana i la línia d'arbrat patrimonial. Circulació de vianants i gestió de les plantes baixes
- Anella Verda**
Parterres d'arbustives que acoten espais d'estada dinàmica. Extensió d'usos de planta baixa en terrasses. Permeabilitat visual i de circulació
- Àrea de circulació i usos puntuals** (mercat i altres activitats). Tendal fotovoltaic durant mesos d'estiu. Plataforma única amb prioritat invertida

Detall E 1.100_ El panot, element de pavimentació en diferents formats

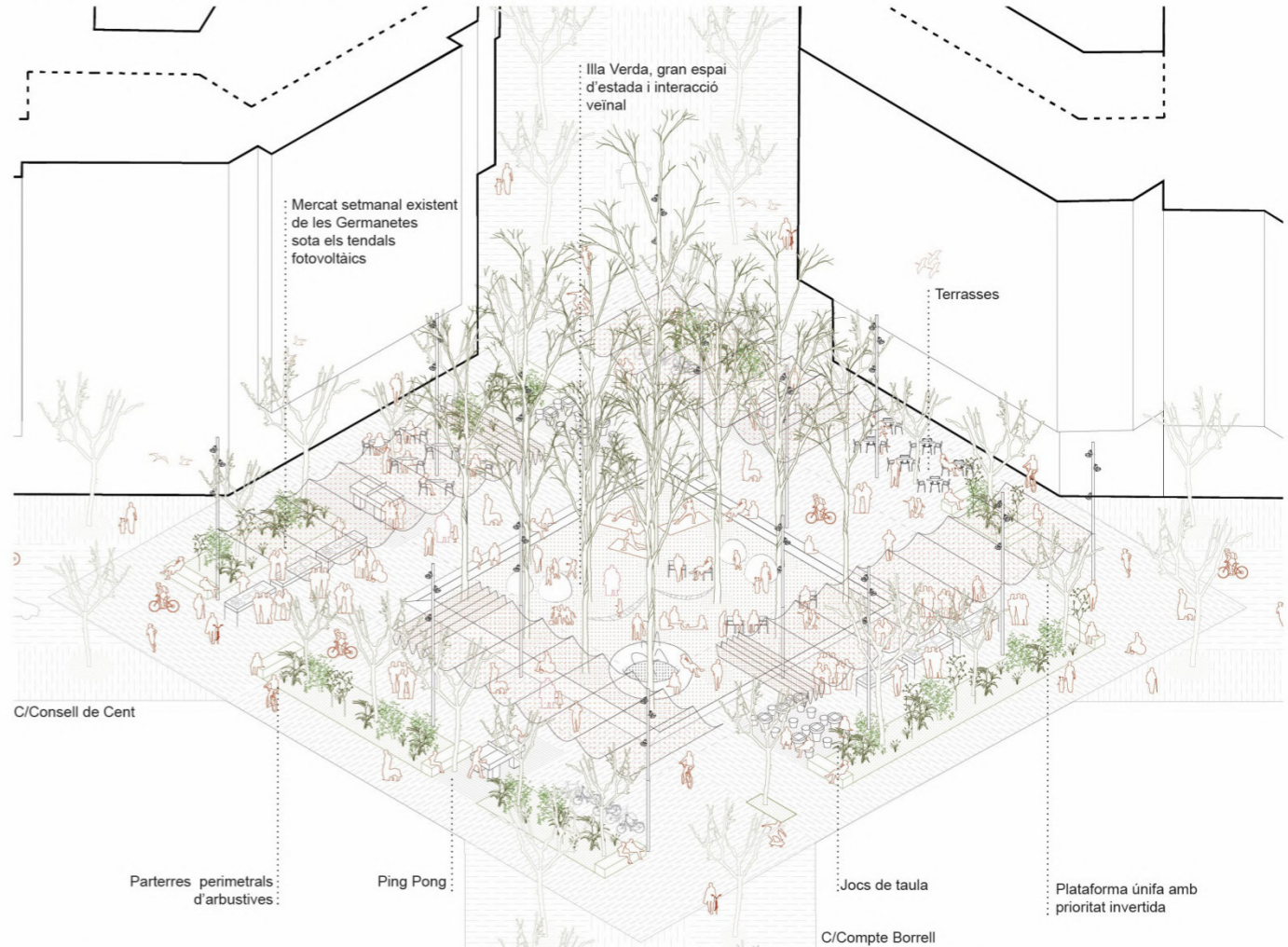
L'ILLA DE LES ILLES

Vista Llobregat-Besòs_ L'illa central verda com a infraestructura dinamitzadora del barri. La visió global de la plaça és constant des de qualsevol lloc d'aquesta, assegurant així la interacció social, la socialització, la seguretat i la inclusió de totes les persones

Inventari d'elements urbans dinamitzadors construïts amb el reciclatge de l'asfalt existent a la cruïlla

Axonomètrica Mar-Montanya_ L'illa d'arbres ocupa el centre de la plaça. Els usos cívics i les circulacions es situen de forma concèntrica al voltant de l'illa central. La plaça funciona com el nou centre del barri, reforçant el dinamisme lúdic, social i comercial (mercat setmanal) d'aquest

1. LA NOVA PLAÇA DE L'EIXAMPLE. ESPAI PÚBLIC EN UN EIXAMPLE.

Sistematització vs entorn urbà immediat

La reflexió sobre la definició tipològica i formal de la plaça en la super illa passa per la consideració d'una estratègia urbana en referència a tot l'Eixample de Barcelona, i no específicament a l'emplaçament concret al qual aquesta proposta dona resposta.

Així, entenem que hi ha una reflexió sobre les condicions urbanes que són inherents a la pròpia estructura de l'Eixample Cerdà, que se superposa a la discussió necessària de què significa consolidar un espai públic contemporani a la ciutat de Barcelona (que depèn de la seva cultura, realitat socioeconòmica i polítiques, la seves condicions climatològiques, entre d'altres). Aquestes consideracions es plantegen, a més, confrontant una situació present d'urgència bioclimàtica, i per tant, les estratègies a seguir han d'afrontar d'arrel una necessitat de canvi estructural en el plantejament en la forma de construir i ocupar l'espai públic urbà.

S'estudia una configuració urbana que pugui ser sistèmica, una formalització d'una estratègia espacial que pugui ser reproducible i adaptable a cada una de les diferents circumstàncies dels diferents entorns urbans (amb condicions d'equipaments, habitacionals i de preexistència d'espai públic diferenciades); una base comú que s'enriqueix amb l'adaptació i la lectura de l'entorn immediat, que es superposa programant i adaptant l'espai públic a les circumstàncies úniques de cada entorn. L'estratègia de projecte no vol ser un cant a l'autoria de la plaça, a l'excepció, sinó un pensament d'integració en un sistema continu i adaptable.

Cruïlla vs buit. Circulació vs estada. El projecte genèric.

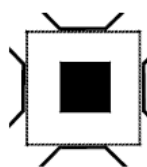
La plaça de la super illa és una plaça excepcional, en tant que és una cruïlla entre eixos ortogonals (amb un traçat octogonal característic, i amb les seves cares casi homogènies). Per tant, no és un buit com poden ser les places de la Vil·la de Gràcia, ni tampoc és una plaça amb una direccionalitat o jerarquia pels edificis (institucionals, culturals) que la poden envoltar.

El valor de la circulació (de vianants, bicicleta o rodada, ja sigui puntual o persistent) és inherent a la pròpia estructura de la cruïlla; aquesta haurà de conviure necessàriament (donada la seva transformació en plaça) amb la definició d'espais d'estada. Així, la condició de lloc d'encreuament, de trobada, i també de passada haurà de cohabitar amb la construcció d'un lloc de destí, de parada. El pas i l'estada, i per tant els usos de l'espai públic, poden ser condicions permanents o variables en el temps. Els usos que es donen en l'espai públic són canviants al llarg del dia, de la setmana (laborables vs festius) i també estacionals. Dotar de flexibilitat i pensar en condicions canviants dins d'uns paràmetres establerts per alguns espais de la plaça enriqueix l'ús del propi espai públic.

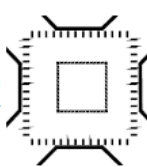
El projecte ocupa el centre de la plaça amb un lloc central d'estada; és una zona arbrada, amb una canòpia elevada i densa a l'estiu, de fulla caduca, que exposa la regularitat dels troncs i la transparència de l'espai en les cotes de carrer. És un espai acotat, de dimensions equivalents a les façanes cantoneres que determinen la plaça, i definit per una secció deprimida sensiblement respecte la cota de carrer. Es un espai accessible, que vol ser un espai d'estada amb activitats variades, lligades a la presència dels arbres, que assegurin el dinamisme lúdic de l'espai públic al llarg del temps. L'aposta per una zona verda central, únicament basada en arbrat vertical i amb la canòpia molt elevada, a la manera del Parc de la Davesa de Girona, vol assegurar la transparència visual de l'espai: per una banda, per mantenir la relació amb la pròpia estructura de carrers de l'Eixample i donar continuïtat a la construcció visual de l'eix; i també, per assegurar la seguretat lumínica i visual del lloc, fent-lo més inclusiu per a totes les persones.

Al voltant d'aquesta illa verda central s'estructuren una seqüència d'espais perimetrals, concèntrics, que permeten un gradient d'usos urbans lligats als usos en planta baixa dels edificis perimetrals, a espais d'estada o d'ús esporàdic de l'espai públic, les terrasses dels bars i restaurants o pròpiament de circulació.

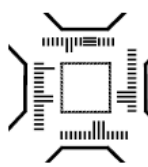
El projecte manté l'anella perimetral de voreres i arbrat seguint l'alineació de façana, com a tret característic i identitari de l'Eixample; utilitzant l'alineació de l'arbrat existent es traça una segona anella verda (de parterres plantats amb arbustives i la plantació d'alguns arbres més seguint l'alineació original), que fa de transició entre el límit estricte de la plaça i les activitats varies que puguin desenvolupar-se en el seu centre. Aquesta franja verda actua a la vegada en la definició de petits espais de relació d'escala continguda. Finalment, i entre dues zones verdes de característiques totalment diferents, s'estableix una última franja diàfana, que es preveu per a circulacions (de vianant, bicicleta o rodada puntual) o per a usos puntuals de l'espai públic.

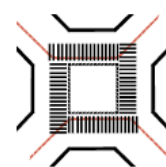
Illa Verda
El projecte ocupa el centre de la plaça amb un lloc central d'estada. Zona arbrada amb una canòpia elevada de fulla caduca. Regularitat i transparència a través dels troncs

Vorera de panot
acotada entre la línia de façana i la línia d'arbrat patrimonial. Circulació de vianants i gestió de les plantes baixes

Anella Verda
Parterres d'arbustives que acoten espais d'estada dinàmica. Extensió d'usos de planta baixa en terrasses.

Àrea de circulació i usos puntuals (mercat i altres activitats). Tendal fotovoltaic durant mesos d'estiu. Plataforma única amb prioritat invertida

Consell de Cent – Borrell. Els condicionants locals. El projecte concret.

La gran quantitat d'equipaments incorporats (o en procés de construcció) en els últims anys en la proximitat de la futura plaça Consell de Cent – Borrell, han consolidat la infraestructura i la intensitat d'ús d'aquesta zona de l'Eixample. La reurbanització d'Avinguda Roma, però sobretot la presència dels Jardins de Paula Montal i el conjunt d'intervencions a l'espai Germanetes amb el seus Jardins d'Emma de Barcelona, són el teixit pròxim d'espai públic existent de la futura plaça. Malgrat la insuficiència d'espai públic, entendre els usos existents en aquests espais pròxims i les seves dinàmiques és important per a que els usos de la nova intervenció siguin complementaris.

L'espai Germanetes és una aposta veïnal i col·lectiva d'apropiació de l'espai públic i sobretot de generador de dinamisme social. Més enllà dels horts urbans, i dels jardins d'Emma, l'Espai Germanetes proposa activitats de caire cultural i social; els vermuts i tallers en cap de setmana, però sobretot la consolidació del mercat al carrer al 2on i 4rt dissabte de cada mes, en són una demostració clara.

El projecte de la plaça Consell de Cent – Borrell busca vincular-se amb els accessos als Jardins d'Emma, per a fer-lo més permeable i treballar des de la sinergia en la consolidació d'un gran espai de lleure. Els usos dels dos jardins pròxims a la plaça són espais d'estada amb jocs infantils, grades per a joves, pistes de bàsquet i ping-pong, i zones de bancs a l'ombra. Es proposa complementar aquesta oferta amb jocs vinculats a l'arbrat de l'illa central, així com una zona d'aigua, i jocs per a joves i adults tals com zones d'escacs, ping pong, així com elements per a fer exercicis per a la gent gran, etc.

La proposta també incorpora una infraestructura urbana per a millorar les condicions de celebració del mercat; aquest, que actualment es celebra de forma quinzenal, podria celebrar-se de forma setmanal, millorant el seu impacte sobre el barri i la seva viabilitat (segons converses amb paradistes del propi mercat). La col·locació de punts d'aigua a la plaça, i sobretot la definició d'un tendal fotovoltaic en el perímetre adjacent a la illa central, volen consolidar un espai propici per a la instal·lació de les parades, i oferir una zona d'ombra a l'estiu. Aquests mateixos espais podrien utilitzar-se per a altres actes cívics puntuals.

Així, la incorporació de les respostes a les oportunitats urbanes que ofereix l'entorn de la plaça es formalitzen i programen sobre una primera estratègia tipològica d'anelles concèntriques amb intensitat d'ús diferent definida des de la reflexió genèrica de la construcció de la plaça en les cruïlles de l'Eixample. La cerca de programes específics a la realitat dels equipaments contigus suma al disseny de l'espai públic que serà inclusiu i integrador, mediador cultural i dinamitzador de les sinèrgies veïnals.

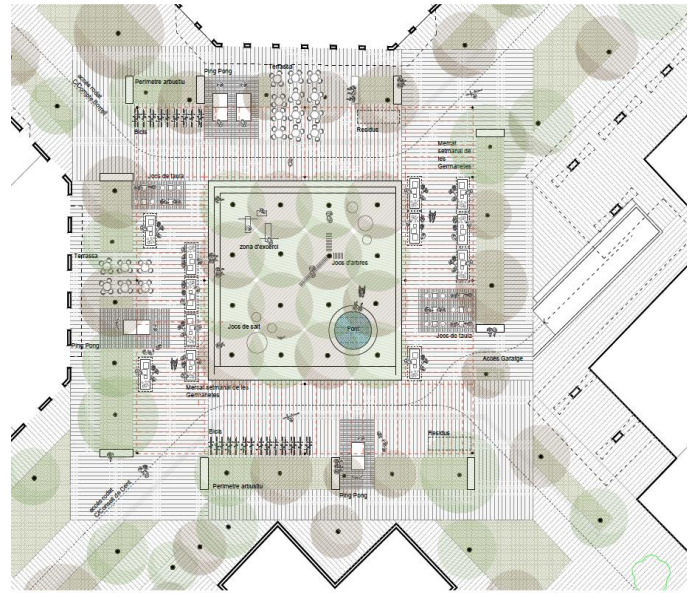
2. LA PLAÇA COM A INFRAESTRUCTURA

El disseny de la plaça, més enllà de la discussió purament programàtica, incorpora també reflexions sobre l'articulació de l'espai públic com un element clau en la consolidació de la infraestructura mediambiental de la ciutat. El projecte neix d'una forta visió ecosistèmica amb la mirada posada no només en la resolució puntual de la definició de la plaça, sinó en una aproximació genèrica a la incorporació dels estàndards bioclimàtics a la necessària reconfiguració de l'Eixample de Barcelona.

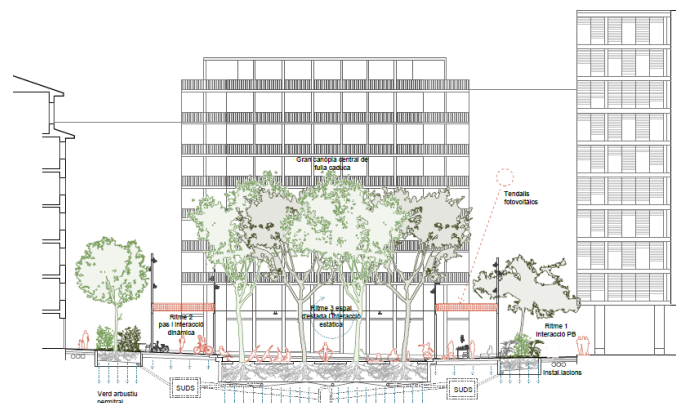
Cicle de l'aigua

El projecte afronta l'estratègia del cicle de l'aigua dotant abastament de porositat el terra (i amb la incorporació de Sistemes Urbans de Drenatge Sostenible), així com en concentrant l'escorrentia cap a l'illa central de la plaça convertint-la en un espai de drenatge natural de tota la conca de l'àmbit d'actuació per infiltració del terreny. En cas d'episodi de pluja torrencial, aquesta zona tindrà la funcionalitat de dipòsit de tormenta, evitant col·lapsar el col·lector general de claveguera i drenant de manera natural.

L'estableixen diferents zonificacions en quant a la porositat del sòl; per una banda, la zones verdes arbustives (225m²) són plenament proposades, així com els escossells al voltant de l'arbrat de l'illa central (100m²) inserits dins el sòl de sauló compactat; en menor grau, es planteja la col·locació de paviments col·locats sobre sorra en la franja entre verds, per a permetre una porositat parcial.

Planta de la Proposta.

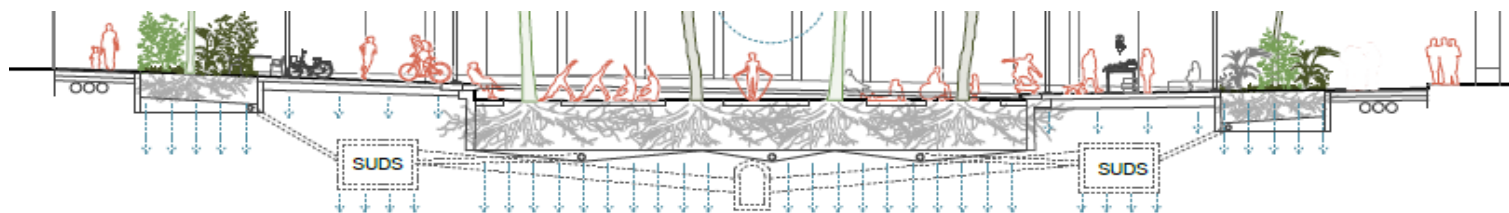

Secció de la Proposta. Seqüència d'ombres i permeabilitat del sòl

Una de les problemàtiques que s'està donant a la ciutat, degut a la impermeabilització del sòl fruit de l'ampliació d'espai urbanitzat, és l'increment d'escorrentia superficial. Aquest fet comporta la necessitat de col·lectors cada cop de majors dimensions i sovint, sobrecàrrega de la infraestructura. Aquests efectes es veuen reduïts amb la utilització del SUDS (Sistemes Urbans de Drenatge Sostenible), recaptant el màxim d'escorrentia possible i retornant-la al medi mitjançant la infiltració, fet que recarregant els aqüífers de manera natural. Així doncs, es plantejarà la incorporació de dipòsits permeables muntats a partir mòduls d'infiltració destinats a filtrar, retenir i infiltrar l'aigua de la pluja, retornant-la al seu cicle natural i reduint considerablement el volum abocat al sistema de sanejament.

La utilització d'aquests elements es plantegen en forma de by-pass a la xarxa de sanejament existent perquè, en cas que els SUDS siguin plens en èpoques de major freqüència de pluja, la xarxa de sanejament segueixi funcionant sense la necessitat dels dipòsits i tota l'escorrentia sigui absorbida pels elements de drenatge superficial.

L'eficiència energètica va fortament lligada també al consum d'aigua per al reg de l'espai urbà. En aquest sentit, aprofitant l'estudi d'asseïllament realitzat, es determinarà si es tracta d'una zona humida i quan de reg és necessari per al bon creixement i manteniment de les espècies plantades. Seguint en la direcció de l'estalvi, a més de la instal·lació del sensor de pluja exigida per PPIJJ, es col·locaran sensors d'humitat dins dels parterres. Entre la informació dels sensors de pluja i els d'humitat, el reg s'utilitzarà quan realment el sòl ho requereixi. A banda, el reg per aspersió es plantejarà amb difusors rotatoris que, degut a la seva pluviometria, utilitzen menys aigua per aconseguir la mateixa uniformitat de regat i humitat del sòl, facilitant a banda, el creixement de les plantes i l'oxigenació del terreny.

Secció. Esquema de la gestió del cicle de l'aigua i del verd estructural

Verd Estructural

L'estratègia de projecte respecte al verd es desplega en dues formes simultànies. Per una banda, i maximitzant el valor ecosistèmic del verd, s'estableix una zona central arborada; és el centre del projecte, i també un actiu important quant a l'estratègia verda. En paral·lel, s'estableix un segon cinturó d'arbrat, amb plantes arbustives i parterres, que suma en la voluntat de maximitzar la incorporació del verd a la plaça a la vegada que permet la porositat del sòl.

Les prestacions ecosistèmiques del verd es basen en la seva capacitat de captació de partícules contaminants, el poder del verd per fixar CO₂ i alliberar oxigen, i també la de regularitzar la capacitat d'humitat relativa de l'ambient. Aquestes condicions són directament proporcionals a la quantitat de fulles; per aquesta raó, la proposta busca maximitzar la capacitat ecosistèmica de la illa central amb els seus arbres. La superfície plantada d'arbres correspon a 400m² (18,24% de l'àrea total de la plaça), i la zona de parterres-arbustiva-arbres correspon a 225m² (10,20%) significat un 28,44% del total de la superfície intervinguda.

Ombra i temperatura

La conformació de l'espai públic i dels seus usos a Barcelona, la seva sectorització, és clarament depenent de l'estacionalitat. L'asseïllament a l'hivern és un actiu i permet l'ús de l'espai públic amb naturalitat en les èpoques fredes, mentre que és convenient construir l'ombra per a possibilitar-ne l'ús a l'estiu.

De la mateixa manera, és important incidir en la temperatura i la humitat. El projecte busca reduir la inèrcia tèrmica del sòl per a que a l'estiu no es converteixi en una font extra de calor; en paral·lel, el volum de vegetació i la font, busquen regular el control de la humitat i de de l'ambient.

El projecte defineix que els arbres de la illa central, així com els nous arbres que es planten en la alineació perimetral, siguin de fulla caduca; la vegetació és també un sistema d'autocontrol de l'asseïllament natural tot assegurant un 80% d'ombra mitjançant la canòpia d'arbres. Per complementar l'estratègia d'ombra, es proposa una pèrgola perimetral en l'anella central per a les èpoques de calor. Aquest tendal podria ser elaborat amb teixit fotovoltaic, i funcionar com a captador energètic; es muntaria de forma semi-permanent, per a la temporada de calor, i es fixaria en els bànculs d'il·luminació que es col·loquen perimetralment.

Enllumenat i Eficiència Energètica

Es proposa un enllumenat eficient, perimetral que assegurï la il·luminació de tot l'espai. L'estratègia d'enllumenat segueix la lògica d'espais concèntrics del projecte, i s'articula al voltant d'aquestes; malgrat utilitzar lluminàries semblants, l'enllumenat

de l'interior de l'espai verd central es farà per suspensió, i el dels anells concèntrics es farà a través de bàculs (amb captació solar) que asseguraran una il·luminació continua de tota la plaça.

A banda de l'eficiència energètica que es plantejarà al Pla d'Ambientalització de les Obres durant l'execució, el factor que minorarà la petjada ecològica vindrà determinat per l'estalvi energètic i econòmic de la gestió de l'espai públic, ja sigui amb el seu ús o amb el manteniment dels elements plantejats al projecte.

El primer pas per a l'estalvi energètic serà la eliminació de les lluminàries de vapor de sodi i substituir-les per lluminàries de tecnologia LED, tal i com especifica el plec d'Enllumenat Públic de l'Ajuntament. El fet de passar de lluminàries de vapor de sodi a LED, implicarà un reducció de consum i potència a contractar tot i assolir millor lluminositat, uniformitat i amb models que evitin la contaminació lumínica. Donat que la reducció del consum per el pas a LED serà dràstica, s'estudiarà l'enllumenat dels voltants de l'àmbit del projecte per determinar si és viable reduir la potència contractada del quadre. Paral·lelament, es farà un estudi d'asolellament per determinar si és sostenible instal·lar mobiliari urbà amb autoproducció. Per visites realitzades a l'espai, l'asolellament és bo tot i que es comprovarà i justificarà amb l'esmentat estudi.

Moviment de Terres

S'estudiarà en deteniment els balanços de terres per aproximar-lo a zero. En els casos que no sigui necessari, s'evitaran enderrocs que puguin generar runa a gestionar tant en obra, com el transport i la deposició de la mateixa. En cas que el balanç indiqui que hi ha excedent de terres de l'obra, s'estudiarà la modificació de les rasants de les zones vegetal per tal d'intentar haver de desplaçar el menor volum de terreny natural fora de l'àmbit d'obra.

3. MATERIALITAT

La continuïtat visual a nivell de vianant dels eixos que s'intersequen a la plaça és important en la definició del projecte. La plaça és una discontinuïtat a nivell de forma i de programa, però no nega la importància del traçat i de les visuals en l'Eixample de Barcelona; la canòpia verda central, són fites visuals, però a nivell de vianant no signifiquen el trencament de la visual de l'eix. Per consolidar la idea de que la plaça és un eixamplament de l'eix, la cota de sol és uniforme i continua en la seva cota, i només interrompuda per la depreciació del nivell del terra en el punt central. El projecte es una catifa continua sobre la qual s'insereixen les zones verdes per donar jerarquia i ordre a l'espai; els elements de mobiliari urbà, també es col·loquen sobre aquest pla, essent instrumentals per a la gestió de les circulacions.

Vista de la Proposta. L'illa central verda i mercat perimetral, com a estructures centrals dinamitzadores de la plaça

La continuïtat en l'elecció del paviment és important. **El panot** és l'element de referència, tant pel seu valor patrimonial i identitari, com per la seva formalització. El panot tradicional es col·loca necessàriament sobre morter, i per tant, converteix el sòl en una superfície impermeable; per tant, l'ús en aquest format s'utilitza en l'anella perimetral de vorera, allà on tenim la xarxa d'instal·lacions que alimenten els edificis. En el resta de la plaça, es busca una pavimentació prefabricada que doni continuïtat visual al panot, però que pugui col·locar-se **sobre sorra**, per permetre així la porositat del sòl. Sota de la pavimentació de tota la plaça, es col·loca un estrat de Tot-U que està produït **reciclant l'asfalt existent** a la cruïlla actual, permetent-ne el seu reciclatge i reutilització. En les zones verdes, la materialitat serà completament diferent; **terra vegetal** per als parterres perimetrals, i **sauló compactat** (amb escossells drenants) en la illa central.

L'elecció del mobiliari urbà és diferent per a les zones perimetrals que per a la zona central; en ambdós casos serà indispensable que siguin baixos per a permetre la visibilitat, i que compleixin amb els requisits de confort i ergonomia tot responent de forma específica a les necessitats de col·lectius diversos. També es buscaran diferents alternatives per a permetre les reunions de grups de diferent escala com individuals, donant així opcions per a la interacció social, la socialització i la inclusió. Es proposa que en les zones perimetrals el mobiliari sigui petri, sòlid i serveixi en la delimitació dels espais; serà prefabricat, i s'utilitzarà **l'asfalt reciclat** de l'actual de la cruïlla per a fer d'àrid, apostant així per la **reutilització i reciclatge**, reduïnt així la petjada ecològica de l'intervenció. A l'interior de l'illa, es proposen jocs infantils en fusta, vinculats amb l'arbrat; els bancs i les màquines per exercicis de la gent gran, seran metàl·lics i amb menys presència formal. La font, estarà integrada amb el sòl, construïda també amb asfalt reciclat. El límit de la depressió de la illa central, construït en material petri prefabricat amb àrid **d'asfalt reciclat**, vol ser un banc perimetral; degut a les diferents alçades que pren degut a la inclinació de la plaça, les formes de seure-hi s'imaginen canviant. En un dels laterals, aprofitant la cota, el límit es construeix en mode de rampa per a fer l'espai completament accessible (tant per mobilitat i per a persones amb diferents capacitats visuals, com per a manteniment).

El tendal de l'anella perimetral de l'illa serà tèxtil, i anirà fixat als bàculs d'il·luminació perimetral. Es faran les investigacions i anàlisis pertinents per a incorporar **teixit fotovoltaic** com a element principal del tendal, per a incorporar-lo com a element captador a part de sistema d'ombra. La seva instal·lació serà per a les èpoques de calor.

Petja Ecològica

S'utilitzarà la metodologia d'Anàlisi del Cicle de Vida (ACV) en la presa de decisions dels materials a utilitzar. El cicle de vida d'un producte considera tota la "història" del producte, des del seu origen com a matèria primera fins al final com a residu, tenint en compte totes les fases intermèdies com són el transport, preparació de matèries primeres, manufacturació, transport a mercats, ús, etc.

Es vetllarà per l'elecció de materials amb poca energia no renovable requerida per a la seva fabricació i materials reciclats. També es tindrà en compte la vida útil del material per reduir les constants operacions de manteniment que s'hagin de dur a terme.

Aprofitant l'estudi d'asseïllament realitzat, si la incidència del sol és suficient es proposarà la utilització de tractaments amb fotocatalitzadors. Aquests elements a partir dels raigs UV del sol, absorbeixen principalment òxids de nitrogen, produïts pels vehicles i indústria descomponent-los en sals inerts (nitrats). Un cop precipiten els nitrats, la pròpia aigua de la pluja és l'encarregada d'eliminar aquests composts no contaminants del sòl.

Manteniment

Assegurar la simplicitat i continuïtat de la forma urbana en facilita el seu manteniment; l'accessibilitat de totes les zones de la plaça queda assegurada per la pròpia configuració. S'escolliran materials robustos que assegurin la seva i es tindrà especial cura en l'elecció i disseny de tot el mobiliari urbà.

La compacitat de les zones verdes, especialment dels parterres, facilita la proliferació de les plantes arbustives, però també en facilita el seu manteniment. S'instal·la la reg per aspersió, per a fer més ecoeficient l'ús de l'aigua, però també per evitar-ne el manteniment constant.

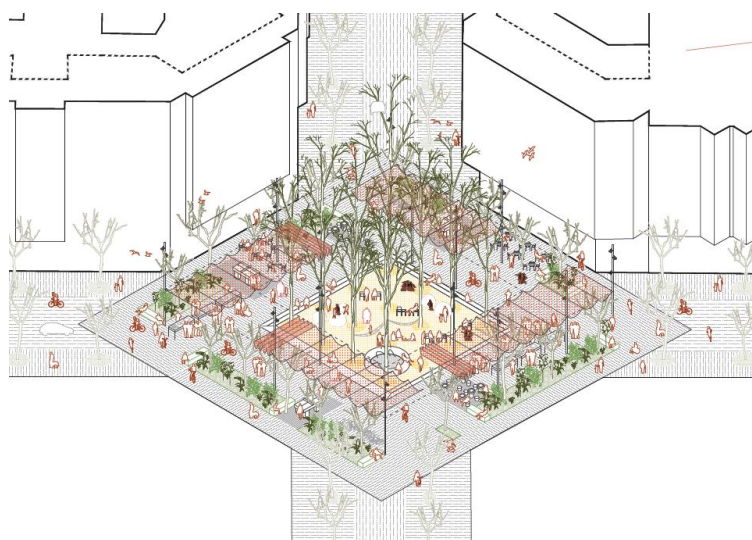
4. Permanència

La proposta neix des de una lectura molt curosa del valor de l'Eixample en la seva estructura funcional, i física; el respecte a aquesta lectura, així com a alguns elements definitoris han estat claus per a la definició del projecte.

Tal i com s'ha anat desgranant al llarg de la present memòria, la comprensió de la plaça com una cruïlla que incorpora un espai d'estada, el valor de la lectura de l'eix i la construcció de la perspectiva són claus en la proposta. També, el valor de les façanes perimetrals com a definició del continent, i com a elements clau per a la definició de la octogonalitat de la plaça (la construcció de cantonada oberta o tancada no treu valor a aquesta definició, sinó que és una solució arquitectònica que no contradiu l'estructura urbana). L'alineació de l'arbrat en paral·lel al traçat octogonal, és un element que dibuixa i subratlla la continuïtat de la illa i la forma de la plaça, tots els arbres existents a la cruïlla es mantenen. I finalment el panot, com a element característic d'urbanització continua i identitària de la ciutat, no només es manté si no que s'utilitza com a element vertebrador en tota la pavimentació de la nova plaça.

5. Accés i Serveis

L'estructura en franges concèntriques neix d'una estratègia clara d'organització de les circulacions de tot tipus, establint franges que estructurin els espais de pas contra els espais d'estada. La proposta posa en el centre projecte al vianant, com a usuari principal de l'espai; en paral·lel, delimita les zones on la circulació puntual pot donar-se. Aquests espais de circulació queden acotats per la forma urbana, i per l'ús del mobiliari urbà. Es proposa una plataforma única amb prioritat invertida: per tant, no delimitar específicament el traçat de la via de pas, per forçar la convivència, és a dir, entendre que els vehicles motoritzats són elements aliens al sistema, i per tant han de desplaçar-se en cura. La no delimitació de traçat concret porta a la no jerarquització i per tant a l'entesa comuna de que l'espai és prioritàriament de vianants. Aquest sistema, aplicat abastament en ciutats pacífiques de les capitals europees, és una aposta per la convivència de les diferents parts, i la negociació de l'espai sempre en favor del vianant.

Vista de la Proposta. Els usos cívics i les circulacions es situen de forma concèntrica al voltant del verd central. Plataforma única amb prioritat invertida.

La distribució en franges del projecte en forma concèntrica, garanteix l'accés de vehicles motoritzats del servei de manteniment, emergències, neteges, enllumenat, taxis, i càrregues i descarregues de qualsevol tipus, per a totes les àrees de la plaça. La formalització del disseny, assegura el pas vehicles motoritzats amb origen o destí a l'àmbit d'actuació per a accedir als aparcaments soterranis existents i per encotxar o desencotxar persones. Per últim, tant les estacions de bicicletes com les àrees destinades a la recollida de residus es situen a les zones de circulació puntual.

6. Metodologia general per a l'elaboració d'amidaments i pressupost.

Objectius i pautes de treball

- Disposar en cada fase de redacció (avantprojecte, bàsic, executiu) de la informació del cost de l'actuació amb el **mateix nivell maduresa** i contingut detallat que el document de **projecte** en aquesta fase.
- Interactuar amb l'equip de redacció i supervisió de BIMSA per assolir l'objectiu econòmic de la urbanització.
- Proposar sistemes i escollir les opcions **més avantatjoses**, resultants d'un estudi **d'alternatives** de cost
- Informar a l'equip de redacció i supervisió dels elements i partides que poden aportar prestacions similars a les especificades però que són més econòmiques per tal que les considerin.
- Informar de les **mètriques dels elements** per evitar sobre costos per **mermes**, despeses auxiliars o despeses indirectes.
- **Contrastar** els preus del banc amb **ofertes d'industrials** que prestin els serveis.
- Avançar en les línies d'amidament tant bon punt sigui possible i contrastar-les amb les obtingudes del **model BIM**.
- Emprar una metodologia pròpia, avalada per un procés amb **garantia de qualitat**, que havia estat certificat per **Applus EC-1730/04** i que es manté operatiu.

Estructuració de l'Estat d'Amidaments i del Pressupost.

- L'apliactiu emprat serà el **TCQ-2000**
- El banc de preus és el del **BEDEC Banc de construcció apartats d'urbanització versió 2020**
- Com el projecte es redactarà en BIM de manera simultània als amidaments tradicionals es farà amb l'eina **TCQ BIM Viewer** una vinculació d'objectes a partides d'obra per obtenir línies d'amidament que permetin verificar en els capítols més importants (enderrocs, excavacions, estructura, infraestructures de serveis urbans, pavimentació ..) les obtingudes pel sistema tradicional.
- Tots els **amidaments** seran **detallats** i referits a les dades dels plànols o del model BIM de manera que sigui senzill seguir la traçabilitat de les línies d'amidament amb els documents del projecte.
- El **criteri** d'amidament en general serà el dels propi plec del **BEDEC**, el sistemes específics o singulars es consultaran als subministradors.

Elaboració i contingut

En fase d'avantprojecte, el document de pressupost ja s'estructura seguin els sistemes constructius previstos en la memòria de criteris de la proposta i afegint les partides destinades a la gestió de residus i la seguretat i salut.

El pressupost malgrat ser aproximat, ja contempla els capítols d'obra i el cost total de l'obra, es divideix en sistemes, subsistemes i grans partides, obtenien els paràmetres més rellevants en la determinació del seu cost, (volum, superfície..) i assignant un valor unitari, avaluant costos d'actuacions similars i efectuant consultes a subministradors.

En fase de projecte executiu

El pressupost s'estructura seguin l'ordre de capítols indicant per BIMSA en els següents documents:

1 Quadre de preus unitaris; 2 Quadre de preus descompostos; 3 Justificació de preus; 4 Pressupost

Pressupost d'execució material (PEM) amb la mateixa estructura que els amidaments.

Resum de pressupost, amb els capítols d'obra i el seu import.

Últim Full, que expressa el Pressupost d'Execució per Contracte (PEC) i que incorpora el PEM, més el 13% de Despeses Generals, 6% de Benefici Industrial i l'IVA corresponent.

Criteris per a l'elaboració del pressupost

Elements del banc, entrats **sense cap modificació**, mantenint la codificació original, llevat de casos justificats.

Partides no existents al banc es confeccionaran mantenint el criteri de codificació i de descripció del banc.

No s'inclouran Partides Alçades excepte per petició / autorització expressa de BIMSA

Es calcularan les despeses indirectes i auxiliars de l'obra i es **proposarà un percentatge** a BIMSA per que decideixi si procedeix o no incorporar-les.

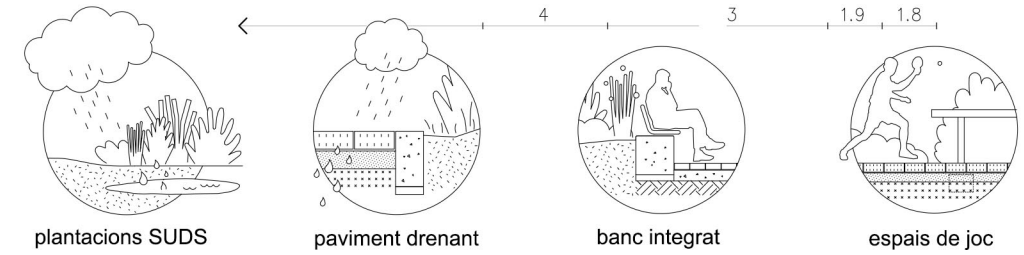
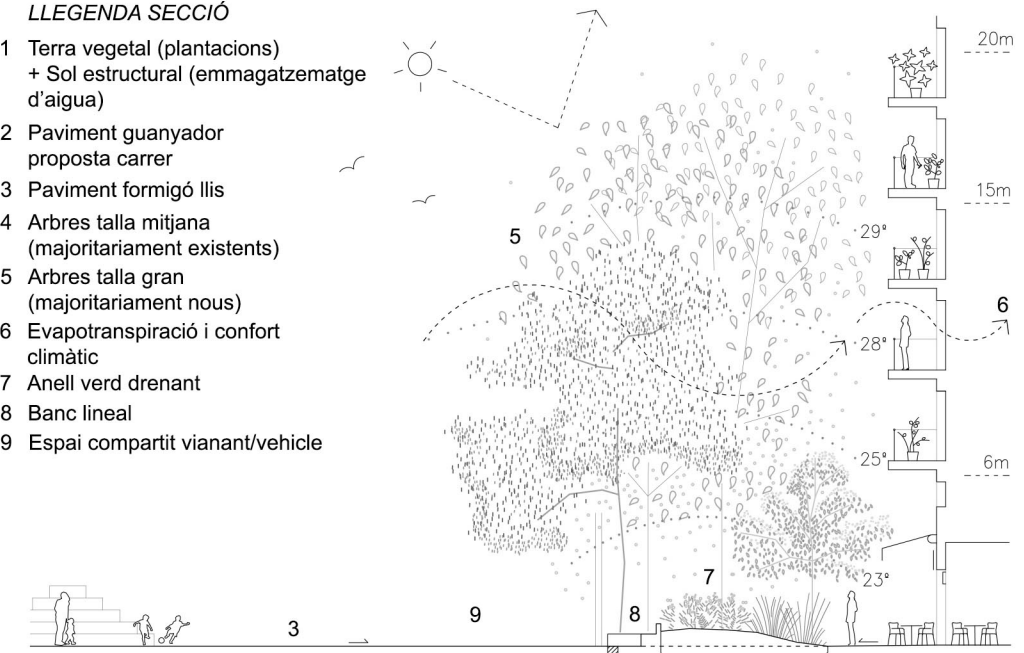
PROJECTES PRESENTATS AL
CONCURS DE LA PLAÇA
CONSELL DE CENT – COMTE BORRELL

S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

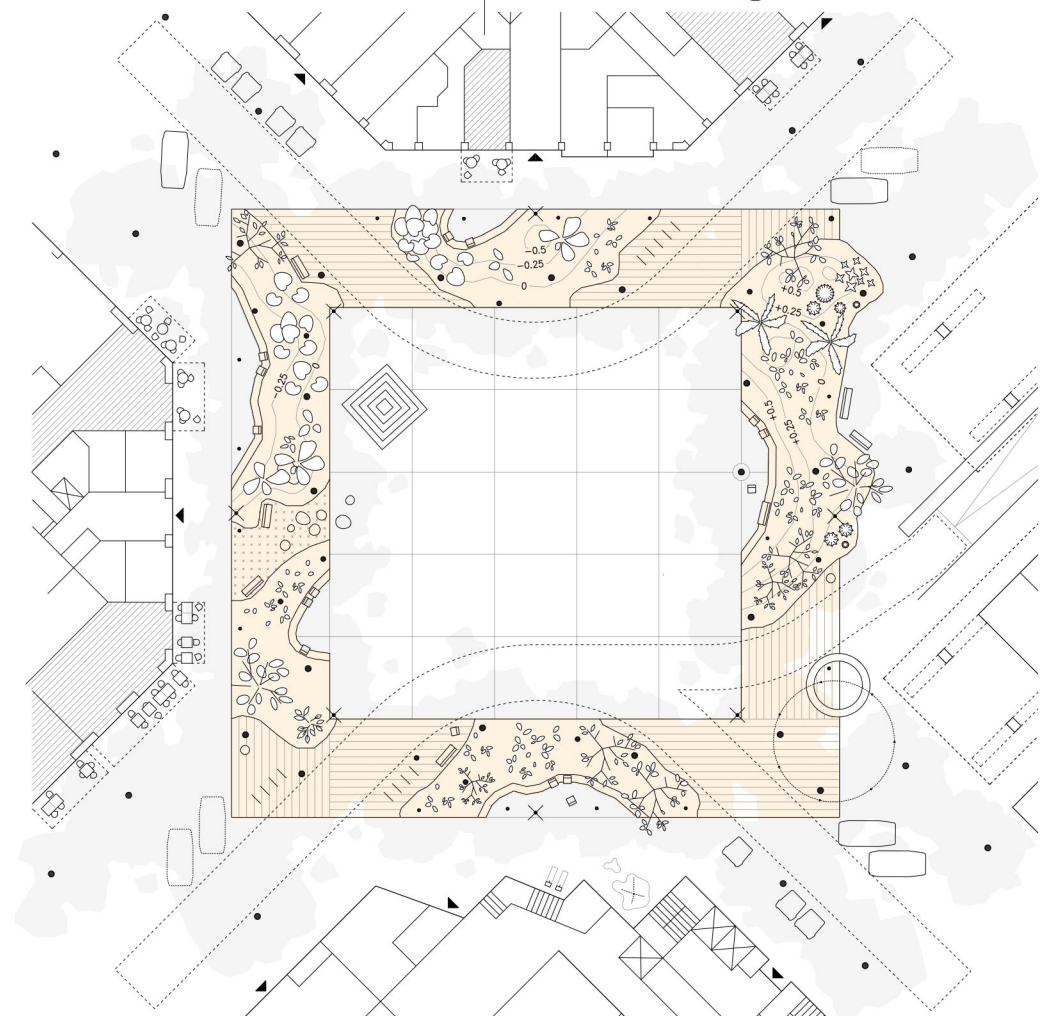

LLEGENDA SECCIÓ

- 1 Terra vegetal (plantacions) + Sol estructural (emmagatzematge d'aigua)
- 2 Paviment guanyador proposta carrer
- 3 Paviment formigó llis
- 4 Arbres talla mitjana (majoritàriament existents)
- 5 Arbres talla gran (majoritàriament nous)
- 6 Evapotranspiració i confort climàtic
- 7 Anell verd drenant
- 8 Banc lineal
- 9 Espai compartit vianant/vehicle

PLANTA GENERAL
e:1/500

<p>SOLS</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 Paviment ceràmic drenant 2 Sauló 3 Sustrat vegetal + mulch. 4 Formigó llis 5 Panot guanyador proposta carrers 	<p>ELEMENTS URBANS</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 Bancs integrats en franja verda 2 Bàcul 5 m (il·luminació voreres) 3 Bàcul 8 m (il·luminació plaça) 4 Paperera 5 Aparcament bicicletes 	<p>VEGETACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 Vivàces i graminies mediterrànies 2 Vegetació de fitodepuració 3 Vegetació de garriga 4 Arbrat existent 5 Arbrat nou 	<p>ACTIVITATS</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 Jocs d'aigua 2 Jocs espontanis 3 Piràmide grada 4 Elements esportius 5 Banc de reunions
--	--	--	--

<p>SOLS</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ No pavimentat ▨ Paviment drenant ▤ Formigó llis 	<p>ACCÉS + SERVEIS</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Estacionament DUM ■ Contenedors ■ Area inaccessible 	<p>PROGRAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> ▨ Programes específics ▤ Espais d'estar ▥ Jocs espontànies 	<p>DRENATGE</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Basses de laminació ▨ Superfície drenant ↑ Pendents 	<p>CANÒPIA</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Arbrat nou ▨ Arbrat existent
--	---	---	--	---

CONCURS NOVES PLACES - SUPERILLA BARCELONA**COMPTE BORRELL / CONSELL DE CENT****MEMÒRIA TÈCNICA**

El projecte es defineix a través d'una sola acció: sostreure de la ciutat pavimentada un retall de 7m d'ample de la seva superfície i implantar-hi una infraestructura verda contínua que integra tots els usos programats, permetent a la resta ser un espai neutre i flexible.

Però una plaça no pot deixar de ser l'expressió d'un buit. Un gran espai lliure d'obstacles. Construint un filtre amb la ciutat, el sistema es disposa a les vores en forma d'anell, alliberant un quadrat de 27x27m. Travessar el verd per entrar a la plaça.

Dotant la plaça d'un 35% de superfície drenant i un 20% de zones plantades, el jardí abasta la suficient dimensió per esdevenir paisatge i nínxol ecològic. Aquest anell, a més, té la capacitat per absorbir tot el programa, especialment els jocs i els espais d'estada, situar-los, gràcies a la vegetació, en un entorn de qualitat i confort microclimàtic. L'espai natura-cultura.

1 Proximitat i dret a l'espai públic.

El buit central proporciona a la plaça un espai ampli, regular i flexible, capaç d'acollir qualsevol activitat col·lectiva, alhora que un lloc pel joc espontani, com patinar (el joc més valorat per joves i infants segons les enquestes) o jugar a pilota. La ciutat dels voltants no disposa d'un espai amb aquestes característiques i per tant aquest esdevé el centre del projecte.

L'anell verd que el rodeja, amb zones plantades i zones de paviment drenant, també incorpora elements de joc, esport i lleure, pensats per fomentar la integració en termes de gènere, edat i cultura. Suggestint diferents accions (com lliscar, gronxar-se, enfilarse, fer equilibris, saltar, balancejar-se, trobar-se o relaxar-se), la piràmide, la taula, l'anella i altres objectes abstractes i desespecialitzats completen un programa lúdic (també dotat d'alguns elements especialitzats, com taules de ping-pong o altres jocs concrets) que convida a la trobada social, les relacions intergeneracionals i la convivència comunitària i veïnal.

La majoria dels espais d'estar se situa sempre en contacte amb el jardí. Es conformen com àrees recollides i apartades del trànsit, sota l'ombra dels arbres i lligades a les zones més plantades. Aquestes àrees es completen amb altres tipus d'espais d'estar. El mobiliari s'ordena en tres famílies. Un banc lineal que voreja aquests primers espais, una sèrie de bancs-objecte i una col·lecció de seients de catàleg de diferents característiques i graus de comoditat.

Proposem que les terrasses de bars i restaurants se situïn com vetlladors, amb taules i cadires al costat de la façana, estenent l'activitat de les plantes baixes, evitant que es percebin com instal·lacions aïllades i alliberant el màxim d'espai per als vianants i vehicles. Això també permet que es puguin recollir completament, ja que la seva cobertura es pot solucionar amb tendals enrotllables.

2 La visió infraestructural.**Cicle de l'aigua**

El canvi climàtic a la nostra latitud s'expressarà amb una tendència general a l'augment de la temperatura i a la disminució de la precipitació, el que situa en primera línia el problema de

l'aprofitament de l'aigua de pluja. El diagrama emprat permet introduir a l'espai un 25% de superfície drenant, situada sempre a la cota més baixa de la plaça i d'una sola peça.

Les zones trepitjables, amb l'excepció d'alguns punts pavimentats amb sauló, es tracten amb un paviment drenant que permet gestionar l'aigua de pluja cap al subsol, filtrant els elements contaminants i reconduint-la tant a l'aquífer del Pla de Barcelona com a una sèrie de dipòsits subterranis destinats a abastir les xarxes de reg.

El disseny de la franja drenant es planteja dues funcionalitats. La capa superior de la franja funcionarà com un Sistema Urbà de Drenatge Sostenible (SUDS) per tractar els contaminants dels carrers, es plantarà vegetació mediterrània autòctona lligada a les inundacions intermitents amb capacitat de filtrar nitrats i altres contaminants, aquests filtres vegetals es concentraran en punts estratègics propers als carrers i les cubetes drenants. Per altra banda, la capa inferior a la zona del arbrat es plantarà amb sòl estructural, amb la funcionalitat de retenir l'aigua de pluja, afavorir la seva infiltració al aquífer i reduir el col·lapse del clavegueram.

Tenim 5m de la secció total de la franja drenat reservada a les plantacions d'arbres amb sol estructurant. Els primers 80 cm seran de terra vegetal, seguit de 1,5 metres de sol estructural. La porositat mínima de aquesta capa es del 20% i tenim una capacitat de retenció d'aigua de 1.500 l, suficient per retenir la totalitat del volum d'aigua per una pluja de 10 i 50 anys de període de retorn, d'acord amb el capítol III del document del Pla Clima de l'Ajuntament de BCN, referent a d'inundabilitat urbana. Aquesta aigua quedarà disponible per a la vegetació i millorarà molt les seves condicions hídriques. A més, el sòl estructural amplia el sòl disponible pel creixement dels arbres, tant quantitativament com qualitativament.

Un altre avantatge del sòl estructural és que permet utilitzar les fraccions més gruixudes dels residus d'obra procedent del matxuqueix dels formigons (vorades, panots, etc...), reservar les parts més fines, barrejat amb els residus d'aglomerat per omplir les subbases del sistema drenant. Per tant, permet reutilitzar la pràctica totalitat dels residus generats a la pròpia obra.

El verd

El projecte proposa el verd com un element urbà estructurant, garantint un 80% de la superfície a l'ombra dels arbres. Per això l'enjardinament es planteja com un sistema el més continu possible, organitzant-se en una franja dotada de grans bosses de plantació. L'amplia secció de la nova franja verda permetrà densificar la canòpia urbana actual donant un veritable espai al paisatge mediterrani dins la trama urbana de l'Eixample.

Aquesta canòpia mediterrània intensificarà la presència d'arbrat a tota la secció del carrer, que donarà una sensació de frescor en les grans calorades de l'estiu i que a l'hivern, amb la caiguda de les fulles, afavorirà la irradiació solar.

Actualment, la canòpia vegetal que arriba dels carrers està composta per plàtans i lledoners, als xamfrans d'aquesta plaça trobem plantacions de l'arbre del amor. Per afavorir la resiliència de l'estrat arbori i la qualitat d'ombra segons les estacions, es reforçarà la presència diferents espècies mediterrànies locals tant perenne com caduca, com pi blanc, pi pinyer, alzina, lledoner, auró negre o til·ler.

En alguns punts de la franja verda la vegetació s'intensificarà i apareixerà l'estrat arbori i herbaci, donant lloc a nodes de biodiversitat on es podrà donar refugi i germanitzar la successió d'algunes espècies de fauna local.

Per aquest mateix motiu la paleta vegetal proposada serà rica en espècies del bioma mediterrani local i temprat, atraient la fauna sensible a aquesta flora. En els punts més baixos i a les cubetes es proposaran espècies lligades a les inundacions intermitents, més de ribera, i amb capacitat

de filtrar nitrats i altres contaminants, en zones més seques i amb pendent lleugera es plantarà vegetació més de garriga.

Els treballs de manteniment, de reg i de conservació de la vegetació seran menors perquè es treballa amb espècies mediterrànies adaptades a les condicions climàtiques i edàfiques locals.

En la mateixa línia es proposaran tècniques de gestió alternativa, com la reutilització de les restes de poda per generar compost o la gestió diferenciada, i es proposa la instal·lació de nínxols de biodiversitat per fomentar el desplaçament i la proliferació d'espècies animals.

En arribar a les places, la canòpia urbana s'obre donant lloc a una gran clariana, en el centre on es concentraran els usos esporàdics i col·lectius de major format. Aquest espai es beneficia del confort climàtic de la densa anella verda que el rodeja, doncs l'evapotranspiració de les plantes dona un vapor fresc quan el vent travessa aquest cinturó, produint un refredament adiabàtic de l'aire.

-L'energia

Es proposa la instal·lació d'elements d'ombra dotats amb panells solars. Aquestes estructures, situades on poden separar-se de l'arbrat i les façanes, es dimensionen per ser capaces d'alimentar la il·luminació de tota la plaça.

En termes de regulació microclimàtica i estalvi energètic, l'ombra que ofereix l'arbrat i la humitat que allibera la vegetació refreda l'ambient i disminueix la temperatura als mesos calorosos. A l'hivern també ajuda a reduir la velocitat del vent, cosa que atenua la baixada de la temperatura i rebaixa notablement la necessitat de consum energètic en calefacció de les llars que es beneficiaran de donar façana a aquesta plaça-jardí.

L'enllumenat

Els punts d'il·luminació se situen a les vores de l'espai, incorporats a la franja verda. Des d'aquest bàculs, dotats amb vàries lluminàries situades a diferents alçades, es projecten diferents qualitats de llum en varies direccions en funció de l'espai que s'està il·luminant.

La plaça central, els espais perimetrals (en contacte amb les façanes) i les zones amb activitat reben el color de llum habitual a la ciutat. Les zones plantades s'il·luminen amb un color més càlid, ajustant-se el millor possible, segons els requeriments de l'Ajuntament, al nivell de confort de les espècies animals en hores nocturnes. El sistema també permetrà regular la intensitat de la llum en funció de les franges horàries. La posició dels bàculs, tangent als espais de circulació, facilita el manteniment per part dels serveis tècnics.

3 La nova materialitat

La pavimentació es resol amb tres materials, un paviment de llambordes ceràmiques, un de llambordes de formigó i un de formigó llis. La resta són superfícies plantades i algunes zones de sauló o sorra fina depenent del tipus d'activitat que puguin acollir.

Les zones accessibles de la franja verda es pavimenten amb peces tipus llamborda elaborades a partir de rajoles ceràmiques reciclades. Partint com una idea basada en la regla de les 3R (reciclar, reutilitzar i reduir), el nou material, concebut en el marc del projecte LIFE CERSUDS (posant en pràctica, avaluant i difonent els Sistemes Urbans de Drenatge Sostenible - SUDS), ha estat desenvolupat i testat per l'Institut de Tecnologia Ceràmica (ITC), la Associació d'investigació de les Indústries Ceràmiques (AICE) i la Universitat Jaume I de Castelló. Es basa

en l'aprofitament de l'estoc acumulat de baix interès comercial, molt abundant a la zona de València, el producte ha estat testat a Benicàssim i pot trobar en els eixos verds de Barcelona una bona oportunitat per consolidar-se.

El material ha estat dissenyat i testat en diferents formats per suportar el pas ocasional de vehicles lleugers (cotxes, furgonetes, etc.) i per tenir una permeabilitat mínima de 2.500 mm/h per poder gestionar la infiltració d'aigua de pluja. Aquesta elevada permeabilitat té en compte el reblliment/colmatació del paviment al llarg de la seva vida útil, inclou un factor de seguretat de 10 (si es redueix per deu la permeabilitat, el paviment continuaria sent capaç d'absorbir 250 mm/h (=l/h) per metre quadrat, un 40% de la pluja anual mitjana a Barcelona). Així, la limitació a la infiltració de l'aigua de pluja ordinària passa a estar controlada per la permeabilitat de les capes inferiors (graves de suport del paviment) o del propi terreny, ja sigui natural o antròpic.

La resta de l'espai, les àrees lligades als carrers i a les façanes, amb llambordes prefabricades de formigó fotocatalític de 20x20x8cm. L'efecte catalític combat la contaminació transformant substàncies orgàniques i inorgàniques nocives en composts totalment innocus. El producte també presenta propietats biocides i autonetejants, i les seves qualitats es mantenen durant tota la seva vida útil. En les zones excloses del pas de vehicles, les peces es disposen amb junta drenant, permetent que aquestes superfícies col·laborin en la capacitat d'infiltració del conjunt.

El gran buit central es pavimenta amb formigó llis amb acabat fratassat i juntes de treball-retracció cada 5,4m en les dues direccions paral·leles al perímetre, emfatitzant la planeïtat i la dimensió de la superfície.

Per últim, es proposa que alguns dels elements de joc espontani i el mobiliari integrat dels espais d'estar, com la piràmide, els bancs-objecte i els bancs lineals (aquest últims revestits amb ceràmica) es construeixin amb formigó elaborat a partir de materials reciclats de la pròpia obra.

4 El valor de les permanències

El projecte reconeix la radicalitat del traçat d'en Cerdà, el llegat més important d'aquesta àrea urbana, superposant-ne un nou sistema amb propietats versemblants: continu, sense jerarquies ni una orientació específica.

Així mateix, el nou esquema de plantació es recolza en l'arbrat d'alineació existent sense desdibuixar el seu ordre, acompanyant-lo i reforçant-lo en els punts on pot completar-se. Per la seva dimensió, l'ordre d'aquesta alineació es manté com a protagonista del paisatge format pel verd.

La pavimentació de les àrees de pas amb llambordes prefabricades de 20x20cm incorpora en el projecte la imatge del clàssic panot de la ciutat, però amb un material sensible amb els requeriments bioclimàtics, de sostenibilitat i salut pública. La peça es parteix en 4 parts per mitjà de dues fines línies enfonsades, dibuixant la característica cal·ligrafia del panot, la idea d'un mosaic de peces molt petites i delicades, però sonant una superfície molt més llisa i practicable.

La proposta de recuperar la posició original de les terrasses retorna una imatge de la ciutat que degut a la secció actual, amb vorera de 5m i calçada, fa temps que no ha pogut tornar a tenir.

5 L'accés i els serveis.

L'accés de vehicles es garanteix en cada entrada, obligant, a partir de senyalització vertical a girar a dreta o esquerra segons sigui la direcció d'arribada. Els vehicles de servei i emergències poden accedir a tota la plaça, tant als seus perímetres, on es reserva una vorera de 4m d'amplada, com a la zona central.

Els espais reservats a la càrrega i descàrrega DUM, un total de vuit, se situen ordenadament en grups de dos a cadascuna de les quatre entrades de la plaça.

Per tal que la plaça es pugui utilitzar obertament com un sol espai, abastant tota la seva secció, tots els paviments son coplanars i accessibles, facilitant els recorreguts en diagonal.

Els recorreguts per persones amb mobilitat o capacitats visuals estan situats a l'àrea de les antigues voreres, en contacte amb les façanes, clarament senyalitzats i formant un perímetre continu que rodeja la plaça, permetent que els vianants puguin fer sempre el seu recorregut de forma continua pel camí més curt entre cada cruïlla.

Per facilitar la recollida d'escombraries i a la vegada minimitzar-ne l'impacte visual i auditiu, els contenidors se situen a les entrades de la plaça, apartats dels espais de passeig i estada.

6 Control de costos.

Es procedirà a un control clàssic de costos, afinant-lo en cada fase de procés projectual, primer s'estimarà el cost global a partir de mòduls pressupostaris (unitaris, lineals, superficials i/o volumètrics) per passar més tard a la definició de les partides d'obra acotant progressivament els seus amidaments i aprofundint en el procés de formació de cada preu.

A part del control clàssic de costos, cal fer patent que la proposta és molt econòmica ja que incorpora els següents elements:

- Allunya l'actuació de les actuals voreres, això garanteix un afecció mínima als diversos serveis soterrats existents de subministrament o evacuació sense afectar, particularment, a les escomeses o desguassos de les parcel·les.
- S'aprofita gairebé íntegrament la xarxa de drenatge actual. Es fa notar que, en els casos en els que la xarxa de drenatge actual sigui molt superficial, la topografia de la franja on s'actua es pot ajustar localment sense problema de cap mena, no cal interferir amb aquella.
- S'aprofiten els pendents de les voreres i la depressió de la calçada central actuals amb que la modificació topogràfica general de la secció del carrer és mínima i amb ella es minimitza el moviments de terres.
- S'aprofiten totes les alineacions d'arbrat actuals.

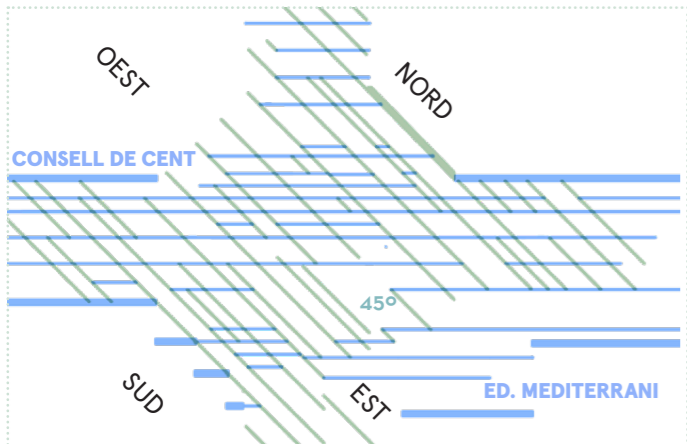
PROJECTES PRESENTATS AL
CONCURS DE LA PLAÇA
CONSELL DE CENT – COMTE BORRELL

S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

ARQUEOLOGIA A L'EIXAMPLE

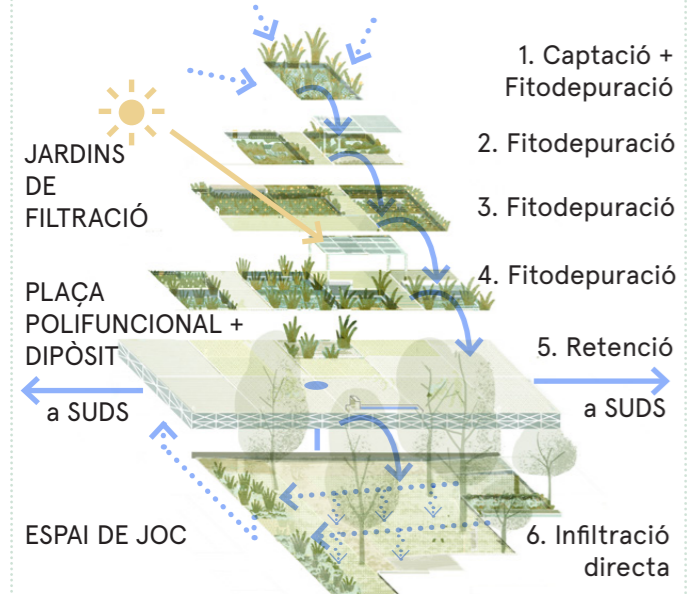
A Borrell amb Consell de Cent *cal buidar, més que omplir*. La proposta excava l'asfalt per retrobar-se amb les antigues llambordes, el substrat natural, l'aigua i les arrels. L'Eixample abans de l'Eixample.

DUES TRACES MESTRES

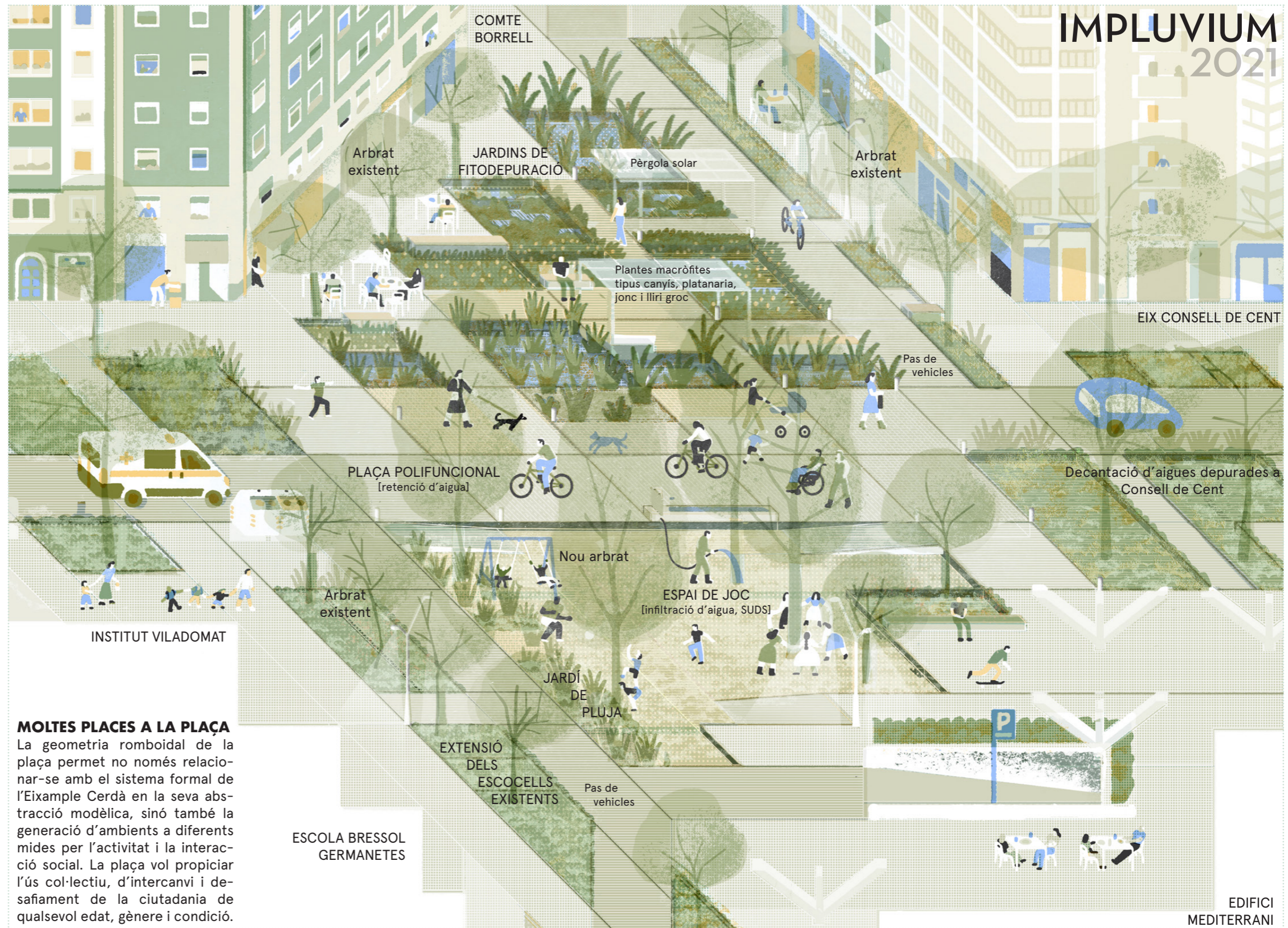
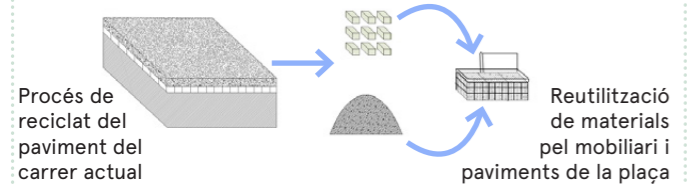
L'horitzontal de la topografia, de l'Ed. Mediterrani i de Consell de Cent. La diagonal a 45° dels xamfrans i, en conseqüència, l'orientació N-S. Un pentagrama que recull la subtilesa de la geografia i la forma del lloc.

INFRAESTRUCTURA AMBIENTAL

MATERIALITAT DE 'METRE 0'

La proposta neix amb la intenció de construir-se amb materials de km0, o millor, de "metre 0". L'excavació de cales romboïdals permetrà reciclar *in-situ* la major quantitat possible d'asfalt, panot, graves sota l'asfalt i, si és el cas, de les antigues llambordes.

MOLTES PLACES A LA PLAÇA

La geometria romboïdal de la plaça permet no només relacionar-se amb el sistema formal de l'Eixample Cerdà en la seva abstracció modèlica, sinó també la generació d'ambients a diferents mides per l'activitat i la interacció social. La plaça vol propiciar l'ús col·lectiu, d'intercanvi i desafiament de la ciutadania de qualsevol edat, gènere i condició.

SECCIÓ TRANSVERSAL

A la cruïlla Borrell amb Consell de Cent pràcticament hi és tot el que es necessita per imaginar el nou espai públic. Però roman amagat. **Cal buidar, més que omplir.**

La proposta, com una **excavació arqueològica** de l'Eixample Cerdà, s'inicia fent cales a l'asfalt per descobrir les antigues llambordes, el substrat natural, l'aigua i les arrels. I donar-los-hi una nova oportunitat.

La geometria d'aquestes tessel·les surt de **dues directrius principals**: l'horitzontal de la topografia, de l'edifici Mediterrani o l'eix verd Consell de Cent; i la direcció diagonal a 45° que ressegueix els xamfrans i, en conseqüència, l'orientació Est-Oest / Nord-Sud. És un pentagrama, per tant, que recull la subtilesa contundent de la geografia i la forma del model Cerdà.

La **nova geometria romboïdal** adopta múltiples mides i configuracions, permetent així respondre tant a l'escala gran i airejada de l'Eixample com també a la generació d'ambients d'escala pròxima i íntima. La plaça s'entén com a unitat però també com a conjunt d'especificitats particulars. De la cruïlla a la cantonada, un nou lloc urbà on estar.

La **fragmentació** dels rombes en rombes més petits permeten articular una sèries d'espais fàcilment adaptables a noves demandes de recomposició i/o ampliació que es puguin crear en el futur a la vegada que contribueix a un grau d'aleatorietat geomètrica del conjunt de la proposta fugint intencionadament de composicions rígides y estàtiques, situant-se més a prop de configuracions presents a la natura.

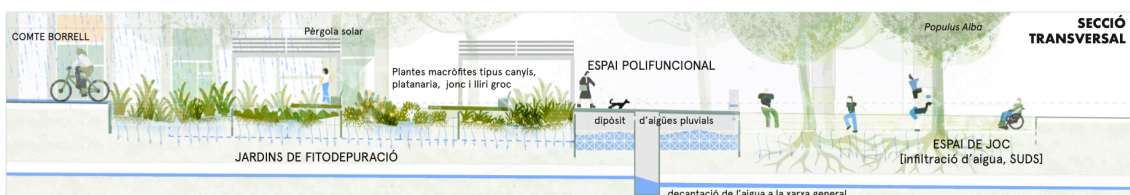
L'excavació de l'asfalt és l'ocasió per fer porosa la nova plaça i convertir-la en un autèntic **IMPLUVIUM**, on l'aigua hi arriba, es filtra i s'infiltra, es depura i s'emmagatzema per al seu ús posterior. Quan vingui la pluja, l'aigua podrà omplir progressivament cadascuna de les tessel·les del mosaic, vessant d'una a l'altra fins arribar a ser el motiu principal dels usos i del seu caràcter. Ara l'aigua és un dels personatges principals.

I amb l'aigua, també hi arriba el verd; i amb el verd, la voluntat d'activar la naturalització urbana amb riquesa ecològica; la provisió d'espais d'esbarjo i trobada, de moviments pausats i de repòs.

La plaça com una casa –*domus*–, i aquesta amb un **IMPLUVIUM** on tot hi conflueix.

INFRAESTRUCTURA AMBIENTAL

La nova plaça és un mosaic d'espais amb diferents mides i condicions ambientals, dissenyada per activar el procés de naturalització urbana basada en sistemes naturals i la seva resiliència vers la meteorologia pròpia del clima mediterrani. Així, al nou espai públic, l'aigua, el verd, la urbanització, la captació d'energia i els usos s'articulen per configurar el que anomenem una *infraestructura ambiental*, formada per:

a) Cicle de l'aigua i nous ecosistemes

Tot i la seva aparença geomètricament irregular, l'espai s'organitza a partir de 6 terrasses horitzontals. Les franges formen bancals subtilment escalonats, tot seguint la direcció del carrer Comte Borrell direcció mar. *Barcelona fa baixada*. L'objectiu és la construcció d'un nou espai de captació, filtració, distribució i infiltració de l'aigua de pluja, precisament en un dels punts ara més alts de l'eix verd Consell de Cent. No obstant, tot i que el projecte vol aprofitar l'aigua recollida en èpoques de pluja, també es preveu el funcionament en èpoques de menor precipitació, tal com es comenta a continuació.

- Terrassa 1 [Cota paviment: +22,80m, cota llera de la bassa: +22,30m. Superfície: 30m²]

Punt d'arribada de l'aigua de l'escorrentia superficial provinent de la part superior del carrer Compte Borrell. Es tracta d'una bassa de retenció, fito-depuració, infiltració i decantació cap a la següent terrassa. La terrassa té dos objectius: el primer que tingui la funció de retenir les aigües de pluja permetent alleujar la xarxa de drenatge de la ciutat i, en segon lloc, permetre que les plantes macròfites tipus canyís (*Phragmites australis*), platanaria (*Sparganium erectum*), jonc (*Schoenoplectus lacustris*) i lliri groc (*Iris pseudacorus*) puguin fer la seva feina de fito-depuració efectiva abans que s'infiltrin en el terreny i/o decantin en la terrassa següent i/o en l'embornal inferior. Aquest embornal està dimensionat per ser petit, constituint a penes una escapatòria alternativa a la infiltració i/o decantació superficial a la vegada que guanyar aigua en direcció al dipòsit aljub per reaprofitament pel reg i neteja de la superfície de la plaça. La idea és que en aquestes basses no hi hagi aigua estancada per evitar la proliferació del mosquit tigre. No obstant, per tal que la vegetació pugui sobreviure en l'època seca, s'hi col·locarà reg estacional.

El màxim desnivell en parterres és de 55 cm, aquests no disposen de barana en el seu perímetre, però disposen de protecció inferior.

- Terrassa 2 [Cota paviment: +22,60, cota llera de la bassa +22,10m. Superfície: 61,30m²]

- Terrassa 3: [Cota paviment: +22,40, cota llera de la bassa +21,90. Superfície: 110,30m²]

- Terrassa 4: [Cota paviment: +22,20, cota llera de la bassa +21,70. Superfície: 136,30m²]

L'aigua que decanta de la primera terrassa arriba a una cadència de quatre basses. Totes amb funcions similars, és a dir, retenció, fito-depuració per plantes macròfites, infiltració i decantació. Tanmateix s'hi van succeït espais d'estada sobre passeres sobrevolades. Aquestes passeres permeten el pas de l'aigua per sota i la continuació, per tant, de la decantació de l'aigua a la terrassa següent. El paviment per l'elaboració d'aquestes passeres serà de formigó porós, amb l'aprofitament dels àrids de l'extracció de l'asfalt i panots reemplaçats. Unes pèrgoles fotovoltaïques permeten la captació d'energia.

- Terrassa 5: [Cota: +22,00. Sup.: 335,63m²]: Plaça polifuncional i dipòsit de retenció

Mentre que en superfície aquest ampli espai permetrà desenvolupar múltiples usos (mercats de pagès, fires, concerts), al dessota es situa un dipòsit de recollida d'aigües. Aquest dipòsit té un embornal de decantació cap als SUDS previstos a ambdós costats del Carrer Consell de Cent, cap a la terrassa 6 (espai de joc) i, en una cota més alta, i com a últim recurs, té un embornal connectat la xarxa de drenatge general de la ciutat ara existent. Aquest dipòsit està construït sobre sistema d'Eco Bloc Graf o similar, calaixos ecològics que permeten la retenció d'aigua, el seu manteniment i la possibilitat de recuperar la cota superficial per usos cívics i, fins i tot, el pas puntual de vehicles.

També, en aquesta plaça es preveu la ubicació d'una font d'aigua potable i, a més, la possibilitat de reutilització de l'aigua emmagatzemada pel reg automatitzat. No obstant, aquest sistema també estarà connectat a la xarxa d'aigua freàtica més propera per comptar amb una segona opció.

- Terrassa 6: [Cota +21,00. Superfície: 367,30m²]: Espai de joc i infiltració

Pròxim a l'institut Viladomat i l'Escola Bressol Emma de Barcelona es situarà la terrassa 6, un espai multifuncional deprimat respecte la cota superficial i acabat amb sauló i amb pendent cap a un jardí de pluja, que actua com a SUD plantat amb gramínies tipus albellatge (*Hyparrhenia hirta*), borró (*Ammophila arenaria*) i altres herbàcies que tinguin floració a fi i efecte d'atreure insectes i contribuir a la biodiversitat de la plaça. A sota de l'estrat vegetal de les plantacions hi ha diferents gradients de graves filtrants i amb desguàs directament al dipòsit. Aquest espai es deposa de forma paral·lela a l'espai de prioritat invertida on poden accedir els vehicles de càrrega i descàrrega i serveis.

Com a resultat, la nova plaça comptarà amb una superfície permeable propera al 35% ocupada majoritàriament per les basses de retenció d'aigües pluvials i un 25% de superfície d'infiltració

directa al terreny en l'anomenada terrassa 6. A més, la plaça incrementarà notablement l'àrea dels escocells de l'arbrat existent, sigui amb la incorporació al sistema d'*impluvium* proposat o bé amb la construcció d'escocells correguts que milloren substancialment la part radicular i, a curt termini, la part aèria dels arbres. També permetrà contribuir a augmentar les àrees d'infiltració d'aigua de l'escorrentia superficial provinent de la pluja.

L'arbrat de nova plantació està conformat principalment per Àlbers (*Populus alba*) que s'ha escollit per la seva condició d'arbre d'ambients humits, de creixement ràpid i bellesa de la seva fulla, verda per una banda i blanc platejat per l'altra. Amb aquesta nova plantació i les pèrgoles fotovoltaiques es garantirà que a l'estiu, un mínim del 80% de la superfície estigui en ombra.

b) Captació d'energia solar a l'espai públic

La plaça també fixa la mirada en el canvi de model energètic, impulsant des de peu de carrer la sobirania energètica de la ciutadania. Per democratitzar el model actual, impulsar-ne la seva descentralització i transformació cap a fons renovables és essencial familiaritzar i integrar a la ciutat elements arquitectònics de generació energètica, com les **plaques solars**. La geometria romboidal que estructura l'espai, presenta la forma ideal perquè les plaques s'incorporin a la plaça **de forma harmoniosa**.

S'ha escollit la ubicació en els rombes situats en el Nord de la plaça, després de realitzar un estudi d'ombres per identificar la zona amb més radiació i potencial de generació. En una zona de vegetació baixa, les plaques estaran situades sobre dues pèrgoles i alternaran amb espais lliures que permetran el pas de la llum. D'aquesta manera es dota aquesta zona de la plaça d'un espai ombrejat, però que també pot albergar vegetació i llum natural per donar-ne una dimensió acollidora. L'estructura de la pèrgola serà de fusta, com altres models que ja es troben a Plaça del Centre o en la remodelació de la Plaça Sóller, buscant una narrativa conjunta de la ciutat. Les plaques estaran orientades a sud per assolir el punt màxim de producció.

Es preveu una generació al voltant de 15kW, l'equivalent al consum de cinc cases, que s'injectarà directament a la xarxa de distribució de la ciutat, a través del punt de connexió més proper, segons els plànols d'Endesa situat al punt BA90629. El cablejat passarà per una rasa degudament senyalitzada.

c) Enllumenat suficient i eficient

Es parteix de la base d'adoptar el fanal Eixample com a bàcul principal, no obstant donat que les necessitats en la plaça han canviat, s'incorporen les següents modificacions:

Es mantenen els bàculs de 9 metres i dos braços en les dues voreres que tenen pas de vehicles. En les altres dues voreres així com en el centre de la plaça es passa a usar el bàcul de 6 metres i d'un sol braç, que a partir de la geometria proposada, responen a les diferents necessitats. No es tindrà cap punt fosc.

La disposició dels bàculs en l'interior de la plaça estarà compatibilitzada amb el futur creixement dels arbres, tant els existents com els de nova plantació, per evitar àrees en ombra. Es tindrà molta cura en il·luminar de manera general per generar una sensació de benestar i percepció de la seguretat, amb bona il·luminació en aquells indrets de convivència entre vehicles/persones i a la vegada buscar disminuir la intensitat lumínica en les immediacions d'aquells espais que es considerin possible refugi de fauna, com les basses de retenció.

Totes les lluminàries evitaran la pol·lució lumínica.

La instal·lació d'enllumenat tindrà en compte els avanços en matèria d'eficiència energètica tals com tecnologia LED d'alta eficiència, difusor de polimetacrilat (PMMA), lent integrada, temperatura color entre 3000k i 4000k. Fluxe lluminós máx. 15760lm. Potència máxima 144W. FHS <0.1% / IP66 / IK09 Clase I.

d) Una plaça educativa i curativa

La plaça no només vol ser un espai d'infraestructura verda i energètica sinó també educativa i al servei de la salut dels seus usuaris. En aquest sentit cal fer especial esment d'alguns dels beneficis i estratègies que aquí es plantegen:

1. Augmentar la visibilitat del cicle del aigua i incorporar-lo a la vida i ús de l'espai públic. Es tracta, per tant, d'aproximar la natura i fer-la més comprensible. Per remarcar més aquest punt es preveu incloure panells informatius on s'expliqui de forma didàctica la proposta i la seva dinàmica ambiental per tal que la ciutadania acompanyi els processos d'una infraestructura verda de proximitat, la valori i per tant la respecti.
2. La distribució fragmentada de la plaça és l'ocasió per incentivar la dimensió lúdica i del descobriment per part de la ciutadania. Els espais de joc, en aquest sentit, vol ser una definició mínima d'un espai segur més que un *display* de mobiliari fixe.
3. La nova plantació a la plaça permetrà pal·liar els efectes de la contaminació de l'aire i acústica i les illes de calor, mitjançant:
 - La disminució de la contaminació ambiental mitjançant la fixació de partícules contaminants per les plantes i el substrat filtrant de graves.
 - L'absorció d'anhídrid carbònic fent disminuir l'efecte hivernacle.
 - La contribució a la disminució de ressons, reduint-ne els sorolls.
 - El manteniment de la humitat del sòl degut al retorn del aigua de pluja al seu cicle natural.
 - Amenitzar les oscil·lacions de temperatura diàries i estableixen la temperatura de la ciutat.
 - Interceptar les radiacions dels raigs ultra violetes evitant que arribin a la terra i disminuint consegüentment les illes de calor.

PROXIMITAT I DRET A L'ESPAI PÚBLIC

La geometria romboidal de la plaça permet no només relacionar-se amb el sistema formal de l'Eixample Cerdà en la seva abstracció modèlica, sinó també la generació d'ambients a diferents mides per l'activitat i la interacció social de proximitat. La plaça vol propiciar l'ús col·lectiu, d'intercanvi social i desafiament del ciutadà de totes les edats, gènere i condició. La definició dels ambients s'ha establert tenint en compte els criteris de gènere segons el *Manual d'urbanisme de la vida quotidiana*.

La nova geometria romboidal permet afavorir substancialment a:

1. La consolidació del perímetre actiu en planta baixa, amb la localització i ampliació de terrasses dels bars i restaurants actuals i la provisió d'espai de repòs prop de les entrades als domicilis. Totes les terrasses es situen sobre paviment de panot, un paviment que ja no es delimita amb una homotècia respecte la façana sinó que passen a participar del discurs geomètric de la plaça. La localització de taules i cadires permet també la mobilitat dels vianants. S'ha posat especial interès en reconèixer espais de terrassa pels bars actuals com ara: *Bar Austràlia*, *Siamo Buona Pizza*, *Morro Fi* o *Mezcal Taco Bar*.
2. La generació d'espais confortables, ombrejats a l'estiu i assolellats a l'hivern, sigui sota l'ombra dels arbres existents (*Cercis Siliquastrum*), els de nova plantació tipus *Populus Alba* (franja 6) o les plaques fotovoltaïques.
3. La localització d'espais de repòs més íntims relacionats visualment amb la resta de la plaça, permetent en tot moment la visió neta de l'espai i, per tant, afavorint la seguretat de l'espai públic.
4. La provisió d'un ampli espai central sense plantació (sobre el dipòsit, franja 5) on s'hi ubica la font d'aigua potable, el punt d'accés a l'aigua de regadiu i la possibilitat de ubicar-hi mercats a l'aire lliure o concerts. Un espai flexible, amb connectivitat a la xarxa elèctrica.

Aquest espai permet també la continuïtat directa dels vianants pel nou Eix Verd del Carrer Consell de Cent.

5. A la cantonada que mena a l'Escola Bressol de Germanetes i l'Institut Viladomat, es situa un ampli espai polifuncional de 367,30 m². Es tracta d'un espai semisoterrat, com una cala arqueològica que recupera el terreny més natural, acabat amb grava fina fruit de la trituració seleccionada de l'asfalt. Aquesta nova cota permet també la delimitació de l'espai de joc segur, seguint els requisits disposats a *Pla del Joc a l'espai públic de Barcelona*. Compta també amb rampes i paviments preparats per la mobilitat reduïda. Aquest espai podria també permetre la ocupació per petits concerts, activitats de festa o ampliació de les aules en un espai recollit i en ombra.

El resultat d'aquesta definició d'espais es la construcció d'un espai urbà d'ús col·lectiu, d'intercanvi social i desafiament del ciutadà de totes les edats, gènere i condició amb total diversitat d'usos que li confereix multi funcionalitat i inclusió.

UNA MATERIALITAT RECICLADA

La proposta neix amb la *intenció* de construir-se amb materials de km0, o millor, de "metre 0". L'excavació de cales romboïdals es farà de manera que es pugui reciclar *in-situ* la major quantitat possible de l'asfalt, el panot, les graves sota l'asfalt i, si és el cas, de les antigues llambordes que puguin reparèixer en el procés de desconstrucció. Entenem que la sostenibilitat del projecte s'ha de resoldre en el seu propi límit, digerint els materials que ja hi són amb una nova configuració.

El **procés de reciclat** constarà de les següents actuacions:

1. Ús del panot tipus Eixample per la consolidació del perímetre de la nova plaça, adaptant-se a la nova geometria. Es mantindrà el que estigui en bones condicions i sigui compatible amb la configuració i pendents desitjats.
2. Trituració de l'asfalt, llambordes vorals i panots amb diferent granulometries.
3. Construcció d'un banc innovador realitzat amb caixes-gabió electrosoldades reblertes de les graves resultants (granulometria entre 60 i 200m). L'acabament d'aquests bancs es proposa amb fusta de pi FSC tractada a l'autoclau nivell 3. El 60% d'aquests bancs comptaran amb un recolzament posterior amb el mateix tipus de fusta.
4. Reciclat de les graves per la construcció de bases i substrats de les basses de fito depuració.
5. Reciclat de la granulometria menor de 60mm com a àrids pels paviments drenants i carrils de pas de vehicles de serveis i accés.
6. Reutilització de la granulometria menor pel reblert amb graves
7. Manteniment de 2 dels fanals que ara existeixen a la plaça, concretament els que il·luminaran els dos ramals d'accés rodat a la plaça (façana nord-sud respectivament).

Tot i la voluntat de construir amb els materials existents al lloc, es preveu també la introducció de materials i **elements nous**, com ara:

1. Nou panot per la delimitació de paviments en el perímetre de la plaça.
2. Noves balises d'il·luminació rasant, respectant així els ecosistemes de fauna i flora que es generaran a les terrasses.
3. A banda dels bancs dissenyats amb reblert de materials reciclats, es planteja la col·locació de nous bancs i papereres del catàleg municipal en les àrees de panot.

L'objectiu es aconseguir un paisatge urbà sense estridències però amb caràcter, amb elements d'urbanització i enllumenat que apel·lin tant a la memòria col·lectiva de l'Eixample com també als nous paradigmes del reciclatge i la naturalització urbana.

EL VALOR DE LES PERMANÈNCIES

La proposta presenta un canvi de paradigma respecte a l'actualitat però això no implica que no haguem de tenir en compte el valor de l'indret on estem actuant així com les preexistències que defineixen la identitat de l'Eixample. Per tant és molt important adoptar aquests trets

característics en la nova proposta integrant-los en harmonia i responent a les noves necessitats.

En aquest context tenim tot allò que fa referència als espais que fins ara estaven destinats a vorera a on mantenim l'arbrat existent constituït en la seva major part per l'arbre de l'amor, *Cercis siliquastrum*, a on mantenim el panot original encaixat a les noves geometries. Per altre banda es respecta la farola Eixample atenent a les noves necessitats d'il·luminació. Quant a mobiliari urbà, en àmbit de panot s'adopta el mobiliari model de la ciutat de Barcelona pel que fa a bancs, papereres, bàculs informatius i font; ja a la resta de superfície els bancs són de disseny específic per la plaça.

ACCÉS I SERVEIS

La reconversió de la cruïlla en plaça es fa sota el benentès que seran els o les vianants qui tindran la major importància. Per fer-ho s'assumeix el punt de partida que no hi circularà el transport públic, carrils bicis o vehicles de pas. La nova geometria permet, però, integrar de forma subtil però eficaç la plataforma de vehicles rodats a 10km/h per la façana nord i sud respectivament, així com l'accés directe a l'aparcament de l'edifici Mediterrani. Només serà accessible a vehicles d'emergències, càrrega i descàrrega i accés directe a aparcaments.

El pas d'aquests vehicles es fa a la mateixa cota que la resta de plaça, sense massa delimitació per obligar la reducció de velocitat. Un subtil canvi del paviment assenyala els passos.

És important indicar que tant els punts d'aturada de càrrega i descàrrega com contenidors d'escombraries o armaris d'instal·lacions es situaran fora de l'octògon de la plaça pròpiament dita, és a dir, als carrers adjacents. D'aquesta forma s'evita la saturació del paisatge amb elements no imprescindibles per l'activitat que s'hi realitza i, sobretot, les impedàncies que es generen per l'aturada i activitat dels vehicles d'escombraries o de càrrega i descàrrega.

DEFINICIÓ DEL CONTROL DE COSTOS

Es proposa la següent metodologia per a la definició i control dels costos del futur projecte en les successives fases del procés de redacció:

a) En fase d'avantprojecte

- A l'inici de la redacció del projecte constructiu i en fase d'avantprojecte es confeccionarà un primer pressupost del cost d'obra partint de la proposta elaborada en aquesta fase de concurs. Aquest pressupost es realitzarà en base TCQ i contindrà totes les partides principals de l'obra, afegint un import d'imprevistos i altres partides pendents de definir. Es realitzaran els amidaments amb el nivell de detall d'aquesta primera proposta i s'aplicaran preus de la base ITEC i de BIMSA o en base a l'experiència de l'equip redactor.
- Sobre aquesta primera proposta es realitzaran pressupostos alternatius en base a les diferents opcions que es puguin plantejar en l'evolució de l'avantprojecte i d'acord amb el promotor. L'elaboració d'aquests pressupostos alternatius serà àgil i ràpida ja que només caldrà modificar els preus i amidaments de les partides que es modifiquin.
- En aquesta fase d'avantprojecte i amb e pressupost base i alternatius elaborats es realitzarà un anàlisi de sensibilitat per determinar quines partides de l'obra són més sensibles a modificacions substancials en el pressupost final del projecte. Es mirarà l'estadística de les partides que més pes tenen en el pressupost i sobre aquestes partides principals es modificaran preus en funció d'alternatives de materials i/o qualitats per tenir un anàlisi de sensibilitat d'aquests canvis.

b) En fase de projecte

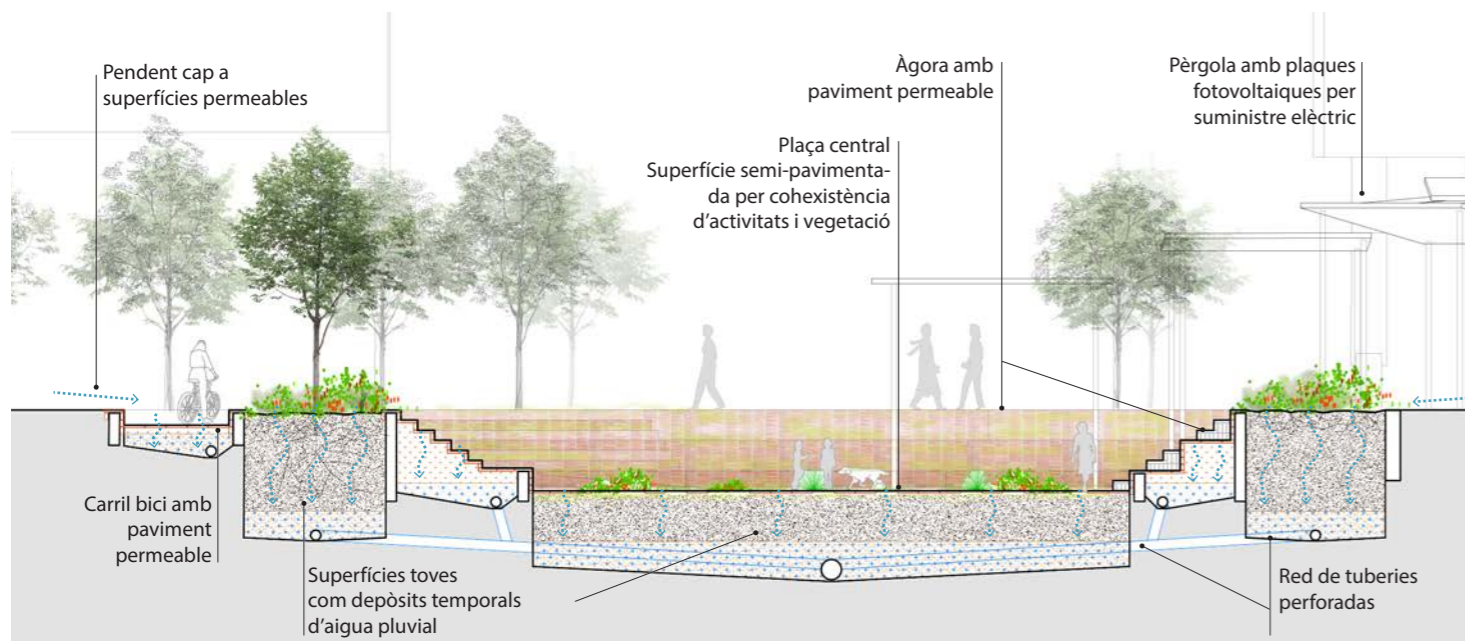
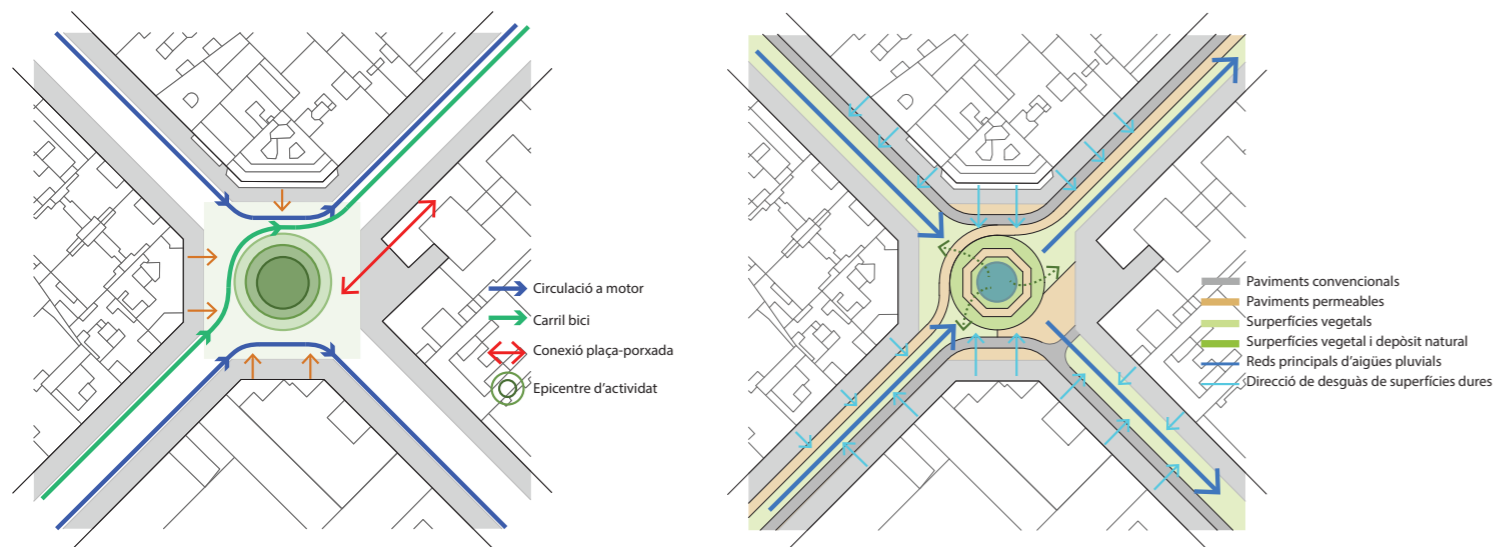
- Una vegada escollida l'opció definitiva d'acord amb el promotor sobre totes les alternatives plantejades, s'elaborarà el pressupost amb més detall de forma coherent amb l'avanç del projecte i concretant amb més detall les partides, amidaments i preus.
- Per als preus més significatius es demanaran ofertes a proveïdors i/o instal·ladors que es contrastaran amb la base de preus de la base de l'ITEC i de BIMSA i amb preus d'actuacions de referència i en base a l'experiència de l'equip redactor. Sobre aquesta opció de projecte si hi ha nous canvis o noves opcions de projecte plantejades es modificaran de forma immediata per consensuar amb el promotor l'opció final del projecte, i es tindrà en compte en tot el procés l'anàlisi de sensibilitat realitzat en fase d'avantprojecte

PROJECTES PRESENTATS AL
CONCURS DE LA PLAÇA
CONSELL DE CENT – COMTE BORRELL

S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

Àgora verda

/Pulmó social a l'encreuament dels carrers Comte Borrell amb Consell de Cent/

secció 1:150

planta 1:500

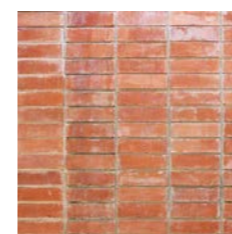

- 1-Vegetació existent
- 2-Nova vegetació
- 3-Arbustos
- 4-Vegetació baixa
- 5-Àgora
- 6-Graderia
- 7-Rampa 5%
- 8-Escales

- 9-Pèrgola
- 10-Ampliació vorera
- 11-Espai firetes
- 12-Clariana
- 13-Porxada
- 14-Paviment transició
- 15-Font aigua potable
- 16-Aparcament bicis

- 17-Recarga elèctrica
- 18-Mobiliari urbà
- 19-Panells Solar
- 20-Aqüífer
- 21-Circuit biosaludable
- 22-Espai de jocs

La proposta neix amb la creació d'un epicentre verd de reunió, un cor octogonal que el relaciona amb el xamfrà, on diverses activitats conviuen en un espai obert i per a tothom. Aquest centre neuràlgic reuneix tota l'activitat al voltant del qual succeeix el dinamisme, activitat i cohesió social. Aquest punt verd social, s'escampa com si es tractés d'una explotació fins arribar a la vorera, en la qual sorgeix una transició als edificis, es converteix en paviment dur, trencant l'entramat urbà i introduint una nova vibració a l'atmosfera.

pavimetn ceràmic

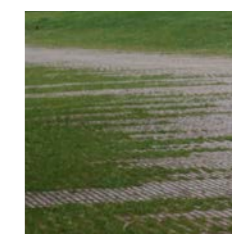
rampa graderia

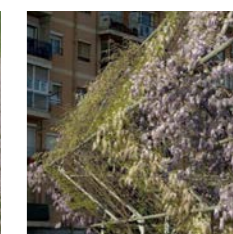
escales grades

paviment vegetació

paviment de transició

pèrgola vegetal

Àgora verda

L'actuació correspon a la transformació de la cruïlla que compren el Carrer del Comte Borrell amb el Carrer Consell de Cent. El projecte introdueix una nova tipologia d'espai públic més verd, d'ús ciutadà i d'estada en el teixit de la trama Cerdà.

La proposta busca la democratització d'aquest espai generant diferents activitats i amb la incorporació de la vegetació trencat els actuals paviments durs i no permeables.

Mitjançant una sèrie d'elements com un amfiteatre, espais ombrejats, una font, pavimentació i amb l'organització dels eixos rodats, de forma casi involuntària succeeix una plaça que afavoreix la cohesió social i la relació entre els usuaris tot creant un circuit biosaludable.

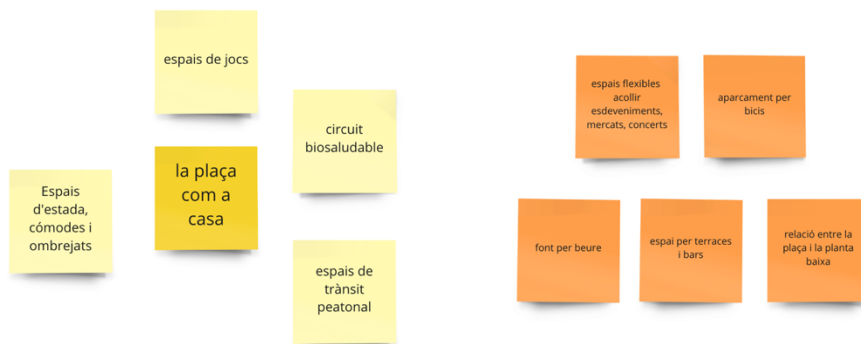
És tracta d'un pulmó verd per a la població, que a través de la seva massa vegetal i de l'ús d'una pèrgola modulada va organitzant espais en el seu transcurs per situar els diferents programes i activitats ciutadanes.

La proposta vol reforçar el Concepte de *Superilla*, donant un espai verd per oxigenar la ciutat del trànsit dens del centre de l'eixample i fomentar les relacions entre ciutadans.

1-Vegetació existent	9-Pèrgola	17-Recarga elèctrica
2-Nova vegetació	10-Ampliació vorera	18-Mobiliari urbà
3-Arbustos	11-Espai firetes	19-Panells Solar
4-Vegetació baixa	12-Clariana	20-Aqüífer
5-Àgora	13-Ponada	21-Circuit biosaludable
6-Graderia	14-Paviment transició	22-Espai de jocs
7-Rampa 5%	15-Font aigua potable	
8-Escales	16-Aparcament bicic	

Proximitat i dret a l'espai públic

La proposta neix amb la creació d'un epicentre verd de reunió, un cor octogonal que el relaciona amb el xamfrà, on diverses activitats conviuen en un espai obert i per a tothom. Les diferents altures de les grades generen gran varietat d'escenaris possibles pel desenvolupament d'esdeveniments. Al mateix temps, s'inclou una rampa amb pendent mínima del 5% que connecta tots els nivells.

Aquest centre neuràlgic reuneix tota l'activitat al voltant del qual succeeix el dinamisme, activitat i cohesió social. Aquest punt verd social, s'escampa com si es tractés d'una explotació fins arribar a la vorera, en la qual sorgeix una transició als edificis, es converteix en paviment dur, trencant l'entramat urbà i introduint una nova vibració a l'atmosfera.

Les 4 voreres de les cantonades s'estenen uns metres més de l'actual implantació, transformant-se en petites places dures i establint una relació directa amb les plantes baixes dels locals. Aquestes signifiquen el punt i final del paviment dur on actuen com el últim element a partir del qual poc a poc i mitjançant estratègies de paisatgisme es desintegra el paviment per començar la vegetació.

Un altre tret molt característic d'aquesta cruïlla és la porxada que forma l'edifici de Bonet Castellana i Puig Torné. La proposta busca potenciar aquesta singularitat connectant visualment la porxada amb la pèrgola que es proposa. Respectant i sense tocar l'edifici, es projecta un conjunt de pèrgoles que es succeeixen una rere l'altra conduint aquest pas cobert fins al centre de l'àgora.

També s'aprofita el recés que presenta l'edifici, que desdibuixa la malla de l'eixample, per situar un espai més concentrat de paviment dur, com si es tractés d'un bulevard autònom que comença a la porxada i s'eixampla fins la cantonada oposada.

Al voltant de les graderies, apareixen espais de clariana, sense un ús definit, que permeten la possible incorporació de carpes per fires i esdeveniments puntuals al llarg de l'any.

Aquesta plaça busca convertir-se en una extensió més de la pròpia casa, amb espais còmodes i ombrejats, per descansar, llegir, jugar, de mobilitat pel transeünt, etc. D'aquesta forma es busca apropar la plaça a l'escala humana.

En definitiva és el punt de trobada dels esportistes amb els que passegen i gaudeixen de l'espai, dels que aprofiten uns minuts de la pausa laboral amb els nens que van a l'escola, en altres paraules, on es concentren en convergència totes les edats generacionals en un mateix indret.

La visió infraestructural de l'espai públic

La intervenció es basa amb el respecte, la conservació del medi ambient i amb la potenciació de la natura. El disseny de la plaça crea un diàleg entre l'activitat humana i la gestió de l'aigua i l'energia, creant un petit ecosistema autosuficient. S'aprofiten les terres extretes del cràter per generar petites topografies al voltant del mateix o per espais verds en carrers adjacents i evitar generar residus. També, es planteja la col·locació de panells solars en les pèrgoles i la recollida de l'aigua per aprofitar-la pel reg i una font d'aigua potable. Es proposa utilitzar materials senzills, tradicionals i de proximitat, que no perjudiquin el medi ambient; gabions, paviments de fusta, utilització d'elements ceràmics, etc.

Es proposa un sistema de paviments ceràmics drenants i superfícies verdes que actuen com aqüífers. En cada via principal, s'ubica la zona de paviment drenant, així com la franja d'àrea verda que dialoga amb el paviment existent de les voreres actuals. Aquestes zones recullen l'aigua pluvial i l'acumulen per la seva posterior utilització.

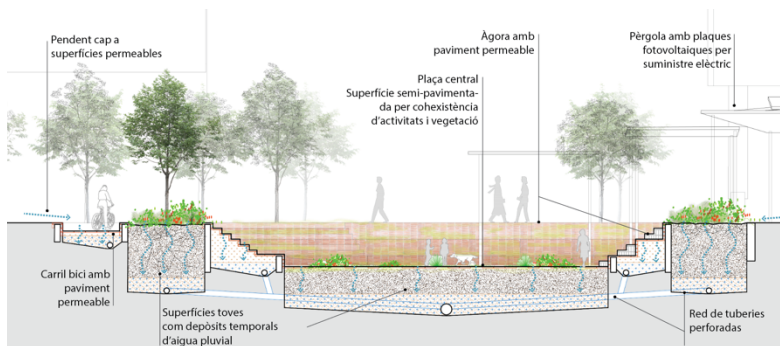
Les zones verdes i ares de paviments permeables actuen com a reserves d'aigua, pel seu ús futur amb el regadiu de la plaça. Al mateix temps, estan connectades entre si per un sistema de conductes perforats que retornen a la xarxa l'excés d'aigua pluvial que s'acumula.

L'àrea total del paviment drenant i les superfícies verdes ascendeixen a la majoria de la plaça, sent aquestes capaces d'albergar aigües torrencials. El dimensionament de les rases per l'arbrat contempla l'absorció i acumulació d'aigua inclús en situacions extremes de pluges torrencials.

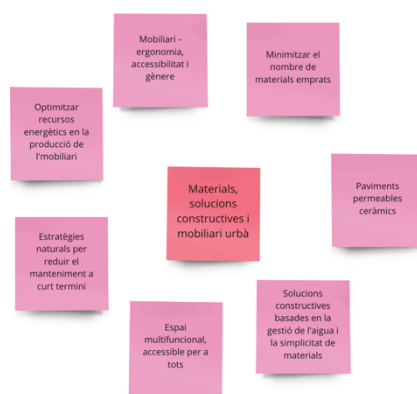
Amb la intenció de convertir els eixos que convergeixen a la plaça en eixos verds, s'analitza el moviment de terres necessari per la construcció de l'àgora i es proposa la reubicació d'aquestes terres sobrants en espais verds dels carrers adjacents.

Com s'ha comentat anteriorment, el disseny de la plaça conta amb la conseqüència d'un sistema de pèrgoles modulars que contempla la instal·lació de plaques solars en part de les seves superfícies. Aquest panells generen l'energia suficient per garantir l'enllumenat de la plaça i dels punts de recarrega de bicis. A més a més, es projecten les lluminàries de baix consum.

Finalment, la vegetació pren un paper molt important, es creen masses frondoses d'arbres de fulla caduca, per protegir de l'assolellament directe a l'estiu i gaudir-lo a l'hivern. Es preveu la inclusió d'espècies autòctones aromàtiques amb diferents floracions (farigola, romaní, espígols, etc) per tal de potenciar els eixos, els diferents recorreguts i les seves olors.

La nova materialitat

Es proposa emprar solucions constructives i la utilització de materials de baix impacte ambiental, adaptables i reutilitzables. Per tant, la ceràmica pren el protagonisme en la intervenció, i s'empra com a material fonamental, que crea els diferents paviments i inclús genera elements de mobiliari.

Depenent de la seva ubicació en el projecte, aquests paviments dialoguen amb els eixos principals existents, o s'inclouen en un sistema de paviments drenats que es relacionen amb els espais verds.

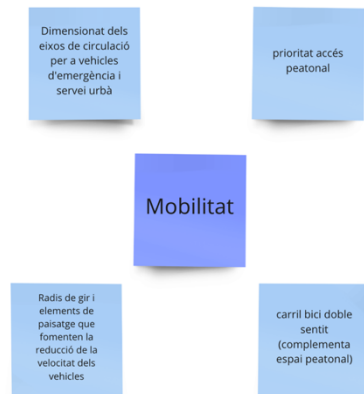
En definitiva, la idea es generar una plaça on els paviments es fonguin i generin transicions amb les superfícies verdes, d'aquesta manera, el límit dels dos es desdibuixa.

L'estratègia i elecció dels materials es centra amb la gestió de l'aigua i la seva relació amb el nou medi natural creat al voltant de l'àgora. Com s'ha comentat anteriorment, es recuperen espècies autòctones i resistents als canvis climàtics per que perdurin amb el temps.

S'entén l'àgora com el primer element de mobiliari urbà, el centre que uneix tot el programa, amb facilitat constructiva i amb la gestió de l'aigua.

Al voltant de la plaça, s'optimitzen els recursos energètics i s'utilitzen elements de mobiliari de simplicitat constructiva i de gran durabilitat, bancs de fusta i de gabions de pedres, pèrgola de lames, elements metàl·lics d'acer corten, etc.

L'accés i els serveis.

La mobilitat es veu transformada radicalment en la proposta, actualment, es prioritza el transit rodat i es caracteritza pel gran flux de cotxes en aquest eix.

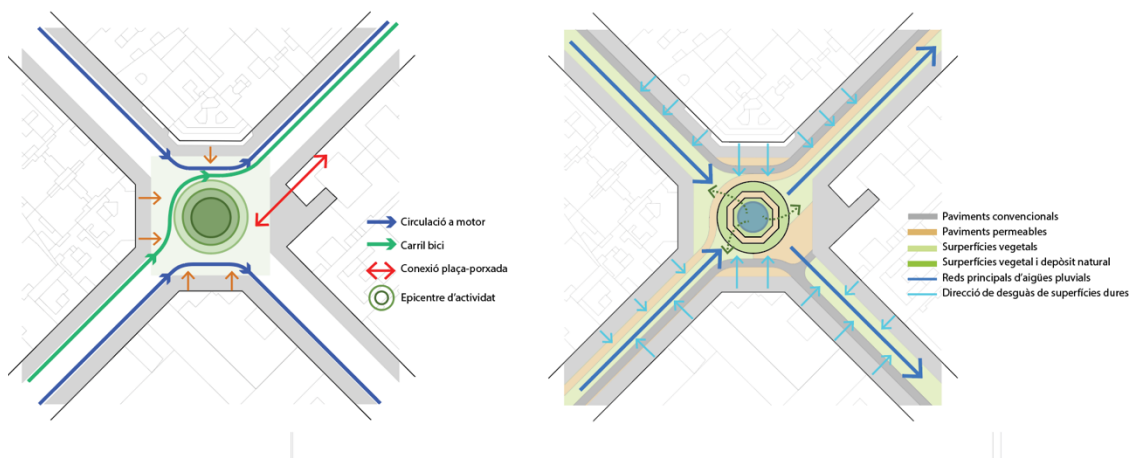
En l'actualitat, el carrer esta format per un carril d'aparcament, dos de transit rodat i un carril bici d'un únic sentit.

La proposta, busca invertir la situació, per tant, es dimensionen els eixos de circulació per vehicles d'emergència, servei urbà i l'accés als veïns, i es desvia el transit amb un recorregut en L per evitar que creuin transversalment la plaça.

D'aquesta forma permet concentrar l'activitat de la proposta en el centre com s'ha explicat anteriorment.

En quant al carril bici, es reserva un carril de doble sentit, que complementa l'espai per peatons i permet un accés fàcil i directe al nou espai, reforçat amb dos dispositius d'estacionament de bicis.

En definitiva, es tracta d'unes circulacions dissenyades per donar prioritat al transeünt i reduir al màxim la mobilitat rodada de cotxes.

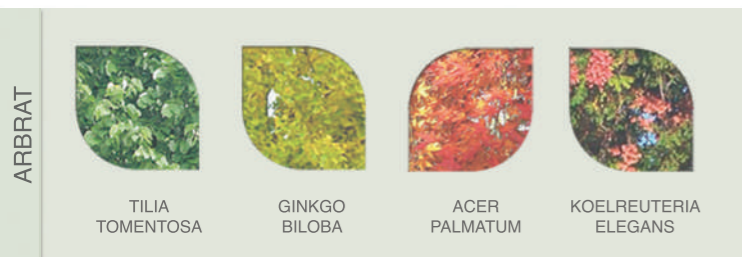
L'Àgora verda és el nou nucli social de l'eixample esquerra, on la natura i l'oci formen un híbrid per acollir tots els ciutadans de la població i afavorir la cohesió social i saludable.

En definitiva, un pulmó social a l'encreuament dels Carrers Comte Borrell i Consell de Cent.

PROJECTES PRESENTATS AL
CONCURS DE LA PLAÇA
CONSELL DE CENT – COMTE BORRELL

S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

PROPOSTA ZONES VERDES

- Z1- ILLA CENTRAL (BOSC)
- Z2 i Z3- ÀREES DE REUNIÓ DE PAS I DESCANS
- Z4- ÀREA DE JOC ENTRE ELS ARBRES
- Z5- ÀREA DE DESCANS
- Z6 i Z7- ÀREA BAR i COMERÇ/ÀREA DE JOC
- Z8 i Z9- ÀREES D'ESPERA i TROBAMENT

N

S1-S1'

E:1/250

VISTA D'OCELL

VISTA A PEU

VISTA A PEU

4 CANTONS

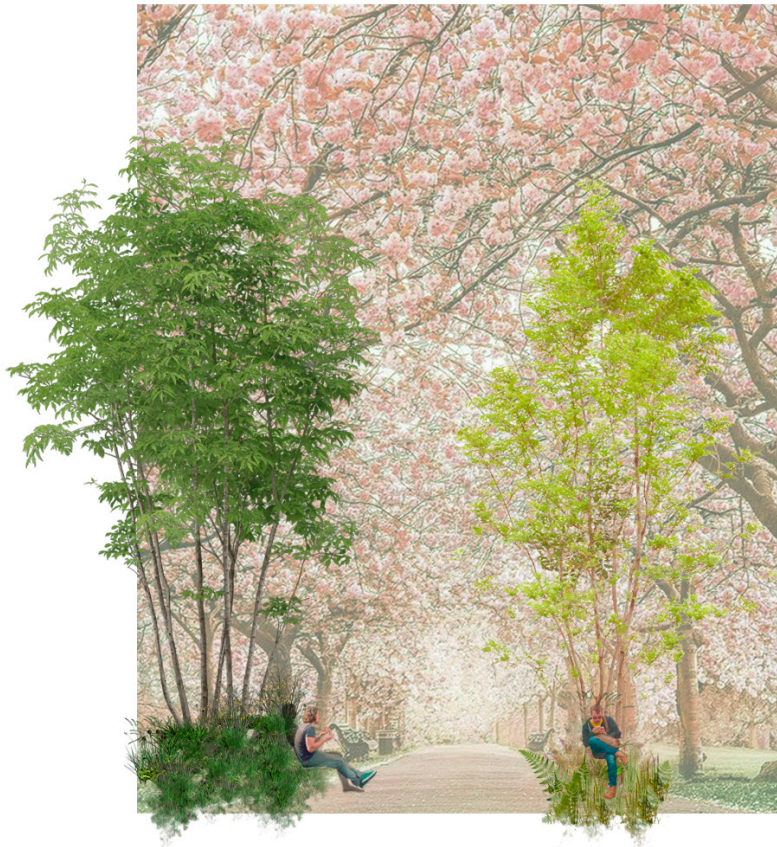
La **proposta** parteix de crear un espai on els ciutadans es trobin a gust, puguin sociabilitzar, compartir moments, passejar, observar, i així millorar les dinàmiques col·lectives del barri, protegint de forma especial els vianants amb els espais verds com a **infraestructura ecològica**, repartida de forma equitativa. Una ciutat més verda és una ciutat que obre més possibilitats a la salut i al **benestar** de les persones, on natura i *urbs* interactuïn i potenciïn aquesta coexistència en benefici de la ciutat per tal d'avançar amb el procés de **renovació i millora** de la qualitat de vida del barri.

Com a punt de partida, s'analitzen les traces següents:

- **Donar vida** al carrer, pensant en els usos de les persones
- Mantenir la **continuitat** entre els espais lliures colindants i la plaça, juntament amb les zones de lleure, comerç i oci més pròximes, potenciant els elements singulars de la zona
- Augment de les **zones verdes i arbrat**
- Creació de zones d'estada, de reunió i sociabilització
- Millora de l'**accessibilitat** dels vianants
- Paviments: utilització de **paviments tous i porosos** que afavoreixin l'absorció de l'aigua de pluja.
- Inserció de zones de **jocs infantils** integrades en la natura (jocs entre els arbres)
- Adequació de l'**enllumenat** als requeriments actuals d'**eficiència energètica** garantint un nivell d'il·luminació adequat.
- Reducció de l'espai d'ocupació del vehicle: **mobilitat segura**, sostenible, equitativa i eficient (pas de vehicles d'origen o destí i altres serveis estratègicament situats a pocs metres de la plaça com són càrrega i descàrrega, contenidors d'escombraries i altres)
- Màxima **transversalitat** d'usos i expressió artística on es donin la interacció i creació d'hàbitats del usuari amb el seu entorn.

Aquest anàlisi, juntament amb els **entorns de la plaça**, condueixen a fer una proposta que cobreixi les necessitats dels ciutadans, tot pensant en la necessitat d'introduir el factor de l'accessibilitat per totes les persones i adequació de les **instal·lacions urbanes**.

La **tipologia del Projecte**, és una mirada minuciosa i detinguda als fluxos de les cantonades de l'Eixample i l'impuls per dinamitzar el centre de la cruïlla mitjançant diverses espècies d'arbres, els quals invoquen a un petit bosc dins de la ciutat.

Les **corbes** marquen un recorregut suggerent, que a la vegada intervenen en el moviment natural dels vianants. Cada corba permet fer una parada i observar l'espai des de diferents visuals i alçades, deixant entreveure clars de visibilitat paisatgística amb un compàs lent o ràpid segons un vulgui.

La **geometria interna** de la nova plaça planteja espais diferenciats, els quals tenen diverses **atmòsferes** segons l'ús, que estimulen la varietat dels sentits. La transició entre aquests espais i l'entorn, es realitza mitjançant un **filtre verd**, com són, les plantes arbustives col·locades al llarg del perímetre dels camins, d'alçada mitjana i baixa, per tal de no perdre el contacte visual amb els altres espais. La comunicació entre aquests espais, es realitza mitjançant uns camins pavimentats que alhora creen petites zones d'estada en els propis recorreguts.

Es crea un doble recorregut transversal a mode de **camins**, que uneix els **quatre cantons** de la cruïlla per facilitar els desplaçaments en les diverses direccions del dia a dia.

Els **espais verds** formen punts singulars on conflueixen l'arbrat existent (*Cercis Siliquastrum*, *Celtis*

Australis i el *Platanus Hispanica*) amb les espècies predominants d'arbres de **nova plantació** com la *Tilia Tomentosa*, el *Ginkgo Biloba*, l'*Acer Palmatum* i la *Koelreuteria Elegans*, disposades en escocell i en parterre, les quals han estat seleccionades per tal de que siguin adequades al clima de **Barcelona**. La distribució de l'arbrat marca una seqüència dels diversos ritmes estacionals durant tot l'any i en conseqüència la variació del seu aspecte estètic.

Els **parterres** destinats a la plantació d'espècies arbustives i tapitzants de **baix consum i mínim manteniment** s'organitzen en superfícies més o menys planes on s'ha buscat un caràcter més espontani dels estrats inferiors. L'estrat arbustiu dels **parterres centrals** i el **prat mediterrani** són immersos per una plantació heterogènia de vivaces de caràcter més ornamental, com pel que fa a **colors, alçades i textures**.

Els **paviments** de connexió amb les diferents àrees de descans i de joc són amb llosa de formigó a l'òxid ratllat i àrid vist i acabat per diferents textures segons les **direccions** i la **geometria** de la plaça; així mateix es resol la transició de la vorera amb el panot clàssic de Barcelona amb la plaça mitjançant el joc i la disposició de les dimensions del panot i el seu desgloss. També hi ha zones amb paviment de sauló per les zones de trànsit més tranquil combinades amb paviment dur en les zones de bancs i cadires per una major **accessibilitat**.

ASPECTES DE GESTIÓ AMBIENTAL I EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

Biofilia urbana, la revitalització urbana més natural

Una proposta per a la plaça que transformi l'ecosistema urbà en un **ecosistema humà i social**.

Augment de la infraestructura verda

La proposta incorpora nous espais multifuncionals per a la ciutat, on es troben els vectors mediambiental, social, econòmic i, també, l'**identitari i cultural**.

Un nou espai urbà guanyat al cotxe on convisquin ciutadans, aus, insectes, i altres animals afavorint la **biodiversitat**, no només que sumi presència sinó també que sumi varietat; un espai públic que lluiti directament contra l'illa de calor, oferint un **major confort climàtic**.

Millora del cicle urbà de l'aigua

Es proposaran **sistemes Urbans de Drenatge Sostenible** (SUDS) amb l'objectiu d'obtenir una gestió integrada del **cicle urbà de l'aigua** i així corregir els efectes de la impermeabilització del terra.

D'aquesta manera, amb una ordenació lògica del terreny i amb uns usos associats, aquestes àrees es classificaran segons afavoreixin més o menys el cicle natural d'infiltració de l'aigua en, **permeables, semipermeables i impermeables**.

Adaptació al canvi climàtic

Garantir la **resiliència** del desenvolupament urbanístic davant els impactes coneguts i previstos del canvi climàtic. Tant les espècies d'arbrat com les que componen les masses arbustives s'han triat prestant especial atenció a la seva **capacitat d'adaptació** a les condicions climàtiques locals, al seu cicle i forma de desenvolupament natural. D'aquesta manera, un cop superat el període d'establiment, les plantes no requeriran aportacions de recursos (aigua de reg, fertilitzants, fitosanitaris i mà d'obra de manteniment) més enllà dels necessaris en la gestió d'**entorns naturals o naturalitzats**.

Millora del valor ecològic

La **biodiversitat urbana**, especialment en ciutats, no es limita a les espècies més habituals (coloms, ratolins) ja que està composta per tot un seguit d'organismes que habitualment passen desapercebuts. Des **d'ocells, amfibis o aus fins a petits insectes**, moltes espècies troben espais en què es poden integrar dins dels límits urbans. Per poder mantenir tots aquests organismes i millorar la seva qualitat de vida, és necessària l'aplicació **d'infraestructures ecològiques** que permetin la **coexistència** del **desenvolupament** i les **activitats humanes** amb el suport de poblacions naturals.

Contaminació lumínica

Es proposarà un sistema **d'il·luminació eficient** amb requisits diferenciats segons els usos amb llums que emeten en una petita zona de l'espectre visible, i per tant, són menys contaminants del cel. Són font de llum molt **eficient energèticament**, amb menys consum, així aconseguim més eficiència lumínica i, conseqüentment, es produeixen **menys emissions de CO2**.

Amb l'objectiu d'aconseguir la millora de la xarxa d'enllumenat es proposa la col·locació de punts de llum amb **tecnologia LED**, el que comporta llarga vida útil, un **cost de manteniment baix** i la seva durada implica una menor necessitat de substitució.

Ús de materials locals, reciclats i biodegradables

Reducció de l'impacte ambiental de la construcció a través de l'ús de materials de baix impacte ambiental en l'espai públic. Per a l'execució de la nova plaça es donarà prioritat a l'ús de **materials locals** per reduir la petjada de carboni derivada del transport d'aquests materials a l'obra. Quan sigui adequat es podran **reciclar** estructures i materials derivats d'aquesta o altres obres de l'entorn perquè formin part del mobiliari, equipament o altres elements de les zones verdes.

Gestió adequada dels residus a l'obra aplicant criteris **d'economia circular** per minimitzar els residus i els recursos utilitzats (energia, aigua i transport) i així minimitzant l'impacte fora de l'obra.

Interacció, multifuncionalitat i expressió artística

Fomentar el **vincle identitari** dels usuaris amb les zones verdes i la seva participació en **intervencions artístiques o funcionals, temporals o permanents**.

METODOLOGIA DE TREBALL I PLANIFICACIÓ

S'empresarà la millor metodologia per a la **definició dels costos** de les propostes i per a la definició i control permanent, **eficient i àgil** dels costos assumibles del futur projecte en les successives fases del procés de redacció. Aquesta metodologia permetrà conèixer i controlar, en qualsevol moment, la repercussió sobre el cost global d'una de les diverses opcions projectuals plantejades durant tot el procés de redacció del projecte i, per tant, **valorar les decisions** de projecte dins del marc econòmic de l'actuació.

La seva **idoneïtat, viabilitat i coherència** envers a les **solucions constructives** respecte dels recursos disponibles, quedaran reflexades segons inversió prevista, el temps, els recursos tècnics i humans i els costos de manteniment.

El mètode que s'utilitzarà per a la definició del cost estimat de les futures obres, al llarg de la fase de redacció de l'**avantprojecte**, es basarà en:

- L'elaboració d'un **Informe Inicial de Programació de Costos**, complet.

4 CANTONS

- L'elaboració i manteniment conjunt amb l'Administració del **Programa de Treballs i Costos**, els mètodes d'execució, equips, materials, etc., i la previsió setmanal dels avanços dels cost de la futura obra, segons criteris de l'Avantprojecte.
- **Coordinació dels preus per capítols** a desenvolupar en fase d'Avantprojecte i segons les possibles activitats a desenvolupar per tercers (companyies de serveis o altres).

El **mètode** que s'utilitzarà per a la **definició progressiva** del cost final cert de les obres, i per tant la seva verificació sistemàtica al llarg del procés de redacció del **projecte executiu**, tenint en compte els criteris de quadres de preus de referència, components dels preus que es basaran en:

- **Actes:** L'equip de Redactor aixecarà **actes de totes les reunions**, on quedi constància de les activitats i desenvolupament econòmic del cost real de l'obra, segons el Projecte Executiu i vetllarà per que aquestes siguin enviades i conformades per tots els assistents.
- **Informe setmanal:** S'elaborarà un informe sintètic setmanalment on es posaran de relleu imprevistos, propostes de modificació i adaptació del projecte plantejades.
- **Informe mensual:** S'elaborarà un informe mensual que detallarà el desenvolupament del cost real de l'obra i l'avanç, segons Projecte Executiu.

El **control econòmic** a realitzar per l'equip, consistirà en:

- **Realització dels amidaments** del Projecte Executiu.
- Preparació i lliurament d'**informes de control de costos**, amb seguiment informatitzat, desglossant les unitats d'obra i els costos per unitats d'actuació.
- Redacció dels **informes preceptius** sobre la incidència econòmica i temporal de les variacions de l'obra proposada.
- **Elaboració de propostes de preus** explicant els motius i la seva incidència econòmica en el pressupost de l'obra.
- **Seguiment i control informatitzat del pressupost**, comprovant i corregint incidències i imprevistos, i proposant les accions apropiades pel seu ajust.

En definitiva es vetllarà pel **compliment dels objectius econòmics** tant en fase d'Avantprojecte com del Projecte Executiu.

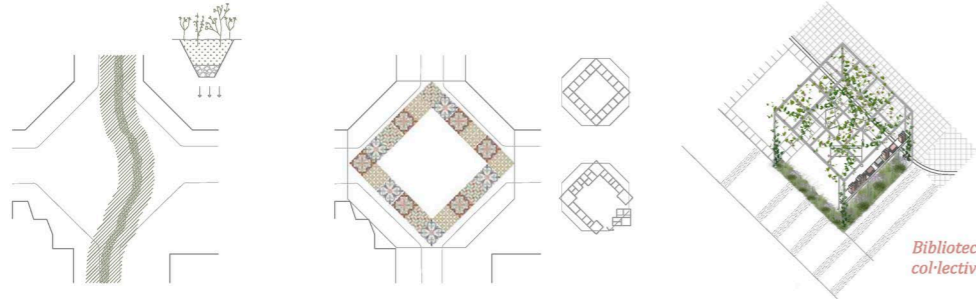
PROJECTES PRESENTATS AL
CONCURS DE LA PLAÇA
CONSELL DE CENT – COMTE BORRELL

S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

objectius

revelar
la identitat i memòria del barri

estratègies i accions

Riera de Magòria

Preservar força espacial del Pla Cerdà

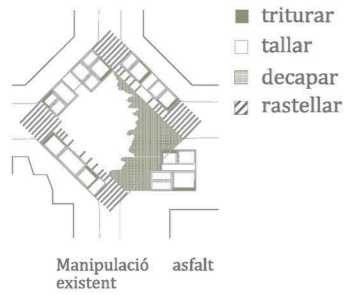
Aprendre del passat editorial

Biblioteca col·lectiva

naturalitzar

l'espai urbà

Permeabilitzar el sòl urbà depavimentant. Reciclar l'asfalt com a "mulch", fissurar, extreure selectivament i manipular.

Manipulació asphalt existent

Paviment amb diferents graus de porositat

Generar SUDS naturals creat "rain gardens"

Colonitzar paisatge urbà del verd

- triturar
- tallar
- decapar
- ▨ rastellar

- Lledoners
- Plataners
- Ciclamor
- Freixes

domesticar

l'espai d'estar de la ciutat

Reescalar l'Eixample a escala humana

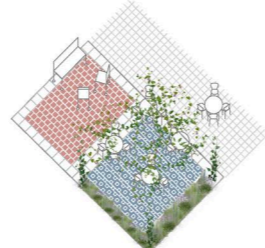

Equipar les sales d'estar urbanes

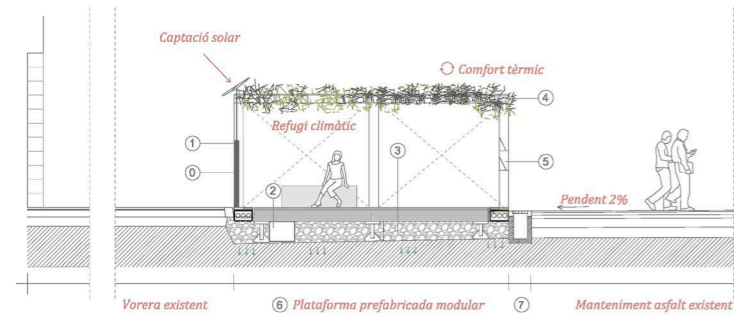
activar + adaptar

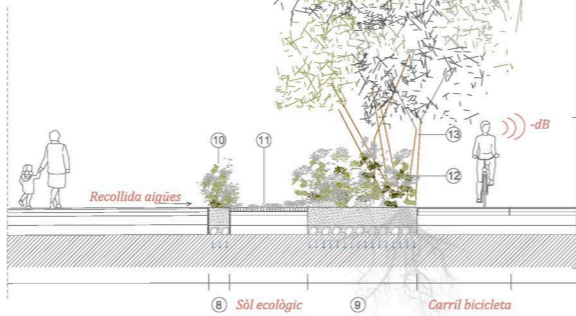
Diferents densitats i graus d'ombra

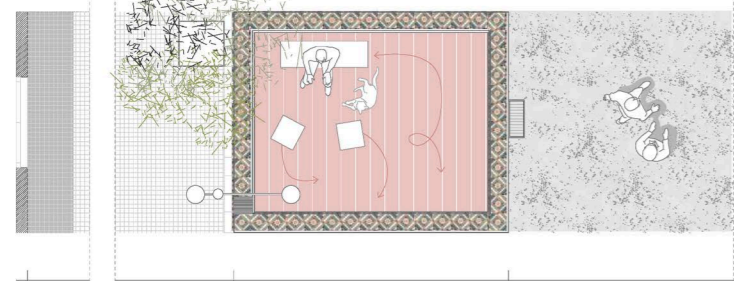
Refugis climàtics

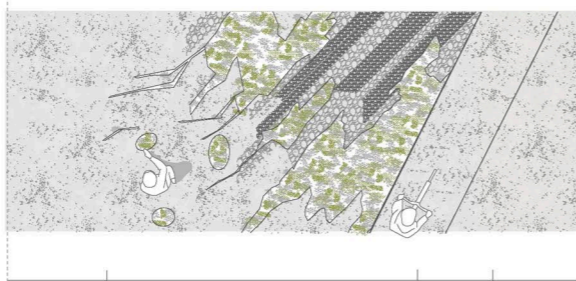
0 Voreira existent 6 Plataforma prefabricada modular 7 Manteniment asphalt existent

8 Sòl ecològic 9 Carril bicicleta

10 Sales d'estar Llocs d'estada, terrasses, bars... 11 Plaça Espais comunitaris, per jugar, córrer, caminar...

12 Carril bicicleta Asphalt arrencat/ excavat/ retallat + sòl ecològic a les vores. Espècies que creixen a les esclotxes de l'asfalt. Zona riera, àrea d'ombra. Antiga línia d'aigua.

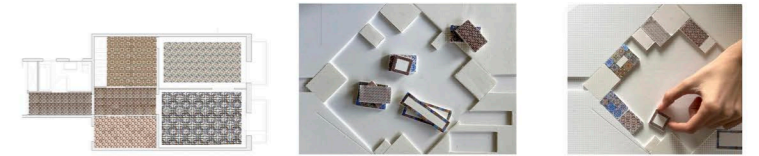
- 0 Panells informatius amb sistema de wifi, dades, sensorització. Estalvi energètic (control d'intensitat llum segons ocupació).
- 1 Punts de recàrrega de patinets i bicis elèctriques (alimentats per plaques fotovoltaïques).
- 2 Cel·les de drenatge.
- 3 Arrencar asphalt calçada + reblert i compactació de graves.
- 4 Pèrgola de fusta amb la possibilitat d'incloure fotovoltaïques i plantes enfiladisses per proporcionar ombra.
- 5 Biblioteca a l'aire lliure. Intercanvi llibres.
- 6 Estructura metàl·lica de suport de paviment amb galeria serveis tipus reg i enllumenat. Dim.: 6mx4,85m.
- 7 Embornal recollida d'aigües
- 8 Excavació fins a terreny natural reblert i compactació de graves. Xapa perforada.
- 9 Excavació i retirada asphalt amb reblert i compactació de graves.
- 10 Plantes baixes arbustives.
- 11 Paviment permeable amb diferents graus de porositat.
- 12 Plantes arbustives i herbàcies.
- 13 Arbres tipus freixa.

'Cruïlles d'estar' rasca metafòricament i físicament la pell de la ciutat, el seu sòl, alhora que li dona gruix, dotant-lo de significat i performativitat. La superfície es converteix en paisatge urbà apropiat, en nous hàbitats per a la gent i per a l'ecologia.

Estores superposades demarquen estances, sales d'estar col·lectives d'ús flexible, per activar el sòl urbà. Aquests llinars entre arquitectura i ciutat estenen l'espai domèstic en l'urbà, convertint-se en transicions entre la casa i la plaça.

En ella, l'asfalt, l'última capa en la memòria epidèrmica de la ciutat, es perfora i s'esquerda per revelar substrats d'un pla inicial i per fer-se porós a paisatges més verds, d'ombra i humitat, redefinint uns altres límits, entre lo urbà i lo natural. Elements fixos i variables en aquest llenç permeten teixir comunitat i fertilitzen processos ecològics oberts. Com el de les esquerdes, que iniciades en una escenificació participativa de de-pavimentació de la ciutat, són antic i nous camins d'aigua que poden créixer i reconquerir l'asfalt.

CRUÏLLES D'ESTAR C/ Borrell / C/ del Consell de Cent

1. Mosaic hidràulic. Paviments dels habitatges de l'Eixample.

2. Transport de plataformes prefabricades.

3. Col·locació de les estores.

Ciutat i espai públic avui

Cruïlles d'estar se suma al sentiment d'urgència per repensar l'espai urbà cap a un nou model de ciutat més humana, inclusiva, verda i sostenible. I a la voluntat de que Barcelona l'implementi en el seu districte més dens, i icònic, l'Eixample.

Entenem que aquesta transformació és una capa més en la història urbana de la ciutat per afrontar les demandes ambientals, socials i econòmiques contemporànies, i que és possible respectar la identitat de la trama magistral del segle XIX, gràcies a la seva flexibilitat i rotunditat, per reimaginar-la donant resposta a les necessitats i demandes de les persones, com a espai públic del segle XXI.

Aquests nous escenaris per a la vida i l'ecologia urbana, les noves places i carrers dissenyats per a la gent, tenen el repte de respondre a les particularitats dels llocs i barris on es desenvolupen, de potenciar el caràcter i la identitat dels seus paisatges urbans i de millorar la vida dels seus veïns, alhora que de mantenir una certa identitat com a part de quelcom més general, a escala de ciutat, la trama de l'Eixample.

A Barcelona, sempre pionera en el disseny urbà, en els últims anys s'ha gestat i testejat amb eines d'urbanisme tàctic un nou model d'espai públic, que en temps de pandèmia el ciutadà ha reconegut com a valor, rebent un nou impuls. Un espai públic diferent al de la reconquesta dels 80 i 90s però que no hagués estat possible sense la capacitat acumulativa i l'evidència transformadora del model anterior cap a la ciutat policèntrica, socialment més equitativa i més associativa d'avui. Un model que ara té l'oportunitat de ser capdavanter en entendre l'espai públic com a l'espai col·lectiu de la ciutat, com a infraestructura social i ecològica.

El projecte en fa dels reptes a l'espai públic urbà contemporani objectius i estratègies projectuals: *Revelant* la identitat i memòria del barri, del seu paisatge urbà i humà, alhora que preservant la identitat espacial del conjunt de la trama Cerdà.

Naturalitzant l'espai urbà, fent el sòl més porós per tal d'incorporar vegetació i confort tèrmic, economitzant en materials i en execució, repavimentant parcialment i reutilitzant el paviment existent donant pas a processos ecològics de drenatge natural i permeabilització.

Domesticant l'espai públic de l'Eixample, re-escalant-lo a escala humana configurant espais d'estar i de trobada amb elements de caire domèstic que serveixin per activar el sòcol urbà.

Activant i adaptant el sòcol consolidant de manera més permanent algunes de les estratègies testades amb projectes tàctics a la ciutat i alhora dotar l'espai públic resultant de la necessària flexibilitat per a adaptar-se al canvi d'ús i a l'apropiació ciutadana. Entendre la temporalitat com a eina projectual també en el procés de pavimentació i de naturalització de l'espai públic urbà.

Identitat, repetició i diferència. La supercruïlla Consell de Cent-Comte Borrell

Lluny de defugir la complexitat i singularitat d'aquesta cruïlla, hem cregut que assajar una possible transformació d'aquest espai urbà era una oportunitat per explorar els reptes implícits—entre repetició i diferència, diversitat i unitarietat (general i singular, barri o Eixample, Eixample o ciutat) o preservar i transformar el paisatge Eixample—que comporta intervenir en els espais icònics de les cruïlles de la emblemàtica trama Cerdà.

La proposta entoma i reconeix les diferències morfològiques, perceptives i de memòria col·lectiva en la cruïlla, com la singularitat espacial de les cantonades de mar que trenquen el xamfrà (Edifici Mediterrani d'Antoni Bonet Castellana), o la identitat del paisatge urbà, i humà d'aquesta Nova Esquerra de l'Eixample. Un paisatge humà que, enfortit per un dens teixit associatiu, ha guanyat amb reivindicacions veïnals l'espai públic que mancava al barri, reconquerint per a la gent els jardins interiors d'illa d'Emma i de Paula Montalt i que a banda de la recuperació dels interiors d'illa, ha estat pioner en assajar noves formes contemporànies de transformació de l'espai urbà en espai públic, i més enllà, en espai col·lectiu. En són exemple, la gestió comuna de l'espai Germanetes amb els seus horts urbans i les activitats culturals i de lleure que s'organitzen en el solar buit cedit pel Pla de Buïts, així com l'activa i festiva ocupació del carrer Consell de Cent, que precedeix i incentiva la ubicació de les Superilles, pel mercat de Pagès, cada dissabte segon de mes. No és casual, sino que és emblemàtica la proposta de transformació d'aquesta cruïlla en plaça i en nova sala d'estar del barri.

Entenem la cruïlla com una reconquesta més de l'espai públic i el volem fer col·lectiu (participació) D'altra banda, la proposta vol ser una reflexió que l'acompanya/guia, alhora que inclou la diversitat, té molt present i vol recollir la força en la repetició de la trama Cerdà donant propostes generalitzables i transportables a supercruïlles més canòniques 'Cerdà' la repetició, lo general, lo extrapolable a altres noves places de l'Eixample.

Descripció de la proposta

Cruïlles d'estar rasca metafòricament i físicament la pell de la ciutat, el seu sòl, alhora que li dóna gruix, dotant-lo de significat i performativitat. La superfície es converteix en paisatge urbà apropiat, en nous hàbitats per a la gent i per a l'ecologia.

Estores superposades demarquen estances, sales d'estar col·lectives d'ús flexible, per activar el sòcol urbà. Aquests llindars entre arquitectura i ciutat estenen l'espai domèstic en l'urbà, convertint-se en transicions entre la casa i la plaça. En ella, l'asfalt, l'última capa en la memòria epidèrmica de la ciutat, es perfora i s'esquerda per revelar substrats d'un *pla* inicial i per fer-se porós a paisatges més verds, d'ombra i humitat, redefinint uns altres límits, entre lo urbà i lo natural. Elements fixos i variables en aquest llenç permeten teixir comunitat i fertilitzen processos ecològics oberts. Com el de les esquerdes, que iniciades en una escenificació participativa de de-pavimentació de la ciutat, són antic i nous camins d'aigua que poden créixer i reconquerir l'asfalt.

El projecte, amb objectius ecològics i d'identitat col·lectiva, vol catalitzar millors condicions d'habitabilitat, reconnectant gent i natura al paisatge urbà.

La plaça es divideix en dos tipus d'espais diferenciats i a escala humana que per la seva flexibilitat poden ser apropiats per la gent de maneres diverses i complementàries.

Les **estances**, en les vores, a cavall entre la casa la plaça volen ser espais per estar, de caire i d'escala més domèstica. Estars exteriors delimitats per estores que evocuen els paviments interiors de mosaic de les cases de l'Eixample. Aquests espais d'ús flexible poden acollir diverses activitats i mobiliari urbà. Són espais multifuncionals, llocs d'estada on col·locar les terrasses dels bars, tarimes escèniques, etc. També són el suport d'altres estructures sobreposades, com les pèrgoles de fusta, pilars metàl·lics per subjectar tendals o il·luminació.

La **plaça-jardí** és un espai públic de trobada pel ciutadà i pels veïns amb voluntat de ser un espai d'ús flexible que complementi els altres espais públics guanyats al barri per reivindicació ciutadana d'hort urbà i de jocs infantils als jardins interiors d'illes. Per aquesta raó i per tal de permetre una major congregació de veïns, la part més dura de l'espai plaça es deixa amb una urbanització mínima que no en condicioni l'ús. A la banda est, un **jardí d'aigües pluvials** (*rain garden*), a través de la vegetació de ribera, humida, vol revelar el pas de la riera de Magòria.

Objectius i estratègies espacials, mediambientals i socials

La proposta vol assolir els següents objectius a través de les estratègies projectuals i accions que es descriuen a continuació.

Revelar la identitat i memòria del barri

Evocar la riera de Magòria

amb vegetació de ribera i recollint-hi l'aigua de pluja en un jardí d'aigua excavat a l'asfalt

Aprendre sobre el passat editorial

crear una biblioteca col·lectiva d'intercanvi de llibres al mobiliari urbà a les estances

Preservar la força espacial del Pla Cerdà i mantenir la seva percepció

mantenir el ritme en la percepció de les interseccions en l'Eixample deixant que prevalgui el buit al centre de la cruïlla:

Vores ocupades, l'espai annex a la vorera anteriorment ocupat per places d'aparcament de cotxes i contenidors passen a ser les sales d'estar del barri, espais per a les persones.

Centre buit, abans calçada es converteix amb la plaça del barri, que permet acollir activitats a escala de barri que demanden espai per més aforament o activitats dinàmiques que impliquen mobilitat. Gradualment la plaça es converteix en un jardí d'aigües pluvials.

Celebrar el paisatge humà contemporani

entendre l'asfalt com a pissarra per a l'expressió artística i la reivindicació veïnal, i les estances com a espais compartits per les diferents associacions del barri, les municipals i les autogestionades (Recreant cruïlles, Arquitectures Colectivas, Idensitats, Associació de veïns i veïnes de l'Esquerra de l'Eixample, etc).

Naturalitzar l'espai urbà

Permeabilitzar el sòl urbà de-pavimentant, manipulant l'asfalt, extraient o reciclant-lo com a 'mulch' per obtenir sòls amb diferents graus de porositat. Per garantir la sostenibilitat i assegurar un bon comportament drenant del subsòl de la plaça, s'han obtingut sòls amb diferents percentatges de

porositat i unes transicions subtils entre la superfície més dura de l'asfalt existent i les més toves enjardinades. Un paviment ecològic mixte, que ocupa la capa més superficial en substitució del betum, constitueix una nova superfície permeable i atorga un grau mig de porositat a les zones properes a l'àmbit més verd.

fissurar + extreure selectivament l'asfalt. Accions realitzades en l'asfalt per ordre de més a menys manipulació i grau de porositat obtingut:

tallar i extreure en l'àmbit de la 'riera'

perforar en cercles puntuals i delimitar el forat amb pletina perforada

triturar sota les plataformes de les estances (paviment de junta oberta)

decapar per sobreposar l'entramat de paviment ecològic en l'àmbit est del jardí

rascar | rastellar per assenyalar i inhibir el pas del vehicle

Aprofitar i gestionar l'aigua de pluja amb jardins d'aigües pluvials

generar SuDs naturals i cel·les de drenatge

Al llarg del traçat intermitent de la jardí-riera i sota els parterres excavats se situen pous de graves, SuDS naturals (Sustainable Drainage System) amb franges drenants a les bandes, sota els paviments mixtes o sòl ecològic drenat, que redirigeixen l'aigua a les cel·les d'aigua infiltrada

Es proposa un sistema de reg automàtic que aprofiti les aigües freàtiques, que és millor que la recollida d'aigua de la pluja que s'ha de reciclar i filtrar per reutilitzar

Sota les plataformes de les estances, la superfície d'asfalt es tritura i s'omple amb reblert i compactat de graves, per aconseguir un sistema addicional de recollida d'aigües i poder, així, disminuir la quantitat d'embornals necessaris a la nova plaça i ampliar l'oferta de paviments més permeables

Colonitzar el paisatge urbà amb vegetació

incrementar l'estrat arbori existent, *Cercus Siliquastrum* (Ciclamor) amb arbrat de nova plantació:

Cercus Siliquastrum (Ciclamor) en paral·lel al xamfrà Muntanya-Llobregat creant una mini trama a l'extrem de les estances

Populus Alba (Alber) a l'àmbit del jardí d'aigua

Restaurar el sòl en àrees de-pavimentades i plantar nous estrats d'espècies herbàcies i arbustives amb diferents necessitats hídriques i de sòl:

de ribera al jardí d'aigua en fissures-riera

Iris pseudacorus, *Phragmites australis*, *Scirpus holoschoenus*

rizomatoses, lleguminoses i polinizadores en perforacions puntuals i esquerdes amb menys substrat

Antirrhinum majus, *Sedum Album*, *Sonchus arvensis*, *Brachypodium*

phoenicoides, *Erodium ciconium*, etc...

mediterrànies als encintats de les estances

Borago officinalis, *Ficus pumila*, *Foeniculum vulgare*, *Parthenocissus*

quinquefolia, *Pistacia lentiscus*, *Rosmarinus officinalis*, *Silybum marianum*,

Trachelospermum jasminoides, *Verbena bonariensis*, etc...

enfiladisses a les parets i sostres vegetals

Bougainvillea glabra

Entendre el temps i les dinàmiques del paisatge com a eines projectuals i la degradació natural de l'asfalt com a oportunitat de seguir renaturalitzant el sòl urbà. Un manteniment vigilant permetria sembrar o plantar en les esclertes creades en l'asfalt pel pas del temps, entenent la vegetació com a material actiu que aprofita les oportunitats en l'asfalt estripat i disgregat.

Domesticar l'espai d'estar de la ciutat

Re-escalar l'Eixample a escala humana

generar uns espais-llindar, intermedis entre la casa i la plaça, l'espai domèstic i l'espai públic, les sales d'estar urbanes a les vores

dotar-les d'una materialitat, color i mobiliari de caire domèstic, a l'inrevés que en el paviment de les estances de les cases de l'eixample, amb el mosaic 'hidràulic' a l'encintat. Les plataformes modulars, de mides i proporcions diverses, permeten diferents combinacions i es poden adaptar a qualsevol de les cruïlles de l'Eixample, fins i tot en diferents fases si el pressupost o el calendari així ho exigeixen

Aquestes plataformes es recolzen a la línia de la vorera actual, dibuixant un nou perímetre però mantenint el mateix pla.

El paviment està configurat per una superfície de grans peces que poden ser de diferents materials com fusta o formigó, emmarcada per una sanefa de peces més petites -mosaics hidràulics. El perímetre de l'estructura, entre el marc i la resta de paviment, deixa oberta una junta perquè l'aigua pugui filtrar.

Oferir un espai públic confortable a les persones (refugi climàtic)

generar diferents densitats i qualitats d'ombra artificial i ombra natural.

La plantació de més arbrat i de plantes arbustives aporten sensació de benestar i confort tèrmic i configuren espais protegits. Proposem crear altres espais d'ombra allà on no és possible plantar. Com per exemple, a sobre les plataformes proposem pèrgoles, estructures de fusta que garanteixen el control climàtic en àrees on no hi hagi possibilitat de tenir arbres o ombra. Per crear aquests espais de confort, les pèrgoles serveixen de suport per a plantes enfiladisses, tant a la coberta com en algun lateral, o per a col·locar plaques fotovoltaïques

Equipar les sales d'estar urbanes

integrar tecnologia. Les estances domèstiques, són plataformes intel·ligents d'estructura metàl·lica prefabricada, que suporten el paviment i amaguen unes galeries per on passen les instal·lacions -l'enllumenat elèctric, el sanejament o la connexió a la xarxa d'aigua per al reg.

El paviment es comporta com un paviment tècnic, i és al perímetre on hi ha les tapes registrables i des d'on s'alimenten els bàculs per a donar diferents serveis: panells de càrrega de bicis i patinets elèctrics, informació de dades o suport per les plaques fotovoltaïques. També són el suport d'altres estructures sobreposades, com les pèrgoles de fusta, pilars metàl·lics per subjectar tendals o il·luminació

Les plataformes, connectades a la xarxa IMI, són sistemes intel·ligents que permeten obtenir WIFI i dades pel ciutadà, amb el consegüent estalvi energètic (cèl·lules elèctriques per reduir la intensitat de la llum, detectors de sorolls...) i bàculs amb panells informatius, etc.

Activar + Adaptar el sòcol urbà

Teixir xarxes veïnals

destinar algunes de les estances a les associacions del barri per fer tallers d'iniciativa ciutadana de manera rotativa. Altres per que serveixin com a espai d'espera i d'estar la plaça

Estimular la relació interior-exterior dels locals en planta baixa dotant-los d'una extensió a l'exterior en contacte amb la plaça, creant 'vores toves' segons el concepte de Jan Gehl tot i preservant la circulació del vianant resseguint el xamfrà típica en les cruïlles de l'Eixample.

Adaptar els espais

flexibilitzar el tipus i la disposició del mobiliari per tal que el ciutadà participi en l'apropiació dels espais-estances i les acomodi al seu ús i activitat. De manera explícita no s'escull un mobiliari determinat sino que la seva elecció, o disseny, es deixa en mans d'un procés participatiu ciutadà. S'acceptaria que cada estança tingués mobiliari diferent i que aquest fos mòbil. Al voltant del jardí el mobiliari que es proposa esta conformat per costelles de fusta i es ergonomic i extensible sumant-hi més costelles.

flexibilitzar l'espai-plaça per acollir activitats mes dinàmiques o amb més participació pública, per activitats festives, concerts i balls i 'paellades', incloent-hi la celebració de la Festa Major del Barri durant els dies 4 i 5 d'Octubre. La seva dimensió també permet l'extensió del mercat de pagès que cada segon dissabte del mes ocupa el tram adjacent del Carrer Consell de Cent, o d'altres mercats d'intercanvi.

Revelant, naturalitzant, domesticant i activant i adaptant, el projecte d'urbanització que proposa *cruïlles d'estar*:

Reconeix i potencia les permanències del barri, reconeixent els seus valors existents i potencials per posar-los al servei del ciutadà, de la memòria col.lectiva i de l'ecologia urbana.

Incorpora conceptes de sostenibilitat i optimització dels recursos energètics, així com l'adaptabilitat i polivalència dels espais i dels elements urbans proposats. Aquesta flexibilitat fa protagonista a les persones que ocupen i viuen l'espai urbà i al verd, que s'entén com un element dinàmic en un paisatge resilient, canviant i adaptable.

Incideix en la optimització dels recursos existents, per exemple mantenint la majoria del paviment in situ, pràcticament tot el panot de la vorera, exceptuant el del xamfrà Mar-Besós i l'asfalt de la calçada amb diferents actuacions en la seva superfície per augmentar la porositat del sòl i permetre la plantació. La vegetació proposada és vegetació autòctona i de baix cost, manteniment i consum hídic, adaptada als hàbitats urbans.

I alhora, optimitza costos. Les plataformes de les estances, serien els elements més costosos de la intervenció degut a la inversió en instal.lacions, que, d'altra banda, es poden deixar per inversions futures quan l'economia municipal ho permeti. Aquests elements modulars i prefabricats, els fan traslladables i instal.lables a altres cruïlles o carrers de les futures Superilles, pel que la seva fabricació en sèrie permetria reduir-ne el cost significativament.

Cruïlles d'estar, gener 2021

A good city is like a good party - people stay longer than really necessary, because they are enjoying themselves._ Jan Gehl

PROJECTES PRESENTATS AL
CONCURS DE LA PLAÇA
CONSELL DE CENT – COMTE BORRELL

S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

A PERFECT CIRCLE

Jardín cívico / urbano como elogio a la pausa y la pluralidad de tiempos

Cubierta bioclimática

Superficie de **200m²** // **protección** solar y techo estanco a lluvia // **ventilación** natural y control de **temperatura** // regulación de la intensidad de **iluminación natural y artificial**

Pantallas visualizadoras de consumos

Visualizador en tiempo real de **carga** de batería y **consumos** de agua y energía.

Depósitos urbanos

Depósito cargador - almacén de **energía** // depósito de reutilización de **aguas urbanas** y **baño público** // depósito - almacén de **iniciativas ciudadanas**

Plataforma de encuentro

Espacio **abierto, accesible, multicultural, intergeneracional y multiusos** // nueva materialidad urbana basada en **gradientes de permeabilidad**.

Pérgola solar

Producción de hasta **9,44KW** de energía // alimentación de sistemas // audiovisuales **culturales** // **iluminación** de la plaza // carga **USB** de dispositivos

Anillo lúdico - estructural

Estructuras facilitadoras de **gimnasia urbana y parkour** // **bancos** con gradientes de colectividad // barras de entrenamiento para **street work-out y calistenia** // **escenario** cultural autogestionado // **arco pulverizador**

Plaza audiovisual

Lugar de encuentro de **cultura informal** // infraestructura cultural **abierta y accesible**

A PERFECT CIRCLE

Jardín cívico / urbano como elogio a la pausa y la pluralidad de tiempos

1. PROXIMIDAD Y DERECHO AL ESPACIO PÚBLICO

La propuesta “A Perfect Circle” (APC) se localiza en la Plaza de Consell de Cent- Comte de Borrell (Lote 2).

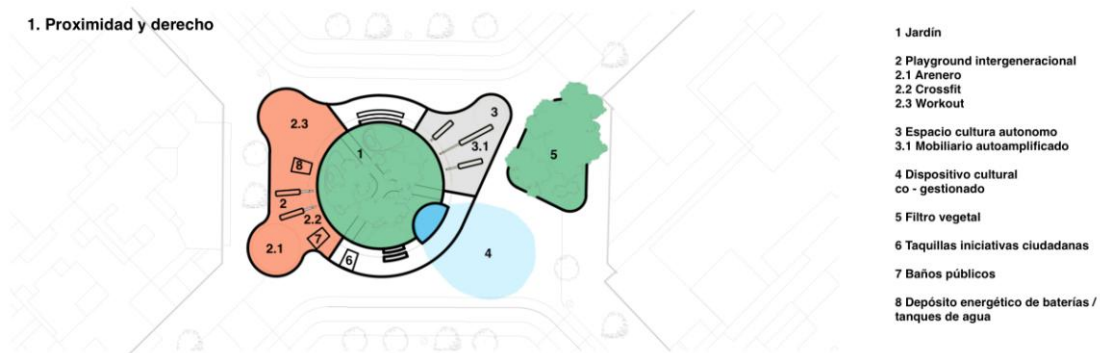
El proyecto propone generar un jardín cívico y urbano, un espacio de oasis vegetal como elogio a la pausa y a la pluralidad de tiempos. Todo el espacio de la plaza se articula a partir de un dispositivo de pérgola solar, que funciona a la vez como un elemento desacelerador de los flujos urbanos y un potenciador de usos esporádicos. A través de su geometría circular y de su capacidad energética y de control ambiental, la pérgola solar estructura de manera simplificada una capa externa de tránsito peatonal que se combina con lo estancial y un espacio más dinámico de actividad que se encuentra alrededor de todo su perímetro. Finalmente, el espacio central de jardín, funciona como zona de descanso con actividad reducida a través de una experiencia urbana en la que conviven hasta dieciocho especies autóctonas diferentes. Un espacio de desaceleración en el que disfrutar de un respiro de la frenética actividad de la ciudad.

La pérgola solar tiene un diámetro 24 metros y se encuentra desplazada hacia uno de los lados de la plaza. Con su espesor de 2.5 m, una superficie de unos 200m² y combinada con los árboles preexistentes y algunas plantaciones estratégicas, garantizamos un 80% de sombra en los meses más cálidos de verano, alternando espacios en sombra en su interior y exterior a lo largo del día y posibilitando los diversos usos y actividades a través de su perímetro.

Este espacio alrededor de la pérgola solar donde se concentra la actividad cuenta con diferentes elementos que permiten desplegar un programa de actividades diverso.

Por un lado, se han diseñado zonas con un mobiliario dotado de sistema de sonido y conexión eléctrica para permitir un uso autónomo de actividades culturales. Por otro lado, contamos con un escenario de gestión comunitaria que implica una gestión y programación por parte de una comunidad que diseñe y gestione una programación de actos públicos coordinada con los servicios municipales. Este dispositivo se encuentra conectado energéticamente a la pérgola solar. El consumo de energía de la plaza funciona como un recurso a regular por la colectividad, convirtiendo así a la plaza en un espacio de visibilización y sensibilización del consumo energético en el espacio público. La plaza se desarrolla como un espacio de playground intergeneracional que se combina con dispositivos deportivos para crossfit o workout.

1. Proximidad y derecho

En el conjunto existe otro módulo debajo de la cubierta que alberga los usos de baño público y otro elemento que funciona como dispositivo de almacenamientos para diferentes iniciativas ciudadanas (grupos de crianza, consumo, entidades vecinales, deportivas o juveniles). El fin último de este recurso es dar soporte a los colectivos y entidades que realicen alguna actividad en el espacio público con el fin de dinamizar la plaza y nutrirlo de contenido específico.

La circulación rodada de la plaza se realiza exclusivamente en el viario propuesto: el carril bici se realiza en paralelo sin atravesar la plaza siendo este espacio exclusivamente peatonal. Fuera de la pérgola se encuentra un parterre 105 m² que funciona como espacio poroso que recoge a su vez un espacio de micro plaza abierta para pequeños eventos de escala local y de proximidad.

2. LA VISIÓN INFRAESTRUCTURAL

La propuesta "A Perfect Circle" (APC) tiene una doble estrategia: por un lado, confort térmico a partir de la naturalización y por otro, generar, con un gran alcance, la autosuficiencia energética a partir de energía limpia. Para ello contamos con dos zonas vegetales donde se concentra la actuación verde por un lado el filtro de vegetación que se encuentra en el lado noreste de la plaza en la entrada de Consell de Cent y por otro lado tenemos el espacio de jardín que se encuentra en la zona central del espacio.

Este espacio naturalizado de 200 m² tiene una topografía que se genera con montañas naturales que se consolidan con geotextil, existiendo un drenaje que responde a esta topografía y que a su vez desemboca en un drenaje perimetral.

Se han tenido en cuenta las infraestructuras soterradas, diseñando una solución de drenaje integral cubierto con rejilla nervada que canalice de manera lineal la recogida de agua respondiendo a las pendientes.

El sistema de drenaje de alcorques en los espacios pavimentados será enrasado con el pavimento y se utilizarán diferentes sistemas según los casos. Un sistema acolchado constituido por corteza de pino triturada, restos de poda triturada o elementos similares, sistemas en rejilla en otros o sistemas de pavimentos drenantes

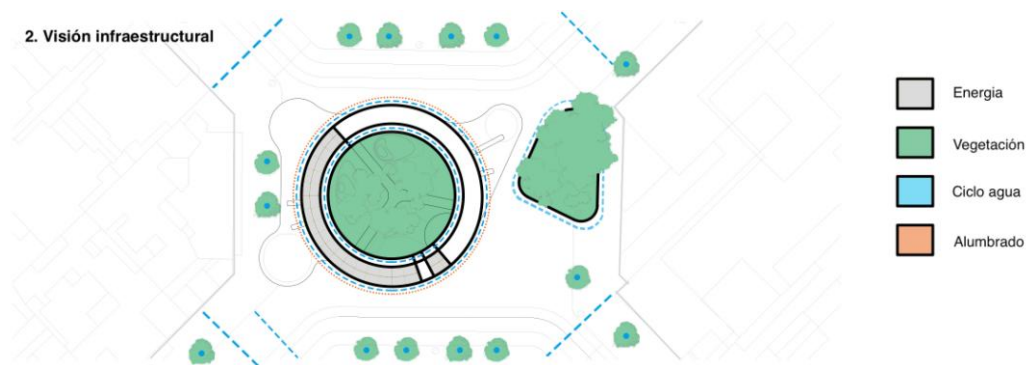
El parterre del filtro vegetal contará con sistema de riego por goteo y un sistema de drenaje urbano sostenible (SUDS) con sistema de control y toma de datos que permite calcular la calidad tanto en la entrada como la salida de bioretención o el nivel del agua alcanzado hasta su salida por saneamiento. El espacio del jardín tendrá un sistema de drenaje perimetral que recoge el agua de escorrentía del jardín y también permite la recogida de aguas pluviales de cubiertas. La captación y recogida de aguas se recogerá en un tanque que podrá ser reutilizado para el riego del propio jardín. Este espacio se dotará también de una fuente de agua potable.

Este jardín cuenta con una vegetación principalmente de arbustos y herbáceas (*Buxus sempervirens* Boj, *Ilex aquifolium* Acebo, *Lonicera implexa* Madreselva, *Rhamnus lycioides* Espino negro, *Thymus vulgaris* Tomillo, Romero, Gramma, agapantho) contando con varios árboles de bajo porte (cerezo, encina, olivo). Al exterior de la pérgola circular se conservarán los árboles existentes de *Cercis siliquastrum* y *Cercis australis* preexistentes y se implementará con otros árboles de cerezo (*Prunus avium*) en el lado sur de la plaza.

La producción de energía eléctrica se ha diseñado con un esquema de generación centralizada, unidireccional y complementada con medidas de incentivo y control sobre la actuación de la demanda. En los últimos años la aparición de nuevos conceptos, desarrollos y sistemas de generación y control van a permitir la evolución gradual de este modelo hacia otro donde la generación de electricidad distribuida, generalmente de pequeña potencia, comience a integrarse de una manera eficaz en la red como un elemento de eficiencia, de producción y de gestión, y no tan sólo como una simple conexión para la entrega de la energía eléctrica producida sino a través del autoconsumo en este caso a partir de sistema fotovoltaico que se integra en la cubierta de la pérgola conectándola con la red de baja tensión para asegurar el suministro, rendimiento y producción, así como el correcto funcionamiento de los sistemas mecánicos, eléctricos y electrónicos que la forman. (Iluminación pérgola, dispositivos sonido, red eléctrica de conexión abierta, dispositivo cultural autónomo).

La instalación fotovoltaica se ubicará en la cubierta circular y sus características son las siguientes: La potencia pico del sistema 9,44 kW con un número total de módulos 36 con una potencia de cada módulo 260 W y el número total de inversores 4. Potencia del inversor con 2,5 kW. La Inclinación de módulos es de 40°. Situación de los módulos sobre estructura metálica con una superficie total del generador solar 60 m². Por otro lado, se contará con una instalación solar térmica para el agua caliente sanitaria de los baños públicos que se instalan debajo de la cubierta

El dispositivo de pérgola solar contará con una iluminación en todo su perímetro asegurando la correcta iluminación del espacio central de la intervención. Se colocarán luminarias LED que cuentan con elementos de regulación lumínica y control funcional. En este sentido se plantea un criterio de iluminación que se dirige fundamentalmente al peatón y a los usos previstos alrededor de la pérgola. Puntualmente se realizará alguna luminaria en los puntos de la plaza que requieran una iluminación que implemente las ya existentes en los viales y en el perímetro.

3. LA NUEVA MATERIALIDAD

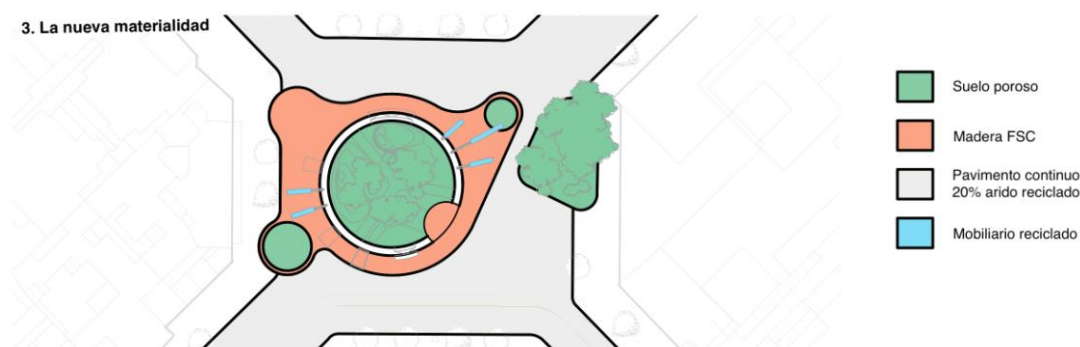
La pieza central de la intervención que es la pérgola solar se proyecta en madera contralaminada CLT bajo las certificaciones de FSC. La estructura soporte de esta pérgola está formada por elementos metálicos desplegando un abanico de pilares en formas diversas. Más allá de la respuesta formal, esta aproximación nos permite incorporar estas piezas a usos

polivalentes. Las piezas son el soporte de injerto y prótesis de distintos mobiliarios esto posibilita la generación de un ecosistema diverso de situaciones urbanas (playground, bancos de deporte , crossfit workout escenarios pulverizadores de agua, asientos etc...)

La utilización de la madera como elemento esencial de la cubierta plantea una visión formal singular de la actuación que la relaciona con la presencia vegetal en el conjunto de la actuación en sus diferentes elementos. El contraste entre el material esencial de la pérgola y los elementos de soporte enriquece la visión formal de la actuación. Se utilizará madera con certificación FSC. La forma del elemento satisface los requerimientos de soleamiento y sombra en las diferentes épocas del año.

Los mobiliarios que aparecen en este dispositivo son prótesis o prolongaciones a estas estructuras y en función del programa, un banco puede ser utilizado como mobiliario para sentarse o ser un banco de entrenamiento o u dispositivo para el encuentro o soporte de actividades culturales: en algunos casos se adaptarán los acabados y la ergonomía en función de usos puntuales. Estos artefactos también cuentan con estructuras metálicas y sus superficies serán de madera reciclada o recuperada. La pintura usada para la protección de la estructura metálica contará con certificación ecológica tipo 1. Se seguirá en su diseño las recomendaciones del Manual de urbanismo de la vida cotidiana del ayuntamiento de Barcelona.

Por otro lado, los pavimentos de superficie continua serán suelos de hormigón que incorporen 20% de áridos reciclados Los carriles bici se plantean con elementos bituminosos de baja temperatura que además incorporan materiales reciclados procedente del fresado de otros pavimentos. Reponer los pavimentos con mezclas bituminosas que incorporen material reciclado procedente del fresado de otros pavimentos que se detallarán en el presupuesto de ejecución de la obra. Se utilizarán betunes de fabricación a baja temperatura que tienen un menor consumo energético en su producción y hormigones prefabricados con áridos reciclados.

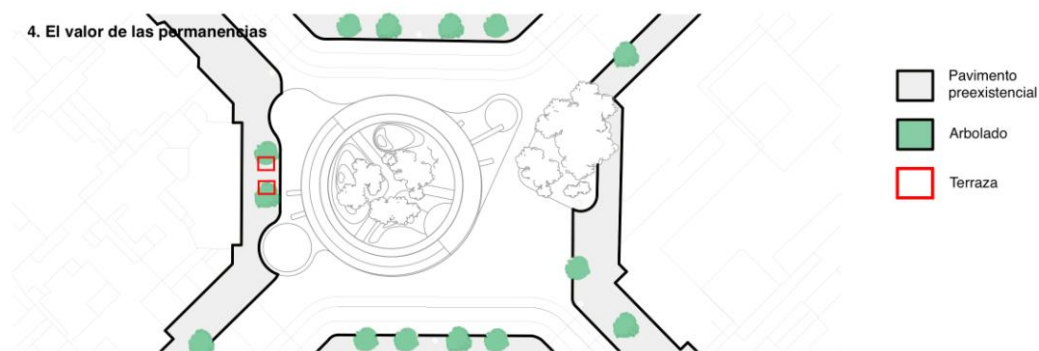
4. EL VALOR DE LAS PERMANENCIAS

Se plantea un nuevo modelo de espacio público que se relaciona con las preexistencias poniendo en valor la diversidad material y funcional del Eixample, adaptándose a los chaflanes más clásicos del mismo y a los retranqueos con los que algunos edificios se encaran a las plazas. El edificio de Consell del Cent 167 es de 1930 y los de Consell de Cent 171 y Consell de Cent 160 de 1966 con un retranqueo que deja una zona libre en su parte delantera. En Comte Borrell 159 la zona está libre sin edificar. En la intervención se plantea mantener el pavimentos

existen interviniendo exclusivamente en los alcorques para asegurar la continuidad del pavimento y la unificación con el resto de la intervención

Una de las esquinas de la plaza, la conforma el Edificio Mediterrani. La plaza replica el retiro del edificio respecto de la alineación, abriendo su zona más diáfana (donde se ubica el espacio de eventos culturales congestionados) hacia dicha esquina, ampliando la visual con el retranqueo y favoreciendo la llegada de los soportales a la plaza. La escala del elemento introducido plantea un diálogo respetuoso con la realidad existente que actúa como elemento de fondo y ambiente general de la intervención.

De la misma manera, se preserva el arbolado de alineación, conformado en su mayoría por Árboles del Amor (*Cercis siliquastrum*), integrándolo en la zona donde la plaza se aproxima a los chaflanes por el este, a la zona de actividad física, y el oeste, al parterre junto a la zona cultural. En los otros dos chaflanes, se mantiene como arbolado de alineación.

5. EL ACCESO Y LOS SERVICIOS

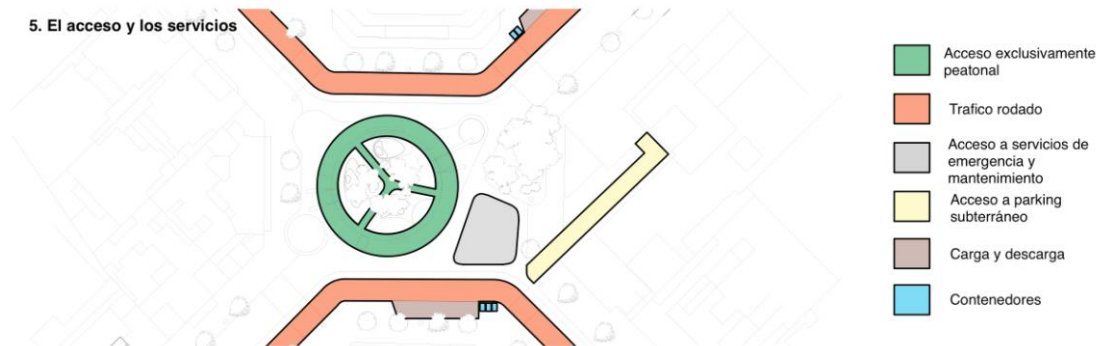
La propuesta plantea compatibilizar el diseño de un espacio de uso preferentemente peatonal con el acceso de vehículos. Para ello se plantea que la propuesta de viales de ordenación sea la que ordene los accesos y puntos de recogida y carga y descarga. Los viales se separan de las edificaciones permitiendo generar un espacio de carga y descarga con una bolsa de 6 plazas. En las cuatro esquinas también se mantienen los puntos de recogida de basura y contenedores de reciclaje.

Este planteamiento nos permite dar continuidad al espacio central priorizando el uso peatonal, verde y cívico desplazando a los lados de la edificación de los chaflanes el paso de vehículos y servicios.

En el edificio Mediterráneo existe un paso para el aparcamiento subterráneo de la edificación que se reordena ligeramente para tener un acceso más directo de vehículos motorizados. Este acceso se conectará con viales y tendrá una conexión más directa que la que tenía anteriormente.

Por otro lado, se contempla el acceso a la plaza en puntos concretos para el mantenimiento de la pérgola, paneles de alumbrado y trabajos de jardinería, así como servicios de emergencias. Para ello se habilita un espacio de entrada a la plaza con un corredor que atienda los requerimientos técnicos.

El espacio central del jardín y la pérgola son espacios de uso exclusivamente peatonal. La propuesta plantea caminos en el interior del jardín así como un ecosistema de mobiliario para el descanso y encuentro. En el diseño de la plaza se ha tenido en cuenta la accesibilidad en relación a la diversidad funcional del diseño del mobiliario inclusivo y un pavimento continuo con la señalización necesaria para la seguridad de los recorridos de personas con diferentes capacidades visuales.

6. CONTROL DE COSTES

Se utilizarán como referencia las bases de datos de precios de BIMSA especialmente las referentes a Urbanización e Infraestructuras.

En el anteproyecto se establecerá ya en esta fase una valoración detallada definiendo capítulos, mediciones globales y costes generales de cada una de ellas anticipando en un alto porcentaje la valoración del proyecto de ejecución de manera que la valoración global de plazos y costes quede reflejada con un alto nivel de detalle en esta fase inicial.

Junto a la valoración global del proyecto por capítulos se desarrollará ya en esta fase un diagrama de tiempos coordinado con las inversiones a realizar.

En el proyecto ejecución se desarrollará el presupuesto de la obra detallando según el sistema tradicional (precios de mano de obra, materiales, maquinaria.)

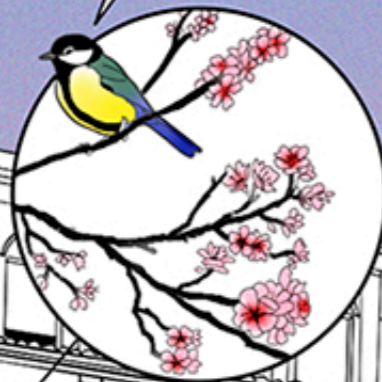
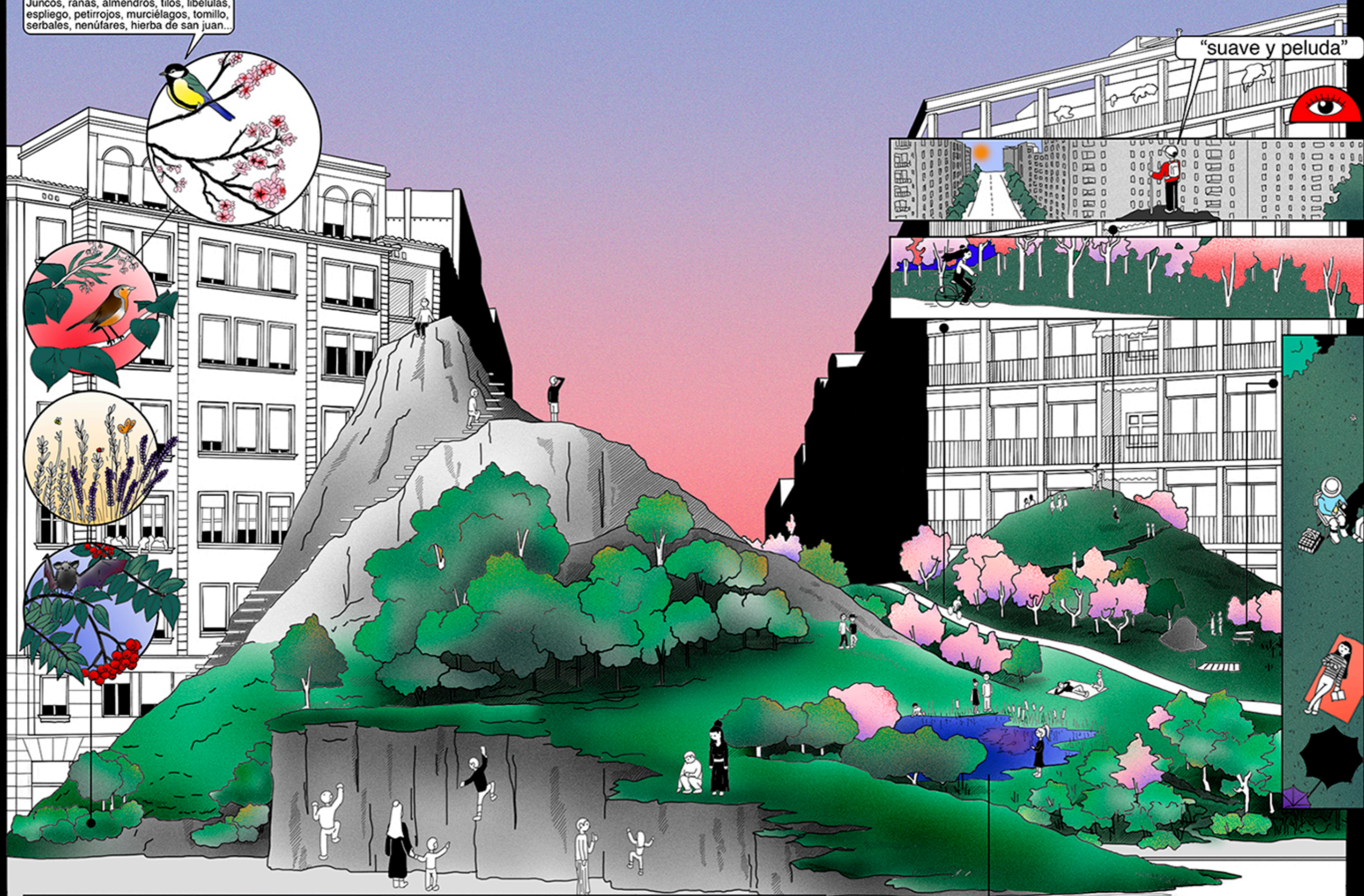
Con estos elementos básicos se definirán los precios auxiliares y descompuestos de la actuación. En el caso de elementos singulares se definirán los descompuestos por referencia a precios equiparables existentes en las bases BIMSA. Con estos precios de partida se desarrollarán Mediciones y presupuestos detallados que permiten definir el conjunto de la actuación realizada utilizando sistemas de precios como el PRESTO. Se definirán de forma detallada capítulos independientes para poder controlar de forma unitaria los costes finales y tomar decisiones en sus posibles variaciones tanto en la ejecución del proyecto como en el desarrollo de la obra. De esta forma es posible controlar en el proceso de la obra las partidas ejecutadas o adecuar el desarrollo de las mismas con las variaciones que pudieran ser necesarias o considerarse convenientes en el transcurso de las mismas. El proceso de la obra y el desarrollo de sus costes podrá ir estableciéndose con la periodicidad que se considere oportuna en base a certificaciones, teniendo siempre un control detallado de costes y plazos de ejecución.

PROJECTES PRESENTATS AL
CONCURS DE LA PLAÇA
CONSELL DE CENT – COMTE BORRELL

S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

Juncos, ranas, almendros, tilos, libélulas, espliego, petirrojos, murciélagos, tomillo, serbales, nenúfares, hierba de san juan...

"suave y peluda"

Proponemos que la 'montaña' ocupe la intersección entre Consell de Cent y Comte Borrell y acoja diversidad de especies y de espacios. Queremos que se una orgánicamente con los límites urbanos, respetando y acogiendo servicios y vías de circulación.

SUAVE Y PELUDA es una propuesta de intervención en el cruce entre las calles Consell de Cent y Borrell.

Pretende ser un macizo 100% verde, una pieza que funciona medioambientalmente como una montaña, reteniendo agua, aportando biodiversidad

Es un espacio dedicado en parte a los seres no humanos que habitan en Barcelona: pájaros, insectos, abejas, mariposas, murciélagos... así como plantas, agua, lombrices, etc.

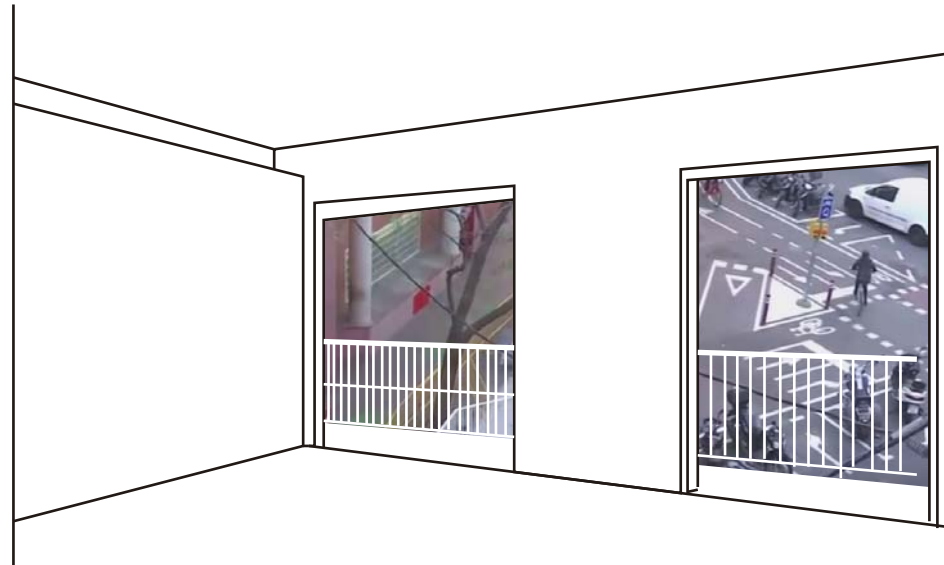
Es una manera de ampliar la superficie de espacio público disponible

Es una forma de cualificar todo el volumen del cruce

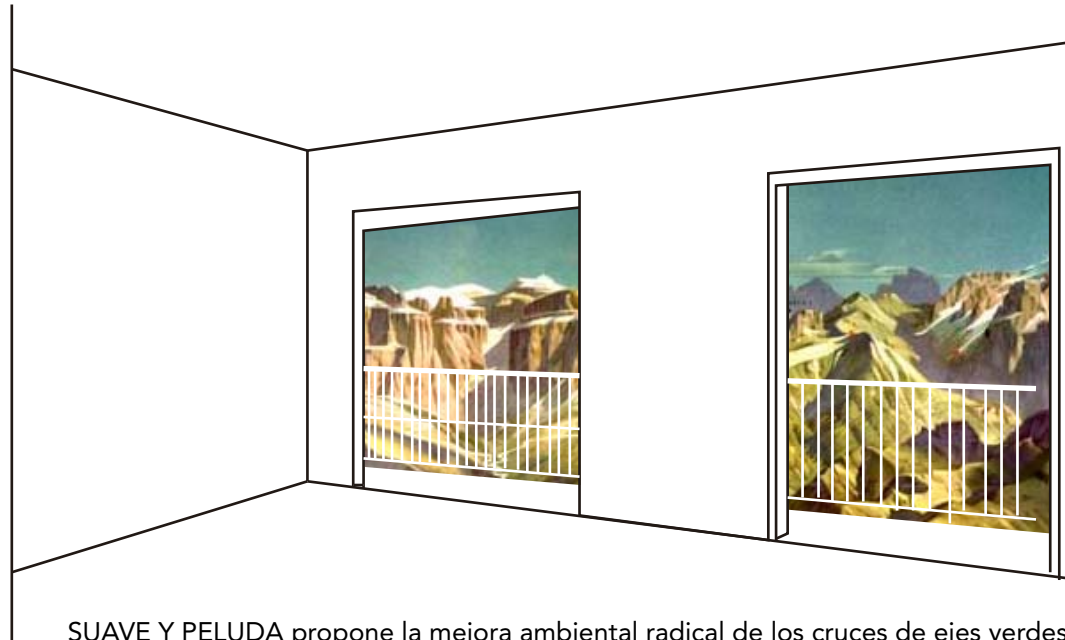
Permite tener una parte orientada al sur, que disfrute del sol del invierno, y una parte orienta a norte, que nos permita protegernos del sol del verano

Funciona como una manera de retener agua de manera masiva, aportando humedad y mejoras en el ciclo del agua

se sitúa en este cruce aprovechando los dos edificios que se retranquean de los chaflanes: el edificio mare nostrum y el nuevo edificio de vivienda pública. Mejora sustancialmente la vista desde los edificios que sí conforman chaflán, que pasan de ver un cruce de calles siempre lleno de tráfico y asfalto a tener delante un espacio verde que permite el desarrollo de árboles adultos.

Las mejores situaciones del Plan Cerdá (los chaflanes) tienen HOY EN DÍA una calidad ambiental bastante mejorable, con vistas a tráfico y contaminación

SUAVE Y PELUDA propone la mejora ambiental radical de los cruces de ejes verdes, convirtiéndolos en un espacio dominado por elementos naturales

SUAVE Y PELUDA propone llenar todo el espacio del cruce entre Consell de cent y Comte Borrell.

El espíritu de las nuevas plazas creadas en los cruces de dos de los nuevos ejes verdes es, entre otros, el de ampliar los espacios abiertos en un tejido tan denso como el del ensanche.

En este cruce en concreto, existe alrededor un sistema de espacio público complejo que habilita esta posibilidad de “expandir hacia arriba” el espacio disponible en el cruce:

Cuenta con espacios para distintas edades en la zona, con distintos usos y formas de gestión:

El formato “jardín” está en los jardines de Emma,

el formato “huerto”, tiene un gran ejemplo en el hort de Germanetes

El formato “espacio para eventos” está disponible en la fábrica Lehmann

El formato “bajo comercial” está presente en los bajos del edificio Mediterrani

Los deportes

Así pues, parece pertinente plantear este espacio para seres no humanos (con los que conviviremos), un espacio más denso y por eso con más posibilidades de distintos usos libres: esparcimiento, naturaleza, paseo, juego informal (los niños adoran jugar en pendientes)

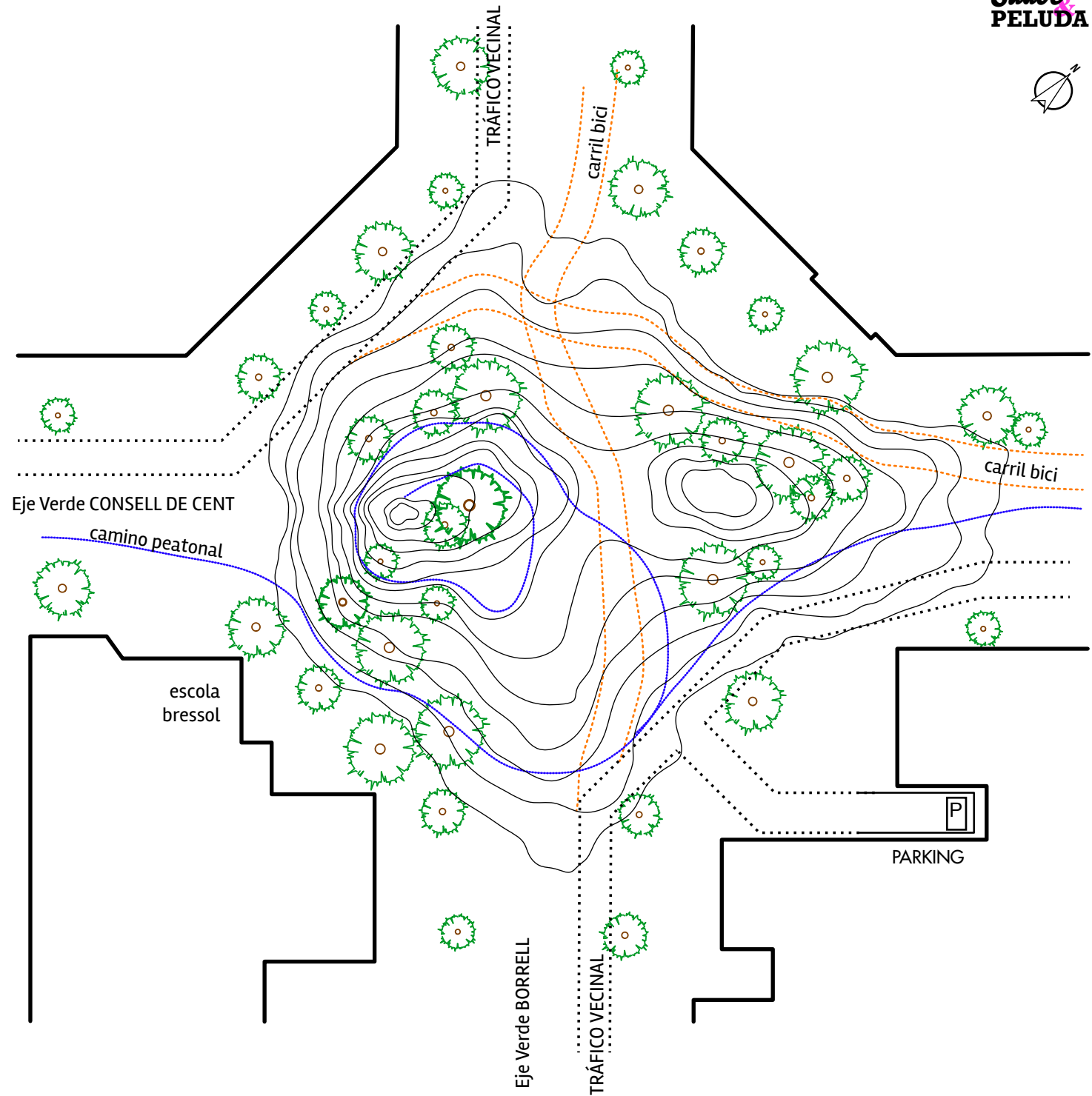
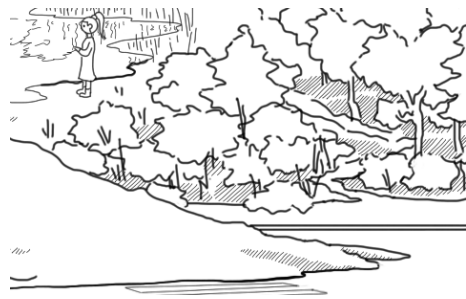

SUAVE Y PELUDA propone llenar todo el espacio del cruce entre Consell de cent y Comte Borrell.

Sin embargo, respeta el acceso de los servicios mínimos, retranqueándose donde tiene que hacerlo. Sin dejar de “complementar” a la acera y relacionándose ambientalmente con los árboles (los abraza, los nutre, los incluye), permite ser cruzada por personas con diversidad motórica, con una parte que tiene una pendiente máxima del 6% así como por el carril bici.

Adentro de la parte “montaña” de la intervención, se ofrecen diversos programas verdes y de esparcimiento, entre los que se incluye sin duda el juego informal, pues les niños disfrutan al máximo jugando en un lugar natural con pendiente, sin necesidad de ningún equipamiento específico para ello.

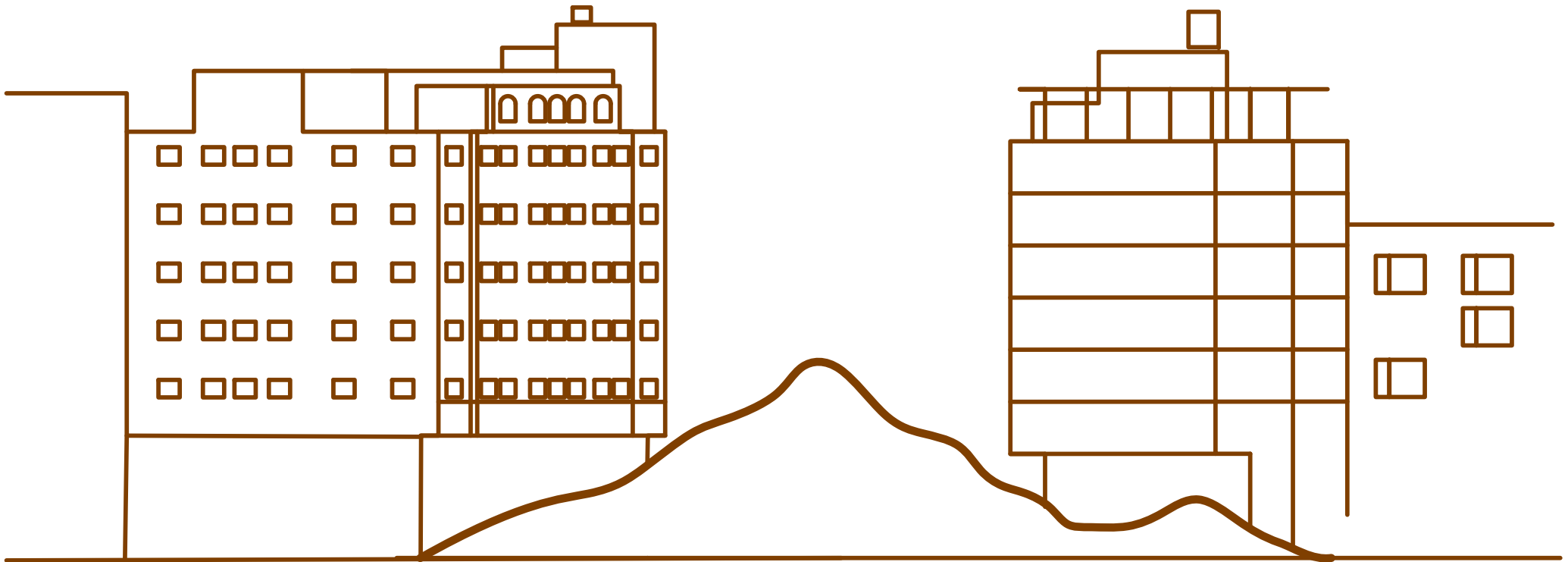
El espacio es accesible por rampas de 6% de pendiente incluso hasta la cima, aunque todos sus niveles son igualmente interesantes, desde disfrutar de suave y peluda en sus bordes (cerca de los edificios) hasta subir a su punto más alto: cada cual encontrará una manera de relacionarse con ella: una terraza de bar que está cerca de la montaña, una persona que cuida unas plantas, unos que se fijan en los pájaros que atraerá, la escuela infantil que podrá disfrutar de sus laderas para jugar y desarrollar el contacto con la naturaleza

REUTILIZANDO ESCOMBROS

Nuestra propuesta consiste en un proceso de reutilización de materiales locales: la manera más sencilla y barata de reutilizar los escombros es no tener que transportarlos, sino almacenarlos in situ e ir creando la pendiente con ellos.

La ingeniería civil suele llevar a cabo la operación de relleno con lo extraído, así que controla la operación en proceso y costes. Por su parte, la parte de vegetación y ajardinamiento podría recibir mayor financiación, ya que las operaciones que hay que hacer son fundamentalmente de ese tipo.

UNA MONTAÑA COMO APORTE MEDIOAMBIENTAL IMPORTANTE

Suave y peluda podría ser una especie de “central de energía medioambiental”. Como sabemos, los parques funcionan en las ciudades como pulmones: los árboles en las calles cumplen funciones medioambientales fundamentales, pero es **cuando se agrupan, en un entorno más natural, y donde hay mayor biodiversidad cuando producen mayor beneficio a la ciudad y a los ciudadanos:** cuestiones medioambientales y ecológicas, de regulación del metabolismo urbano, así como el contacto con la naturaleza y la posibilidad de esparcimiento se dan cuando aparece una infraestructura medioambiental grade.

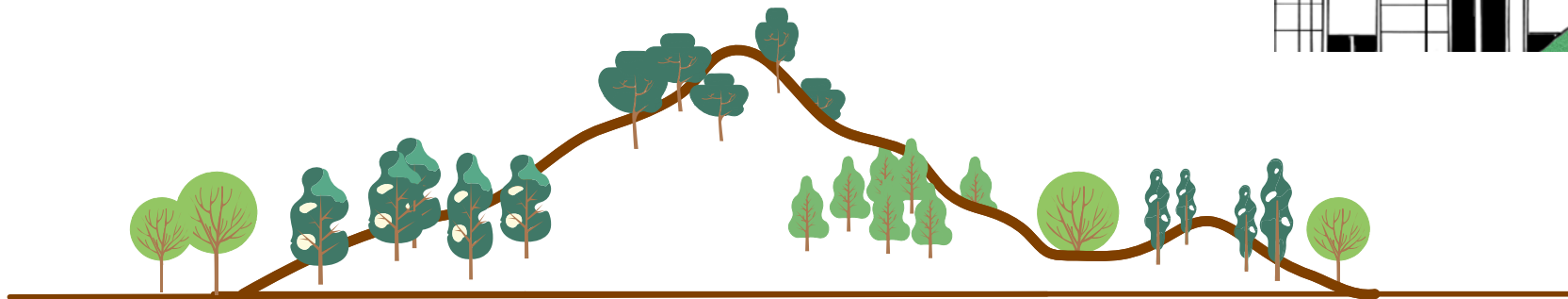
Por eso Suave y Peluda no es pequeña, no es una mera anécdota, sino que pretende ser un centro neurálgico de la vida silvestre en el Ensanche.

Para ello, trabajaremos con flora y fauna autóctona de Barcelona, que es mucha, tal y como recoge el Atlas de Biodiversidad.

FAUNA: Ranita meridional (*Hyla meridionalis*), salamangana común, murciélago (*Pipistrellus pipistrellus*), mariposa cebrina (*Iphiclides podalirius*), mariquitas, avispas y abejas, gorrión, lavandera blanca, petirrojo europeo, carboneros, herrerillos, golondrina, avión, vencejo común, vencejo real,

Respecto a los vencejos y golondrinas, se hablará con las comunidades de los edificios colindantes, ya que sus nidos dependen de cornisas, huecos de fachadas o tejados naturalmente, **Suave y Peluda requiere cuidados y corresponsabilidad: los gatos y perros tendrán que estar controlados.**

FLORA: hierba de san Juan, diente de león, hinojo silvestre, ruda, zarzaparrilla, brezo blanco, tomillo silvestre, espliego, enebro, serbal, ginesta, durillos, almez, tilo, avellano, nogal, almendro,

REUTILIZAR ESCOMBROS Este concurso persigue, entre otras cosas que nos resultan interesantes, la conversión del pavimento de la calle (tanto en calzada como en acera) en un suelo permeable al menos en un 20%.

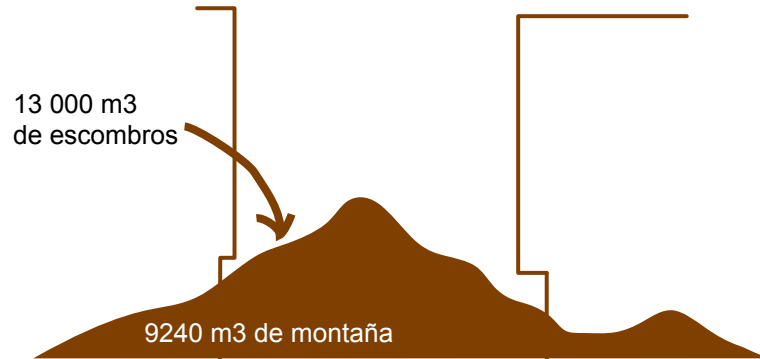
Eso sólo puede hacerse retirando el asfalto de un 20% de todas las calzadas: El concurso calcula una superficie total de unos 33,4 Ha, de los cuales al menos el 20% será permeable: eso suponen 66800 m² de suelo permeable. Para ello, habrá que romper y quitar la misma cantidad de m².

Suponemos que se van a desechar los primeros 20 cms de profundidad para mejorar ambientalmente la ciudad: tendremos

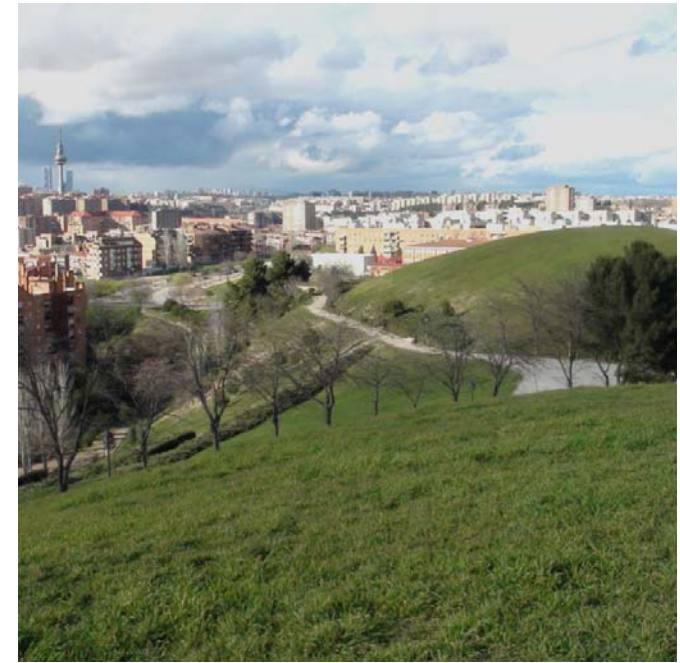
**66,800 m² * 0,2 m =
13,360 m³ de escombros,
que son suficientes para rellenar
nuestra montaña.**

El revestimiento de dichas superficies variará en cada caso, pudiendo ser liso y continuo (con hormigón poroso), vegetal (fijado con las raíces y otras tecnologías agrícolas) o pétreo, aportando materiales que controlan la pendiente y la escorrentía

Las montañas realizadas con relleno de escombros permiten la filtración y el drenaje del agua, una vez estabilizadas, y son la manera más fácil y barata de reutilizar escombros.

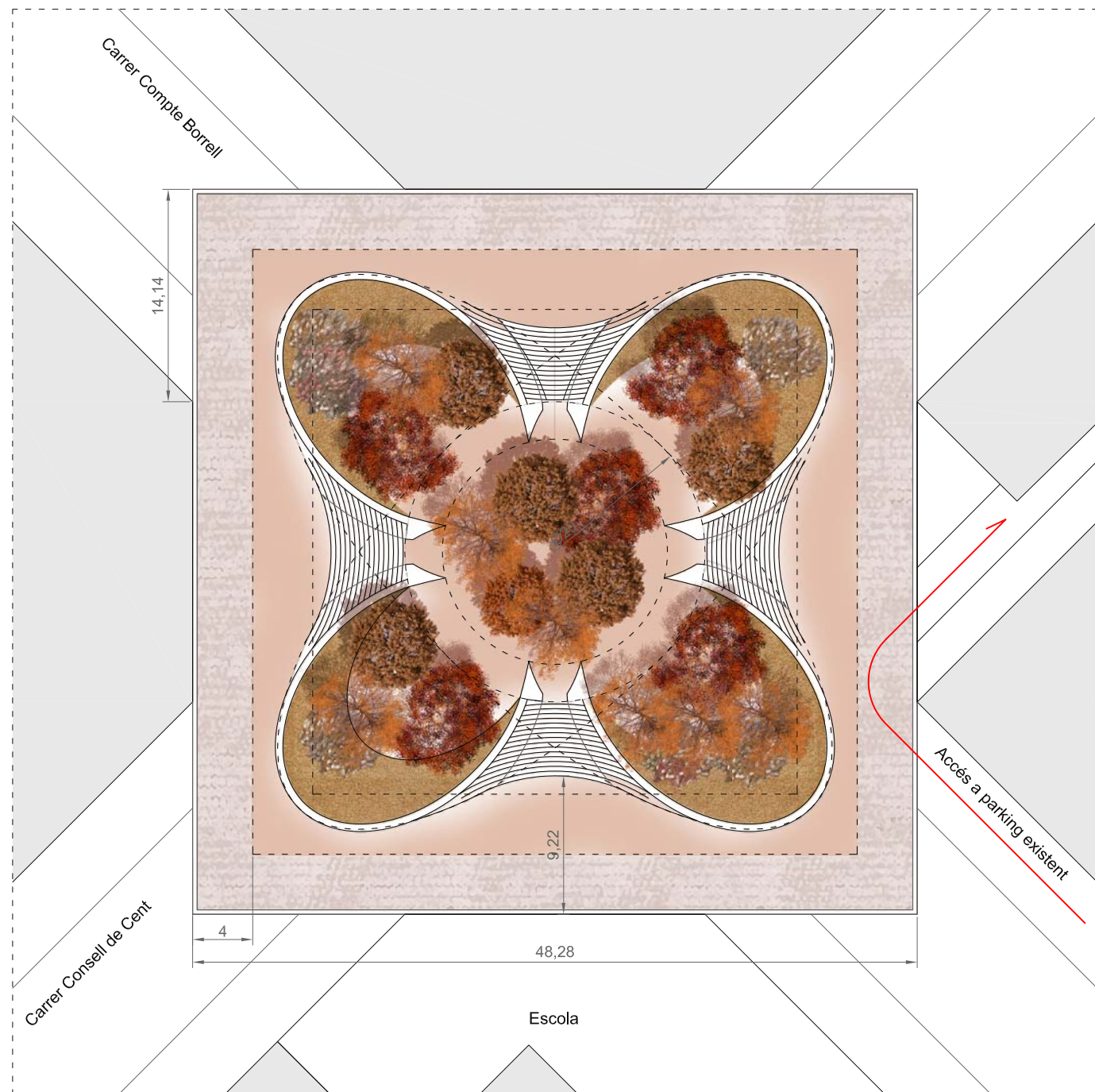

Los parques Lineal del Manzanares y Cerro del tío Pío, en Madrid, incluyen montañas construidas con escombros

PROJECTES PRESENTATS AL
CONCURS DE LA PLAÇA
CONSELL DE CENT – COMTE BORRELL

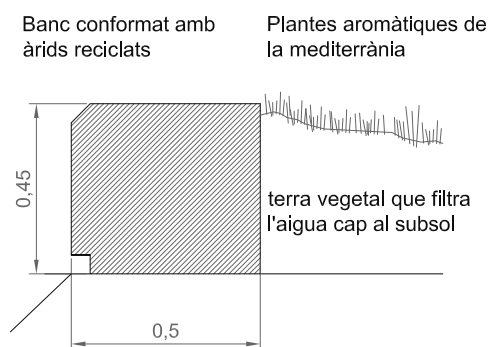
S U P B A R
E R I C E L
L L A O N A

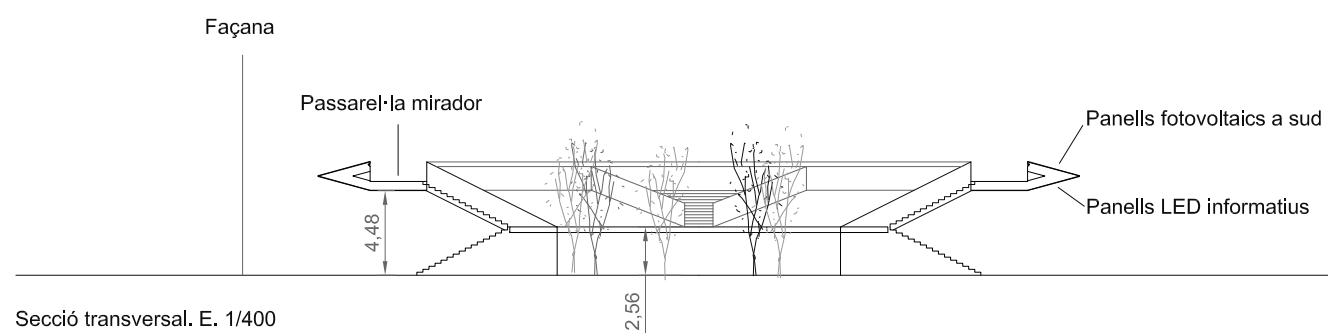
Planta de la proposta. E. 1/400

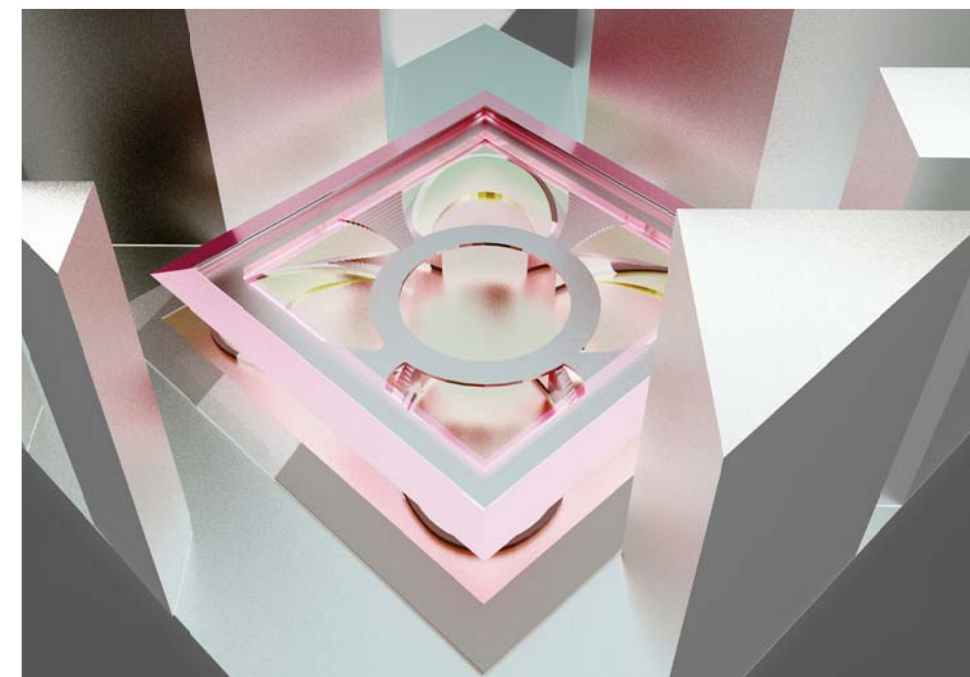
Vista des del carrer Compte Borrell

Detall secció banc perimetral. E. 1/5

Secció transversal. E. 1/400

Vista aèria

Arbrat:
Alzines, acàcies, lledoners, xiprers.
Es potenciarà l'arbrat reciclat, de tradició vernàcula.

Memòria

Introducció

La proposta vol fer realitat una plaça plena d'experiències.

La plaça s'estructura en tres nivells que conformen en planta una imatge que recorda al panot Barcelona.

La plaça engloba el quadrat format per les quatre façanes de l'encreuament dels carrers Consell de Cent i Compte Borrell. D'aquesta manera, guanyem un triangle en l'extrem de cada carrer i "fem" que la plaça s'apropii de part dels eixos verds.

A nivell de carrer se supera el 30% de superfície verda i la resta es divideix amb sauló (superfície permeable) i un paviment de pedra que emmarca el quadrat i servei de vorera propera als edificis.

Cada dels quatre "pètals" format a base d'el·lipses, està destinat a diferents usos: De joc, amb taules de ping-pong, taules d'escacs, una cistella de basquet i jocs infantils, propers a la sortida de l'escola. De repòs, ja que els pètals estan delimitats per un banc continu. La zona central també disposa d'espai de repòs i lectura.

A través de quatre escales estructurals accedim a una passarel·la circular des don podem contemplar la vegetació de la plaça, des d'aquest nivell podem accedir al nivell superior a 5 m des don tenim un mirador perimetral de captació d'energia fotovoltaica i a la vegada el panell exterior servei com a pantalla LED per informació i espectacles de llum.

La vegetació dels pètals estarà basada en plantes aromàtiques com el romaní, la farigola, l'espígol o la ginesta. La plaça disposarà també de fonts accessibles.

Els animals hi seran benvinguts, i als arbres es col·locaran casetes per ocells.

A continuació es presenta un resum dels punts a considerar segons les bases:

1. Proximitat i dret a l'espai públic

Part de la introducció explica aquest apartat, a més la morfologia de la proposta facilita la interacció de les persones amb els comerços d'ela zona, ja que es genera un focus de concentració de persones que disposaran d'un espai generós i atractiu davant de cada façana.

2. La visió infraestructural

La infraestructura que es proposa és en si un element que produeix l'energia lumínica que s'hi instal·larà. Serà una plaça autosuficient. Mitjançant la superfície fotovoltaica del mirador.

La il·luminació sempre serà rasant i indirecta cap els paviments, la vegetació i els elements estructurals.

3. La nova materialitat

La major part dels materials emprats seran sempre reciclats. Es limitarà l'ús de diferents materials, concentrant la matèria de la intervenció en la vegetació.

Els elements de mobiliari fixe, com els bancs dels pètals seran a base d'àrids reutilitzats amb un acabat polit i les cantonades bisellades. Els graons de les escales tindran un acabar rugós per evitar lliscaments.

4. El valor de les permanències

La intervenció en part és un poema visual, centrat en la figura del panot de Barcelona, de principis del S.XX, molt lligat a l'Eixample. A la vegada és el símbol d'una flor, de la vegetació, allà on hem de tornar, el camí que estem emprant per tornar a l'Eixample Verd de Cerdà.

A part d'aquest símbol, la plaça és de forma quadrada en comptes de ser octogonal, la intenció és donar més protagonisme als espais d'estada que de circulació, aconseguint l'efecte de reduir la distància entre cruïlles.

5. L'accés i els serveis

La plaça dóna prioritat al vianant. Només s'habilita un pas de plataforma única per l'accés al parking de la cantonada besòs-mar. El perímetre també és accessible pels vehicles de servei.

EL perímetre de la plaça incorporarà un espai vigilat (amb videovigilància) per estacionament de bicicletes i patinets.

6. Control de costos

Els costos del projectes monitoritzaran constantment mitjançant Software BIM de coordinació i Software Power BI de manera que les gràfiques de costos s'aniran actualitzant a mesura que els models federats es vagin recarregant. O quan l'Ajuntament requereixi la informació. S'utilitzarà el banc de preus de l'ITEC.

El pressupost es dividirà segons els següents capítols: treballs previs, (treballs de geologia i arqueologia si s'escau), enderrocs, senyalització, SiS, serveis afectats, estructures, instal·lacions, arquitectura, jardineria, mobiliari i senyalització.

SUP BAR
ERI CEL
LLA ONA